

ՆԱԽԱԳԻԾ

**ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ
ՕՐԵՆՔԸ
ՁԵՆՔԻ ՇՐՋԱՆԱԴՐՈՒԹՅԱՆ ԿԱՐԳԱՎՈՐՄԱՆ ՄԱՍԻՆ**

Սույն օրենքն ուղղված է մարդու կյանքի, առողջության և սեփականության պաշտպանությանը, հասարակական անվտանգության ապահովմանը, զենքի ապօրինի շրջանառության և հանցավորության դեմ պայքարի ուղղությամբ միջազգային համագործակցության ամրապնդմանը:

**ԳԼՈՒԽ 1
ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԴՐՈՒՅԹՆԵՐ**

Հոդված 1. Օրենքի կարգավորման առարկան

Սույն օրենքը կարգավորում է Հայաստանի Հանրապետությունում քաղաքացիական, ծառայողական և ձեռքի մարտական հրաձգային զենքի շրջանառության կապակցությամբ ծագող հարաբերությունները:

Հոդված 2. Սույն օրենքում օգտագործվող հիմնական հասկացությունները

- 1) Սույն օրենքում օգտագործվում են հետևյալ հիմնական հասկացությունները՝
 - 1) **զենք**՝ սարք կամ առարկա, որն իր կառուցվածքով նախատեսված է կենդանի կամ այլ նշանակետ խոցելու և վնասազերծելու համար: Ձենք չեն համարվում արտաքին տեսքով կամ կառուցվածքով զենքին նմանվող առարկաները, ազդանշանային սարքերը, սարքեր կամ գործիքներ, որոնք ունեն արտադրական, կենցաղային, տնտեսական, ուսումնական, մշակութային և դեկորատիվ նշանակություն:
 - 2) **հրազեն**՝ վառողի կամ այլ լիցքի էներգիայի հաշվին՝ ուղղորդված շարժում ստացած նետվող առարկայի միջոցով, տարածության վրա գտնվող կենդանի կամ այլ նշանակետի մեխանիկական խոցման համար նախատեսված սարք, որի հիմնական բաղկացուցիչ մասերն են՝ փողը, իրանը, փողատուփը, թմբուկը, փակաղակը, ձգանահարվածային մեխանիզմ:
 - 3) **սառը զենք**՝ մարդու մկանային ուժի օգնությամբ անմիջական շփման դեպքում կենդանի կամ այլ նշանակետ խոցելու համար նախատեսված առարկա:
 - 4) **նետողական զենք**՝ մարդու մկանային ուժի կամ մեխանիկական սարքի օգնությամբ նպատակաուղղված շարժում ստացող նետման համար հարմարեցված առարկաների (այսուհետ՝ նետվող հարմարանք) միջոցով հեռավորության վրա գտնվող կենդանի կամ այլ նշանակետ խոցելու համար նախատեսված սարք:
 - 5) **օդաճնշիչ զենք**՝ սեղմված օդի կամ գազային նյութի էներգիայի հաշվին շարժում ստացող նետվող հարմարանքի միջոցով նշանակետ խոցելու համար նախատեսված սարք:
 - 6) **ռազմամթերք**՝ նշանակետը խոցելու համար նախատեսված առարկաներ, սարքեր և նետվող հարմարանքներ, որոնք պարունակում են պայթուցիկ, նետողական, հրատեխնիկական, արտամղիչ լիցքեր կամ դրանց համակցություն:
 - 7) **փամփուշտ**՝ զենքից կրակելու համար նախատեսված համասարք, որը պարկուճի օգնությամբ մեկ ամբողջության մեջ ներառում է բռնկվող միջոց կամ միջոցներ, նետողական լիցք և նետվող հարմարանք:

8) **զենքի շրջանառություն**՝ զենքի արտադրություն, առևտուր, վաճառք, հարդարում, նորոգում, փոխանցում, ձեռքբերում, հավաքածուների կազմում և դրանց ցուցադրում, հաշվառում, պահպանում, կրում, տեղափոխում (փոխադրում), օգտագործում, նվիրատվություն, ժառանգում, ոչնչացում, ներկրում Հայաստանի Հանրապետության տարածք և արտահանում Հայաստանի Հանրապետությունից (այսուհետ՝ համապատասխանաբար ներկրում և արտահանում)։

9) **զենքի արտադրություն**՝ լիցենզիայի հիմքով՝ արտադրական գործընթացում զենքի, փամփուշտների և ռազմամթերքի հետազոտություն, մշակում, նորոգում, փորձարկում, պատրաստում, հավաքում, ռազմամթերքի, փամփուշտների, պարկուճների դրանց բաղադրիչ մասերի պատրաստում։

10) **զենքով պարզևատրում**՝ սույն օրենքով սահմանված անձանց կողմից օրենքով վերապահված իրենց լիազորությունների շրջանակներում սահմանված կարգով տրվող խրախուսանքի տեսակ։

11) **զենքի պարագաներ**՝ պարագաներ, որոնք սույն հոդվածի 1-ին մասի 2-րդ կետով չեն հանդիսանում զենքի հիմնական մասեր։

12) **զենք պահել**՝ զենքին տիրապետում զենք պահելու և կրելու, պահելու և օգտագործելու թույլտվություն ունեցող ֆիզիկական անձի բնակության, իսկ իրավաբանական անձի գտնվելու վայրում՝ զենքի հետ վարվելու անվտանգության կանոնների պահպանմամբ։

13) **զենք կրել**՝ պահելու համար նախատեսված տարածքից դուրս զենքի տեղաշարժն անձի վրա ամրացված, կախված կամ դրված վիճակում, իսկ նետողական զենքը՝ նետման համար նախատեսված և դրա վրա տեղադրված նետվող հարմարանքով։

14) **զենք տեղափոխել (փոխադրել)**՝ պահելու համար նախատեսված տարածքից դուրս հրազենի տեղաշարժը լիցքաթափված վիճակում, առանձնացված պահեստատուփով, դրված պահպանակի վրա՝ ծածկաշապիկով կամ պատյանով, կամ տեղափոխման համար նախատեսված գործարանային այլ տարայով, նետողական զենքի դեպքում՝ դրանց պահելու համար նախատեսված տարածքից դուրս տեղաշարժը՝ փաթեթավորված և անձի վրա չամրացված վիճակում, իսկ նետվող հարմարանքը պետք է լինի առանձնացված։

15) **ուսումնական զենք**՝ միայն ուսումնական նպատակների համար օգտագործվող սարք կամ առարկա, որը հնարավոր չէ վերանորոգելով դարձնել աշխատունակ և կրակելու համար պիտանի։

16) **համապատասխանության գնահատում**՝ սույն օրենքի իմաստով՝ հավատարմագրված և Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ սահմանված կարգով նշանակված համապատասխանության գնահատման մարմնի կողմից համապատասխանության հավաստման գործունեության իրականացում, որի արդյունքում տեխնիկական կանոնակարգման օբյեկտ հանդիսացող քաղաքացիական և ծառայողական զենքի, հրազենի հիմնական բաղկացուցիչ մասերի և փամփուշտների համապատասխանության գնահատման փաստաթղթի տրամադրմամբ հավաստվում է համապատասխանությունը Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ (տեխնիկական կանոնակարգով) և Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ սահմանված կարգով վավերացված Հայաստանի Հանրապետության միջազգային պայմանագրերին համապատասխան ընդունված փաստաթղթերով սահմանված պահանջներին։

17) **համապատասխանության սերտիֆիկատ**՝ սույն օրենքի իմաստով՝ հավատարմագրված և Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ սահմանված կարգով նշանակված համապատասխանության գնահատման մարմնի կողմից տրված փաստաթուղթ, որը հավաստում է արտադրանքի համապատասխանությունը Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ (տեխնիկական կանոնակարգ) և Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ սահմանված կարգով վավերացված Հայաստանի

Հանրապետության միջազգային պայմանագրերին համապատասխան ընդունված փաստաթղթերով սահմանված պահանջներին.

18) **զենքի նորոգում**՝ զենքի հիմնական մասերը փոխելու կամ վերանորոգելու միջոցով զենքն աշխատունակ դարձնելը, զենքի ոչ հիմնական մասերի կոնստրուկտիվ փոփոխություն, որի դեպքում զենքի մարտավարատեխնիկական բնութագրերը չեն փոխվում.

19) **զենքի հարդարում**՝ զենքի գեղարվեստական ձևավորում, որի դեպքում զենքի մարտավարատեխնիկական բնութագրերը չեն փոխվում.

20) **զենքի հավաքածու**՝ ընտրված զենքերի ամբողջություն, որոնք կարող են ունենալ ճանաչողական, պատմական, գիտական, գեղարվեստական, մշակութային և տեղեկատվական նշանակություն.

21) **զենքի հաշվառման միասնական էլեկտրոնային շտեմարան (այսուհետ՝ տեղեկությունների պետական կադաստր)**՝ Հայաստանի Հանրապետությունում շրջանառվող քաղաքացիական և ծառայողական զենքի, հրազենի հիմնական բաղկացուցիչ մասերի և փամփուշտների հաշվառման էլեկտրոնային տեղեկատվական համակարգ.

22) **հատուկ կանոնադրական խնդիրներ իրականացնող իրավաբանական անձինք**՝ այն կազմակերպությունները, որոնք օրենսդրությամբ սահմանված կարգով կատարում են այնպիսի գործառույթներ, որոնք կապված են ծառայողական զենք օգտագործելու կամ գործադրելու հետ.

23) **գազային զենք**՝ տեխնիկական կանոնակարգի պահանջներին համապատասխան արցունքաբեր կամ գրգռիչ նյութերով լիցքավորված փամփուշտներով ատրճանակի կամ ռևոլվերի նմանվող սարք, դրանց փամփուշտներ կամ փչող (ցրող) սարք՝ նախատեսված կենդանի նշանակետին ժամանակավորապես վնասագերծելու համար.

24) **մալած զենք**՝ կրակոց արձակելու համար ոչ պիտանի դարձրած զենք.

25) **գազային փամփուշտ**՝ գազային զենքից կրակելու համար նախատեսված համասարք, որը պարկուճի միջոցով մեկ ամբողջության մեջ ներառում է բռնկող միջոցը (հրապատիճը), նետողական լիցքը, խցանը և Կառավարության կողմից սահմանված օգտագործման թույլատրված արցունքաբեր կամ գրգռիչ նյութը, որը նախատեսված չէ մարդուն մահ պատճառելու համար.

26) **լուսաձայնային փամփուշտ**՝ հրազենից, գազային զենքից կրակելու համար նախատեսված համասարք, որը պարկուճի միջոցով մեկ ամբողջության մեջ ներառում է բռնկող միջոցը (հրապատիճը) և լուսաձայնային գործողության լիցքը, որը նախատեսված չէ կենդանի կամ այլ նշանակետ խոցելու համար.

27) **ուսումնական փամփուշտ**՝ միայն ուսումնական նպատակների համար օգտագործվող համասարք՝ բաղկացած պարկուճից և բռնկվող լիցքից նետվող առարկայից, որը պատրաստված է բնօրինակի չափերին և կառուցվածքին համապատասխան և որի պարկուճի մեջ բացակայում է նետողական լիցքը կամ այն փոխարինված է նույն կշռով այլ՝ ոչ այրվող նյութով, իսկ բռնկող միջոցը (հրապատիճը) վնասված (կրակված) է: Ուսումնական փամփուշտի պարկուճի վրա պետք է լինի տարբերակիչ գծատիպ օղակաձև սեղմվածք.

28) **անգնդակ փամփուշտ**՝ միայն ուսումնական, վարժանքային կրակոցներ կատարելու նպատակով օգտագործվող համասարք, որը նախատեսված չէ կենդանի կամ այլ նշանակետի խոցման համար և որը պարկուճի միջոցով մեկ ամբողջության մեջ ներառում է բռնկող միջոցը (հրապատիճը, նետողական լիցքը և որի կազմի մեջ բացակայում է նետվող առարկան կամ առկա է հեշտ ոչնչացվող նյութից (պոլիմեր, թուղթ) փոխարինողը.

29) **պայթուցիկ նյութ**՝ արտաքին ազդեցության պայմաններում պայթելու ունակ քիմիական նյութ կամ նյութերի խառնուրդ.

30) **պայթեցման սարք**՝ հատուկ պատրաստված և որոշակի պայմաններում (կամ որոշակի պայմանների հարմարեցված) պայթելու ունակ ցանկացած սարք.

31) **ազդանշանային սարք**, համասարք, որը նախատեսված է օգտագործել անգնդակ փամփուշտով լուսային, ծխային կամ ձայնային ազդանշան արձակելու համար.

32) **ազդանշանային փամփուշտ**՝ հրազենից կամ ազդանշանային սարքից կրակելու համար նախատեսված համասարք, որը պարկուճի միջոցով մեկ ամբողջության մեջ ներառում է բռնկող միջոցը (հրապատիճը), նետողական լիցքը և նետվող լիցքը՝ լուսային, ձայնային կամ ծխային ազդանշան տալու համար, որը նախատեսված է կենդանի կամ այլ նշանակետի խոցման համար.

33) **վառող**՝ տարբեր բաղադրամասերից բաղկացած պայթուցիկ խառնուրդ է, որը կարող է այրվել ըստ իր շերտերի զուգահեռության, առանց արտաքին միջավայրից թթվածնի ներթափանցման: Վառողի ըստ շերտերի զուգահեռության այրումը, որը չի վերածվում պայթյունի, այլ առաջ է բերում կայուն գազագոյացության, հնարավորություն է տալիս կանոնավորել գազագոյացման արագությունը.

34) **էլեկտրահարող սարք**՝ տեխնիկական կանոնակարգի պահանջներին համապատասխան ատրճանակի նմանվող սարք, տայգեր, կայծային պարպիչ և այլ կրովի էլեկտրահարող սարք, որը նախատեսված է կենդանի նշանակետը ժամանակավորապես վնասազերծելու համար.

35) **սահմանափակ խոցելիությամբ (վնասվածքային) հրազեն**՝ կարճափող զենք և անփող զենք՝ նախատեսված վնասվածքային գործողության փամփուշտի՝ վառողի կամ այլ լիցքի էներգիայի հաշվին ուղղորդված շարժում ստացած արկով, տարածության վրա գտնվող կենդանի նշանակետի մեխանիկական խոցման՝ վնասազերծման համար, որը նախատեսված է մարդուն մահ պատճառելու համար:

36) **վնասվածքային գործողության փամփուշտ**՝ ողորկափող հրազենից կամ սահմանափակ խոցելիությամբ (վնասվածքային) հրազենից կրակելու համար նախատեսված համասարք, որը պարկուճի միջոցով մեկ ամբողջության մեջ ներառում է բռնկող միջոցը (հրապատիճը), նետողական լիցքը և վնասվածքային գործողության նետվող առարկան, որը նախատեսված է մարդուն մահ պատճառելու համար.

37) **պետական ռազմականացված կազմակերպություններ**՝ Հայաստանի Հանրապետության պաշտպանության նախարարություն, Հայաստանի Հանրապետության արտակարգ իրավիճակների նախարարություն, Հայաստանի Հանրապետության ոստիկանություն, Հայաստանի Հանրապետության ազգային անվտանգության ծառայություն, Հայաստանի Հանրապետության արդարադատության նախարարության քրեակատարողական ծառայություն, Հայաստանի Հանրապետության պետական եկամուտների կոմիտեի հարկային և մաքսային մարմիններ, Հայաստանի Հանրապետության հակակոռուպցիոն կոմիտե, Հայաստանի Հանրապետության քննչական կոմիտե, Հայաստանի Հանրապետության դատախազություն, Հայաստանի Հանրապետության պետական պահպանության ծառայություն, պետական սուրհանդակային ծառայություն.

38) **ռազմամարզական կազմակերպություն**՝ օրենքով նախատեսված իր կանոնադրական նպատակների շրջանակներում ռազմամարզական գործառույթներ իրականացնող հասարակական կազմակերպություն.

39) **հրաձգարան**՝ հրաձգարան գործարկելու լիցենզիա ունեցող իրավաբանական անձանց պատկանող շինություն, տարածք կամ հողատարածք (այսուհետ՝ տարածք), որը հարմարեցված է հրաձգության համար: Հրաձգարանները կարող են լինել բաց, կիսափակ և փակ.

ԳԼՈՒԽ 2

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅՈՒՆԻ ՇՐՋԱՆԱՌՈՒԹՅԱՆ ՄԵՋ ՊՏԿՈՂ ԶԵՆՔԸ

Հոդված 3. Զենքի տեսակները

1. Չենքը, ըստ համապատասխան սուբյեկտների կողմից օգտագործման նպատակայնության, հիմնական չափանիշների և բնութագրող հատկանիշների, ստորաբաժանվում է՝

- 1) քաղաքացիական զենք.
- 2) ծառայողական զենք.
- 3) ձեռքի մարտական հրաձգային զենք (այսուհետ նաև՝ մարտական զենք):

2. Հայաստանի Հանրապետությունում շրջանառության մեջ գտնվող զենքը և ռազմամթերքը պետք է համապատասխանեն Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ և Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ սահմանված կարգով վավերացված Հայաստանի Հանրապետության միջազգային պայմանագրերին համապատասխան ընդունված փաստաթղթերով սահմանված պահանջներին:

Հոդված 4. Քաղաքացիական զենք

1. Քաղաքացիական է համարվում այն զենքը, որը նախատեսված է քաղաքացիների ինքնապաշտպանության, սիրողական հրաձգության, որսորդության, սպորտային ու մշակութային միջոցառումների, ռազմամարզության ընթացքում, ինչպես նաև օրենքով սահմանված այլ դեպքերում օգտագործելու համար: Քաղաքացիական զենք համարվող հրազենը պետք է իր կառուցվածքով բացառի կրակահերթով կրակելու հնարավորությունը:

2. Քաղաքացիական զենքի տեսակները՝

- 1) գազային զենք.
- 2) օդաճնշիչ զենք.
- 3) ողորկ-երկարափող հրազեն (այսուհետ՝ ողորկափող հրազեն)
- 4) համակցված հրազեն (ողորկափող և ակոսափող), այդ թվում՝ փոփոխվող, ներդրվող ակոսավոր փողով.
- 5) ակոսափող՝ 1500 մմ-ից ոչ ավել երկարություն և 12.7 մմ-ից ոչ ավել տրամաչափ ունեցող փողով հրազեն.
- 6) սառը զենք.
- 7) նետողական զենք.
- 8) էլեկտրահարող սարք.

Հոդված 5. Ծառայողական զենք

1. Ծառայողական է համարվում այն զենքը, որը նախատեսված է պետական մարմինների և կազմակերպությունների պաշտոնատար անձանց, պետական ռազմականացված կազմակերպություններում ծառայողների (ծառայածների), կամ հատուկ կանոնադրական խնդիրներ իրականացնող իրավաբանական անձանց աշխատողների համար, որոնց օրենսդրությամբ թույլատրվում է կրել, պահել և օգտագործել այդ զենքը՝ ինքնապաշտպանության կամ օրենքով նրանց վրա դրված՝ քաղաքացիների կյանքի, առողջության, սեփականության պաշտպանության, շրջակա միջավայրի, բնական պաշարների, արժեքավոր և վտանգավոր բեռների, հատուկ թղթակցության պահպանության պարտականությունների կատարման համար:

2. Ծառայողական զենքի շարքին են դասվում մինչև 800 ջոուլ փողային էներգիայով կարճ-ակոսափող հրազենները, որոնց փամփուշտներն իրենց տեսակով տարբերվում են մարտական զենքի փամփուշտներից և իրենց կառուցվածքով զուրկ են կրակահերթով կրակելու հնարավորությունից:

3. Ծառայողական զենքի փամփուշտների գնդակները չեն կարող ունենալ կարծր նյութերից բաղկացած միջնաձող:

4. Օրենսդրության համաձայն՝ հատուկ պետական պաշտպանության ենթակա անձինք իրավունք ունեն ժամանակավոր օգտագործման համար ստանալ ծառայողական զենք՝ Կառավարության սահմանած կարգով:

5. Պետական ռազմականացված կազմակերպություններում 20 և ավել տարի զինվորական ծառայության ստաժ և առնվազն «զնդապետ» զինվորական կոչում ունեցող գործող և պահեստագործի սպաներն իրավունք ունեն զենք ձեռք բերելու թույլտվության առկայության դեպքում ձեռք բերել 1 միավոր ծառայողական զենք՝ պահելու և կրելու թույլտվությամբ, որն օգտագործելու իրավունք ունեն միայն լիցենզավորված հրաձգարանների տարածքում: Ջենքը ձեռք է բերվում սույն օրենքով սահմանված կարգով:

6. Հատուկ կանոնադրական խնդիրներ իրականացնող իրավաբանական անձանց զենքը տրվում է պահելու և օգտագործելու, իսկ հատուկ կանոնադրական խնդիրներ իրականացնող իրավաբանական անձանց աշխատողներին՝ ծառայողական պարտականությունների կատարման ժամանակ կրելու իրավունքով:

7. Հրաձգարաններ գործարկելու լիցենզիա ունեցող իրավաբանական անձանց ծառայողական զենքը տրվում է պահելու և օգտագործելու իրավունքով:

8. Օրենքով նախատեսված դեպքերում այլ մարմինների ղեկավար աշխատողների և պետական հատուկ ծառայություն իրականացնող անձանց կողմից ծառայողական զենք օգտագործելու դեպքում, այն տրվում է պահելու և կրելու իրավունքով:

9. Պետական ռազմականացված կազմակերպություններում ծառայողական զենքի շրջանառության կարգը սահմանում է Կառավարությունը:

Հոդված 6. Մարտական զենք

1. Մարտական է համարվում այն զենքը, որն օրենսդրությանը համապատասխան ընդունված է օգտագործել պետական ռազմականացված կազմակերպությունների սպառազինության մեջ և նախատեսված է մարտական ու օպերատիվ-ծառայողական խնդիրների լուծման համար: Մարտական զենքը կարող է ունենալ կրակահերթով կրակելու հնարավորություն:

2. Մարտական զենքի և նրա փամփուշտների նոր տեսակները (նմուշները), որոնց կառուցվածքային չափանիշներն արդեն իսկ սպառազինության մեջ գտնվող նույնանման զինատեսակների համեմատությամբ չեն ավելացնում դրանց խոցելիության ուժը, պետական ռազմականացված կազմակերպությունների ղեկավարներն ընդունում են սպառազինման՝ Կառավարության սահմանած կարգով:

3. Պետական ռազմականացված կազմակերպություններում մարտական զենքի շրջանառության կարգը սահմանում է Կառավարությունը:

Հոդված 7. Ջենքի շրջանառության վրա տարածվող սահմանափակումները

1. Արգելվում է, որպես քաղաքացիական և ծառայողական զենք շրջանառության մեջ մտցնել՝

1) 300 մմ-ից պակաս երկարություն ունեցող ակոսափող, 400 մմ-ից պակաս երկարություն ունեցող ողորկափող՝ փողով կամ փողային տուփով և փողով, 800 մմ-ից պակաս ընդհանուր երկարության հրազեն, ինչպես նաև այնպիսի կառուցվածքով երկարափող հրազեն, որը թույլ է տալիս դրա երկարությունը կարճացնել 800 մմ-ից՝ առանց կրակ արձակելու ունակության կորստի:

2) ինքնաշեն հրազեն, իր ձևով և տեսքով այլ առարկաների նմանեցված հրազեն, կառուցվածքային փոփոխության ենթարկված ակոսափող և ողորկափող հրազեն՝ առանց կրակելու ունակության կորստի:

3) ակոսափող հրազենի փամփուշտներով կրակելու համար հարմարեցված ողորկափող հրազեն:

4) ակոսափող հրազենի փամփուշտների չափերին համապատասխան պատրաստված ողորկափող հրազեն:

5) գազային զենք կամ ազդանշանային սարք, որոնց կառուցվածքը հնարավորություն է տալիս կրակել հրազենի փամփուշտներ:

6) լախտեր, կռփազենք (կաստետներ), բումերանգներ և որպես զենք կիրառելու համար հարմարեցված հարվածող, ջարդող, մանրացնող և նետողական հատկություններով օժտված այլ առարկաներ՝ բացառությամբ սպորտային գործիքների:

7) գրահահար, հրկիզող, պայթուցիկ կամ լուսածիր գործողության գնդակով փամփուշտներ:

8) տեխնիկական կանոնակարգերով օգտագործման համար չթույլատրված նյարդակաթվածահարող, թունավոր և այլ ներգործող նյութերով լիցքավորված փամփուշտներ, մեխանիկական փոշեցրիչներ, աերոզոլային և էլեկտրահարող սարքեր, 3 մետրից ավելի հեռավորության վրա գտնվող անձի առողջությանը միջին ծանրության վնաս պատճառելու ունակությամբ օժտված գազային զենք:

9) Կառավարության կողմից հաստատված քրեագիտական պահանջներին չհամապատասխանող տեխնիկական բնութագիր ունեցող զենք և ռազմամթերքի:

10) զենք և այլ առարկաներ, որոնց խոցելու ունակությունը պայմանավորված է էլեկտրոմագնիսական, լուսային, ջերմային, ենթաձայնային կամ ուլտրաձայնային ճառագայթման օգտագործմամբ:

11) սահմանափակ խոցելիությամբ (վնասվածքային) հրազեն և վնասվածքային գործողության փամփուշտ՝ բացառությամբ պետական ռազմականացված կազմակերպություններին:

12) 90 մմ-ից ավելի երկարության շեղքով կամ սայրով սառը զենք, որի հատուկ կոճակը կամ լծակը սեղմելու միջոցով շեղքը կամ սայրը ծանրության ուժի կամ արագացված շարժման ազդեցությամբ դուրս է գալիս բռնակից և ինքնաբերաբար ամրակցվում՝ բացառությամբ մշակութային արժեք ունեցող, այդ թվում՝ պատմական նշանակություն ունեցող սառը զենքի, դրա պատճենների և կրկնօրինակների:

2. Արգելվում է՝

1) 7,5 ջոուլ փողային էներգիայից ավելի էներգիայով և 4,5 մմ տրամաչափը գերազանցող օդաճնշիչ զենք, սառը և նետողական զենք օգտագործելը սպորտային օբյեկտներից և հրաձգարաններից դուրս՝ բացառությամբ այն դեպքերի, երբ դրանք կարող են օգտագործվել նաև գիտահետազոտական կամ կանխարգելիչ աշխատանքներ իրականացնելու նպատակով կենդանիների ներարկումների համար:

2) քաղաքացիական և ծառայողական զենքի վրա անաղմուկ հրաձգության կամ գիշերային նշանառության հարմարանքներ տեղադրելը՝ բացառությամբ որսորդության և սպորտային հրաձգության համար նախատեսված նշանոցների և նշանառության համարանքների, կոթերի և այլ հարմարանքների, որոնք չեն հանգեցնում զենքի հիմնական մասերի փոփոխության:

3) զենք ուղարկելը կամ առաքելը փոստով կամ ուղեբեռով:

4) հավաքների կամ հանրային միջոցառումներին մասնակցելիս քաղաքացիների կողմից զենք կրելը կամ տեղափոխելը (փոխադրելը):

5) քաղաքացիական զենքի (բացառությամբ գազային զենքի) կրումը՝ բացառությամբ սիրողական հրաձգությամբ, որսորդությամբ, սպորտով, մշակութային միջոցառումներով և ռազմամարզությամբ զբաղվելու ընթացքում:

6) տեխնիկական կանոնակարգերով օգտագործման համար արգելված՝ թունավոր նյութերով լիցքավորված ատրճանակների (ռևոլվերների) նմանվող սարքեր և դրանց փամփուշտներ, ատրճանակների նմանվող (տայգերներ), կայծային պարպիչներ և այլ կրովի էլեկտրահարող սարքեր:

7) էլեկտրահարող սարք հանդիսացող ատրճանակի նմանվող՝ հեռահար կամ լարի միջոցով էներգիա փոխանցող տայգերի ձեռքբերումը՝ բացառությամբ պետական ռազմականացված կառույցների:

8) ազդանաշանային զենք օգտագործել մասնագիտական գործունեությունը չհամապատասխանող դեպքերում՝ բացառությամբ երկրաբանության, բնապահպանության,

անասնապահության, ալպինիզմի, օդերևութաբանության, արտակարգ իրավիճակների և ռազմաուսումնական պարապմունքների դեպքերում:

9) Հայաստանի Հանրապետության տարածքում շրջանառության համար ներկայացրած տեխնիկական պահանջներին չհամապատասխանող զենք ու դրա փամփուշտներ վաճառելը, փոխանցելը և ձեռք բերելը:

10) շրջանառության մեջ դնել զենք, որի խոցելու ունակությունը պայմանավորված է ռադիոակտիվ ճառագայթների, քիմիական և կենսաբանական գործոնների օգտագործմամբ:

11) ինքնապաշտպանության նպատակով քաղաքացիների կողմից սառը զենք կրելը:

12) Ողորկափող հրազեն օգտագործել բնակավայրերում, բնակավայրերից, մայրուղիներից, միջպետական և միջհամայնքային նշանակության ճանապարհներից 500 մետր, իսկ ակոսափող հրազեն՝ 5000 մետր հեռավորությունից մոտ տարածքում՝ բացառությամբ հրաձգարանների:

Հոդված 8. Քաղաքացիական և ծառայողական զենքի, հրազենի հիմնական բաղկացուցիչ մասերի և փամփուշտների համապատասխանության գնահատումը

1. Հայաստանի Հանրապետության տարածքում արտադրվող և ներկրվող քաղաքացիական և ծառայողական զենքի, հրազենի հիմնական բաղկացուցիչ մասերի և փամփուշտների բոլոր մոդելները ենթակա են պարտադիր համապատասխանության գնահատման՝ օրենսդրությամբ սահմանված կարգով:

2. Ներկրված քաղաքացիական և ծառայողական զենքը, հրազենի հիմնական բաղկացուցիչ մասերը և փամփուշտները ներկրվելուց հետո ենթակա են պահեստավորման և համապատասխանության գնահատման:

3. Համապատասխանության գնահատում չի պահանջվում ներկրվող հետևյալ զենքերի դեպքում՝

1) ցուցահանդեսների ժամանակ օտարերկրյա մասնակցի կողմից ցուցադրման նպատակով ներկրելու ժամանակ, եթե առկա է ցուցահանդեսի անցկացման պատասխանատու իրավաբանական անձի հրավերը կամ նրա հետ կնքված պայմանագիրը, ինչպես նաև՝ սպորտային միջոցառման կամ որսի մասնակցելու նպատակով օտարերկրյա քաղաքացիների կողմից ներկրվող զենքերի համար, եթե առկա է հրավերը կամ պայմանագիրը:

2) քաղաքացիական և ծառայողական զենքի արտադրության լիցենզիա ունեցող իրավաբանական անձանց կողմից արտադրական նպատակների համար ներկրվող քաղաքացիական և ծառայողական զենքի եզակի նմուշների, ձևերի և մոդելների:

3) Հայաստանի Հանրապետության միջազգային պայմանագրերի համաձայն ներկրվող կամ տարանցիկ փոխադրվող զենքերի:

4. Համապատասխանության սերտիֆիկատ չունեցող զենքը, հրազենի հիմնական բաղկացուցիչ մասերը և փամփուշտները ենթակա են առգրավման, վերցման և ոչնչացման Կառավարության կողմից սահմանված կարգով:

Հոդված 9. Քաղաքացիական և ծառայողական զենքի, հրազենի հիմնական բաղկացուցիչ մասերի և փամփուշտների մասին տեղեկությունների պետական կադաստրը

1. Քաղաքացիական և ծառայողական զենքի, հրազենի հիմնական բաղկացուցիչ մասերի և փամփուշտների մասին տեղեկությունների պետական կադաստրը (այսուհետ՝ կադաստր) համարվում է Հայաստանի Հանրապետության տարածքում շրջանառության թույլատրված քաղաքացիական և ծառայողական զենքի, հրազենի հիմնական բաղկացուցիչ մասերի և փամփուշտների մասին համակարգված տեղեկությունների պաշտոնական ժողովածու:

2. Կադաստրը հրապարակվում է քաղաքացիական և ծառայողական զենքի հրազենի հիմնական բաղկացուցիչ մասերի և փամփուշտների մոդելների ցանկի հիման վրա, որում

ընդգրկված տվյալները մուտքագրվում են Կառավարության կողմից եռամսյակը մեկ անգամ հաստատվող կադաստրի մեջ կամ հանվում՝ կադաստրից: Կադաստրի մեջ չեն մուտքագրվում Հայաստանի Հանրապետությունում արտադրվող, ներկրվող և արտահանվող քաղաքացիական զենքի նմուշ օրինակների վերաբերյալ տվյալները:

3. Կադաստրը վարում է ստանդարտացման և չափագիտության ոլորտի լիազոր մարմինը՝ Կառավարության սահմանած կարգով: Կադաստրում փոփոխություններ են մտցվում քաղաքացիական և ծառայողական զենքի, հրազենի հիմնական բաղկացուցիչ մասերի և փամփուշտների մոդելների ցանկը հաստատելուց հետո՝ ոչ ուշ, քան երեք ամսվա ընթացքում, եթե այդ տվյալները ենթակա են կադաստրի մեջ մտնելու կամ հանվելու:

ԳԼՈՒԽ 3

ՁԵՆՔԻ ՇՐՋԱՆԱՌՈՒԹՅՈՒՆԸ ԿԱՐԳԱՎՈՐՈՂ ԼԻՑԵՆԶԻԱՆԵՐԸ ԵՎ ԹՈՒՅԼՏՎՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ

Հոդված 10. Լիցենզավորմանը ներկայացվող հիմնական պահանջները

1. Քաղաքացիական և ծառայողական զենքի արտադրությունը, առևտուրը, հարդարումը, հրաձգարանի գործարկումը Հայաստանի Հանրապետության տարածքում ենթակա են լիցենզավորման:

2. Քաղաքացիական և ծառայողական զենքի արտադրության լիցենզիան տալիս է Հայաստանի Հանրապետության բարձր տեխնոլոգիական արդյունաբերության նախարարությունը:

3. Քաղաքացիական և ծառայողական զենքի առևտրի, հարդարման, հրաձգարանի գործարկման լիցենզիաները տալիս է Հայաստանի Հանրապետության ոստիկանությունը:

4. Լիցենզիաները տրվում են անժամկետ:

5. Լիցենզավորվող կազմակերպություններում զենքի հետ առնչվող աշխատողների նկատմամբ կիրառվում են սույն օրենքով նախատեսված սահմանափակումները:

6. Լիցենզավորվող կազմակերպությունները պարտավոր են ապահովել օրենքով և համապատասխան լիցենզավորման կարգերով սահմանված զենքի զետեղարաններին, պահոցներին, պահեստներին և առևտրի սրահներին ներկայացվող պահանջները:

7. Լիցենզիայի տրամադրման համար գանձվում է պետական տուրք՝ «Պետական տուրքի մասին» օրենքով սահմանված կարգով և չափով:

8. Լիցենզիա տալու մասին դիմումը նշված մարմինները քննարկում են՝ դիմում տալու օրվանից հաշված 23 աշխատանքային օրվա ընթացքում: Անհրաժեշտության դեպքում նշված ժամկետը կարող է երկարաձգվել օրենքով սահմանված կարգով: Դիմումում նշվում են տեղեկություններ արտադրության, առևտրի, հարդարման ենթակա զենքի տեսակի, դրա արտադրության լիակատար անվտանգության, հաշվառման և պահպանության ապահովման ուղղությամբ ձեռնարկված միջոցառումների մասին: Դիմողը պարտավոր է ներկայացնել նաև իրավաբանական անձի հիմնադրմանը և գրանցմանը վերաբերող կամ քաղաքացու անձը հաստատող, ինչպես նաև օրենքով նախատեսված այլ փաստաթղթեր:

9. Լիցենզիաներ տալու մերժման հիմքերն են՝

ա) դիմողի կողմից անհրաժեշտ տեղեկություններ չներկայացնելը կամ ոչ ճիշտ տեղեկություններ ներկայացնելը, եթե 5 աշխատանքային օրվա ընթացքում այդ թերությունները չեն վերացվել:

բ) զենքի արտադրության անվտանգության, հաշվառման և պահպանության ապահովման անհնարինությունը կամ այդ պայմանները չապահովելը:

գ) օրենքով նախատեսված այլ հիմքեր:

10. Լիցենզիաներ ստանալու վերաբերյալ դիմումը մերժելու դեպքում նշված մարմինները պարտավոր են այդ մասին գրավոր տեղեկացնել դիմողին՝ նշելով մերժման

հիմքը: Լիցենզիա ստանալու վերաբերյալ դիմումը մերժելու որոշումը, ինչպես նաև դիմումի քննարկման ժամկետների խախտումները դիմումատուին կարող է բողոքարկել օրենքով սահմանված կարգով:

Հոդված 11. Թույլտվություններին ներկայացվող հիմնական պահանջները

1. Ֆիզիկական և իրավաբանական անձանց՝ քաղաքացիական և ծառայողական զենքի համապատասխան թույլտվությունները տալիս է Հայաստանի Հանրապետության ոստիկանությունը:

2. Իրավաբանական անձանց տրվող թույլտվություններն են՝

1) քաղաքացիական և ծառայողական զենք, հրազենի հիմնական բաղկացուցիչ մասեր, փամփուշտներ ձեռք բերելու թույլտվություն՝ մինչև 6 ամիս գործողության ժամկետով:

2) քաղաքացիական և ծառայողական զենք, հրազենի հիմնական բաղկացուցիչ մասեր, փամփուշտներ ներկրելու, արտահանելու, տարանցիկ փոխադրելու թույլտվություն՝ մինչև 6 ամիս գործողության ժամկետով:

3) զենք պահելու և օգտագործելու թույլտվություն՝ 10 տարի գործողության ժամկետով՝ յուրաքանչյուր անգամ 10 տարով երկարաձգելու իրավունքով:

4) զենքի հավաքածու կազմելու թույլտվություն՝ 10 տարի գործողության ժամկետով՝ յուրաքանչյուր անգամ 10 տարով երկարաձգելու իրավունքով:

5) զենքի հավաքածու ցուցադրելու թույլտվություն՝ 6 ամիս գործողության ժամկետով:

6) հատուկ կանոնադրական խնդիրներ իրականացնող իրավաբանական անձանց աշխատողներին՝ զենք կրելու թույլտվություն՝ 5 տարի գործողության ժամկետով՝ յուրաքանչյուր անգամ 5 տարով երկարաձգելու իրավունքով:

3. Ֆիզիկական անձանց տրվող թույլտվություններն են՝

1) քաղաքացիական և ծառայողական զենք ձեռք բերելու թույլտվություն՝ մինչև 6 ամիս գործողության ժամկետով:

2) գազային զենք պահելու և կրելու թույլտվություն՝ անժամկետ:

3) քաղաքացիական և ծառայողական զենք (բացառությամբ սառը և գազային զենքերի) պահելու և կրելու թույլտվություն՝ 10 տարի ժամկետով՝ յուրաքանչյուր անգամ 10 տարով երկարաձգելու իրավունքով:

4) զենքի հավաքածու կազմելու թույլտվություն՝ 10 տարի գործողության ժամկետով՝ յուրաքանչյուր անգամ 10 տարով երկարաձգելու իրավունքով:

5) զենքի հավաքածու ցուցադրելու թույլտվություն՝ 6 ամիս գործողության ժամկետով:

6) հավաքածուի մեջ ներառելու նպատակով զենք ձեռք բերելու թույլտվություն՝ 6 ամիս գործողության ժամկետով:

7) որպես պարզև ստացած զենք պահելու և կրելու թույլտվություն՝ անժամկետ:

8) զենք, դրա հիմնական բաղկացուցիչ մասեր, փամփուշտներ ներկրելու կամ արտահանելու թույլտվություն՝ 6 ամիս գործողության ժամկետով:

9) որպես պարզև ստացած և կրակոց արձակելու համար ոչ պիտանի դարձրած (մալած) մարտական կամ ծառայողական զենքը ժառանգման դեպքում՝ պահելու անժամկետ թույլտվություն:

4. Օտարերկրյա քաղաքացիներին տրվող թույլտվություններն են՝

1) քաղաքացիական զենք ձեռք բերելու, դրա հիմնական բաղկացուցիչ մասեր և փամփուշտներ արտահանելու թույլտվություն՝ 5-օրյա գործողության ժամկետով:

2) Հայաստանի Հանրապետությունից որպես պարզև տրված զենք արտահանելու թույլտվություն՝ 2 ամիս գործողության ժամկետով:

5. Սառը զենք ձեռք բերելու իրավունք ունի որսորդությամբ զբաղվող և քաղաքացիական հրազեն պահելու և կրելու կամ հավաքածու կազմելու թույլտվություն ունեցող քաղաքացին: Սառը զենք վաճառելու ժամանակ կազմակերպությունը զենքի անհատական տվյալները, գնման ամսաթիվը գրանցում է քաղաքացու՝ որսորդությամբ

գբաղվելու իրավունքը հավաստող փաստաթղթում և հաստատում կազմակերպության կնիքով:

6. Ձենք պահելու և կրելու, զենքի հավաքածու կազմելու թույլտվություն ունեցող քաղաքացին յուրաքանչյուր 5 տարին մեկ անգամ պարտավոր է անցնել համապատասխան բժշկական հետազոտություն՝ զենքի տիրապետմանը խոչընդոտող հիվանդությունների և վիճակների առկայության կամ բացակայության վերաբերյալ, որի արդյունքները տվյալ բժշկական կազմակերպության կողմից էլեկտրոնային եղանակով ինքնաշխատ փոխանցվում են Հայաստանի Հանրապետության ոստիկանությանը: Ընթացիկ հետազոտությունների ընթացքում զենքի տիրապետմանը խոչընդոտող հիվանդությունների և վիճակների առկայության վերաբերյալ տեղեկությունը բժշկական կազմակերպության կողմից էլեկտրոնային եղանակով ինքնաշխատ փոխանցվում է Հայաստանի Հանրապետության ոստիկանությանը:

7. Թույլտվությունները ստանալու տրամադրման կարգը և թույլտվությունների ձևերը սահմանում է Հայաստանի Հանրապետության ոստիկանությունը:

8. Թույլտվությունները տրամադրելու իրավունք ունեն նաև Հայաստանի Հանրապետության ոստիկանության տարածքային ստորաբաժանումները:

9. Թույլտվությունները ստանալու համար իրավաբանական կամ ֆիզիկական անձը դիմումը և անհրաժեշտ փաստաթղթերը ներկայացնում է Հայաստանի Հանրապետության ոստիկանություն: Ձենք ձեռք բերելու թույլտվություն ստանալու մասին դիմումը Հայաստանի Հանրապետության ոստիկանությունում քննարկվում է օրենքով նախատեսված փաստաթղթերը ներկայացվելուց հետո 23 աշխատանքային օրվա ընթացքում, իսկ զենք կրելու, պահելու և կրելու, պահելու և օգտագործելու, զենքի հավաքածու կազմելու, դրանք ցուցադրելու թույլտվությունները տրվում են 5 աշխատանքային օրվա ընթացքում:

10. Թույլտվություն ստանալու դիմումում կամ կից փաստաթղթերում ոչ էական թերությունների (վրիպակների, ոչ իրավաբանական անձշտությունների, թվաբանական սխալների և նման այլ բացթողումների) առկայության, ինչպես նաև փաստաթղթերը թերի լինելու դեպքում լիազոր մարմինը դրանք հայտնաբերելու պահից 2 աշխատանքային օրվա ընթացքում առաջարկում է դիմումատուին 5 աշխատանքային օրվա ընթացքում վերացնել թերությունները:

11. Հայաստանի Հանրապետության քաղաքացիների՝ զենք ձեռք բերելու թույլտվություն ստանալու համար անհրաժեշտ փաստաթղթերը.

1) սահմանված ձևի դիմում.

2) զենքի պահպանման պայմանների առկայության վերաբերյալ հաշվառման կամ բնակության վայրի (կախված զենքը պահելու վայրից) ոստիկանության տարածքային ստորաբաժանման ղեկավարի կողմից հաստատված տեղեկանք.

3) Հայաստանի Հանրապետության քաղաքացիությունը կամ անձը հաստատող փաստաթղթի պատճեն.

4) 3x4 սմ չափի երկու լուսանկար.

5) դիմողի մոտ զենքի տիրապետմանը խոչընդոտող հիվանդությունների և վիճակների բացակայության մասին բժշկական եզրակացություն.

6) պետական տուրքի վճարման անդորրագիր (անդորրագրեր)՝ «Պետական տուրքի մասին» օրենքով սահմանված կարգով և չափով.

7) զենքի հետ կապված և անվտանգության կանոնների իմացության տեսական և գործնական քննությունները հանձնելու համապատասխան փաստաթուղթ:

12. Սույն հոդվածով նախատեսված թույլտվությունների ժամկետները երկարաձգելու համար դիմումը ներկայացվում է դրանց գործողության ժամկետը լրանալուց մեկ ամիս առաջ:

13. Սույն հոդվածի 11-րդ մասով թվարկված փաստաթղթերը Հայաստանի Հանրապետության ոստիկանություն են ներկայացվում նաև թույլտվությունների

ժամկետները երկարաձգելու համար՝ բացառությամբ 7-րդ կետով նախատեսված փաստաթղթի:

14. Թույլտվություն տալու համար ներկայացված դիմումը լիազոր մարմնի կողմից մերժվում է, եթե՝

1) դիմողի կողմից ներկայացվել է ոչ ճիշտ տեղեկատվություն կամ ներկայացված փաստաթղթերը ամբողջական չեն կամ ներկայացվել են անճշտություններով և սահմանված ժամկետում դիմումատու չի վերացրել նշված թերությունները.

2) դիմողի կողմից ապահովված չեն զենքը պահելու անհրաժեշտ պայմանները.

3) առկա է սույն օրենքի 11-րդ հոդվածի 1-ին մասով նախատեսված հիմքերից որևէ մեկը:

15. Թույլտվություն տալու կամ դրա գործողության ժամկետը երկարաձգելու վերաբերյալ դիմումը մերժելու դեպքում Հայաստանի Հանրապետության ոստիկանությունը պարտավոր է այդ մասին գրավոր տեղեկացնել դիմողին՝ նշելով մերժման հիմքը: Թույլտվություն տալու կամ դրա գործողության ժամկետը երկարաձգելու դիմումը մերժելու որոշումը կարող է բողոքարկվել օրենքով սահմանված կարգով:

16. Թույլտվություն ստացած անձի կողմից տվյալ թույլտվությունը ստանալու համար ներկայացված տեղեկությունների փոփոխության դեպքում թույլտվությունը վերաձևակերպվում, իսկ ոչ պիտանի դարձած կամ կորցրած թույլտվությունը վերականգնվում է լիազոր մարմնի կողմից դիմումը և թույլտվությունը վերաձևակերպելու կամ վերականգնելու համար հիմք հանդիսացող հանգամանքները հավաստող փաստաթղթերը ներկայացնելուց հետո՝ 3 աշխատանքային օրվա ընթացքում: Թույլտվության վերաձևակերպումը կամ վերականգնումը կատարվում է առանց թույլտվության գործողության ժամկետի փոփոխության:

17. Թույլտվությունը հետագա օգտագործման համար ոչ պիտանի է համարվում, եթե թույլտվության վրա առկա գրառումներից որևէ մեկն անընթեռնելի է, թույլտվությունն ունի մեխանիկական կամ քիմիական վնասվածքներ, գունազրկվել է, վնասվել է լուսանկարը կամ թույլտվությունը տրամադրած մարմնի կնիքի դրոշմվածքն աղավաղված է:

18. Իրավաբանական անձանց տրված զենք պահելու և օգտագործելու թույլտվությունը ենթադրում է տվյալ իրավաբանական անձի կողմից ձեռք բերված զենքը պահելը, իր գործունեության նպատակների համար՝ այն բաշխելը, հաշվառելը: Ձեռք պահելու և օգտագործելու թույլտվություն ստացած իրավաբանական անձը պատասխանատու է իր կողմից ձեռք բերված զենքի ամբողջականության և անվտանգության ապահովման համար:

19. Սույն հոդվածով նախատեսված թույլտվությունները տալու, դրանք երկարաձգելու, վերաձևակերպելու կամ վերականգնելու համար գանձվում է պետական տուրք՝ «Պետական տուրքի մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքով սահմանված կարգով և չափով:

Հոդված 12. Լիցենզիաների գործողության դադարեցումը և թույլտվությունների ուժը կորցրած ճանաչելը, զենքի նկատմամբ սեփականության իրավունքի դադարեցումը

1. Լիցենզիաների գործողությունը դադարեցվում է և թույլտվություններն ուժը կորցրած են ճանաչվում օրենքով սահմանված կարգով եթե՝

1) ֆիզիկական կամ իրավաբանական անձն իր ներկայացրած դիմումով կամովին հրաժարվել է լիցենզիայից կամ թույլտվությունից, կամ տվյալ իրավաբանական անձը լուծարվել է, կամ տվյալ զենքի սեփականատերը մահացել է.

2) ֆիզիկական կամ իրավաբանական անձը մեկ տարվա ընթացքում ոչ պակաս, քան երկու անգամ խախտել են կամ չեն կատարել սույն օրենքի կամ զենքի շրջանառությունը կանոնակարգող այլ իրավական ակտերի պահանջները կամ նախատեսված ժամկետում չեն վերացրել համապատասխան խախտումները.

3) առաջացել են սույն օրենքով նախատեսված լիցենզիաներ կամ թույլտվություններ ստանալու իրավունքը բացառող հանգամանքներ.

4) ֆիզիկական կամ իրավաբանական անձը կատարել է իր տնօրինության տակ գտնվող զենքի և դրա փամփուշտների այնպիսի կառուցվածքային փոփոխություններ, որոնց հետևանքով փոխվել են դրանց ձգաբանական կամ մյուս տեխնիկական բնութագրերը.

5) զենքով պարզևատրույնը կատարվել է օրենքով նախատեսված պարզևատրման պայմանների խախտումով.

6) ֆիզիկական անձը հաշվառվել է Հայաստանի Հանրապետության ոստիկանությունում կենցաղային ոլորտում պարբերաբար իրավախախտումներ թույլ տալու կամ ընտանիքի անդամների նկատմամբ բռնություն գործադրելու համար.

7) ֆիզիկական անձը հաշվառվել է հոգեբուժական կամ նարկոլոգիական հաստատություններում կամ ձեռք է բերել զենքի տիրապետմանը խոչընդոտող հիվանդություններ և վիճակներ.

8) ֆիզիկական անձը չի անցել սույն օրենքի 10-րդ հոդվածի 12-րդ մասով նախատեսված բժշկական հետազոտություն.

9) ֆիզիկական անձը մեկ տարվա ընթացքում երկու անգամ թույլ է տվել հասարակական կամ կառավարման սահմանված կարգի դեմ ոտնձգվող վարչական իրավախախտում.

10) ֆիզիկական անձը դատապարտվել է դիտավորյալ հանցագործություն կատարելու համար և դատավճիռը մտել է օրինական ուժի մեջ կամ անձի նկատմամբ քրեական հետապնդումը դադարեցվել է ոչ ռեաբիլիտացնող հիմքով:

2. ֆիզիկական անձը զրկվում է զենքի համապատասխան թույլտվությունից՝ 2 տարի ժամկետով, իսկ իրավաբանական անձը զրկվում է համապատասխան լիցենզիայից՝ 3 տարի ժամկետով, եթե օրենքով այլ բան նախատեսված չէ:

3. Եթե ֆիզիկական անձը զենք ձեռք բերելու թույլտվություն ստանալուց հետո 6 ամսվա ընթացքում զենք ձեռք չի բերում, ապա թույլտվությունը համարվում է ուժը կորցրած և անձն իրավունք ունի օրենքով սահմանված ընթացակարգերով կրկին դիմելու Հայաստանի Հանրապետության ոստիկանությունից զենքի ձեռք բերելու թույլտվություն ստանալու համար:

4. Լիցենզիայի գործողության դադարեցման կամ թույլտվությունն ուժը կորցրած ճանաչելու մասին որոշմանը պետք է նախորդի տվյալ ֆիզիկական կամ իրավաբանական անձին, լիցենզիա կամ թույլտվություն տված մարմնի կողմից արված նախնական գրավոր նախազգուշացումը, որում պարտադիր նշվում է, թե հատկապես ինչ իրավական նորմեր և կանոններ են խախտվել կամ չեն կատարվել և խախտումների վերացման ժամկետը:

5. Լիցենզիայից կամ թույլտվությունից կամովին հրաժարվելու դեպքում այդպիսիք կրկին ստանալու համար ժամկետներ չեն սահմանվում:

6. Սույն հոդվածի առաջին մասով նախատեսված դեպքերում զենքի նկատմամբ քաղաքացու սեփականության իրավունքը դադարեցվում է Հայաստանի Հանրապետության քաղաքացիական օրենսգրքի 282-րդ հոդվածով նախատեսված հիմքերով:

Հոդված 13. Ձենք և ռազմամթերք առգրավելը, վերցնելը, ոչնչացնելը

1. Հայաստանի Հանրապետության ոստիկանությունն առգրավում, վերցնում է իրավաբանական և ֆիզիկական անձանց տնօրինության տակ գտնվող զենքը, եթե՝

1) սույն օրենքով նախատեսված լիցենզիաների գործողությունը դադարեցվում է, թույլտվությունները ճանաչվել են ուժը կորցրած, կամ վերոնշյալ լիցենզիաները կամ թույլտվությունները բացակայում են.

2) իրավաբանական կամ ֆիզիկական անձանց կողմից խախտվել են զենքի շրջանառության՝ սույն օրենքով կամ այլ իրավական ակտերով սահմանված պահանջները՝ մինչև օրենսդրությամբ սահմանված կարգով վերջնական որոշում ընդունելը.

3) զենք տնօրինողների մոտ հայտնաբերվել է ինքնաշեն կամ ձևափոխված, ձգաբանական կամ տեխնիկական բնութագրերի խախտումներով զենք կամ փամփուշտներ:

4) «Ընտանիքում բռնության կանխարգելման, ընտանիքում բռնության ենթարկված անձանց պաշտպանության և ընտանիքում համերաշխության վերականգնման մասին» օրենքով սահմանված դեպքերում:

5) մահացել է քաղաքացիական կամ ծառայողական զենքի կամ որպես պարզև տրված զենքի սեփականատերը՝ մինչև ժառանգության կամ զենքը տնօրինելու հարցը լուծելը:

6) լուծարվել է իրավաբանական անձը:

7) օրենքով սահմանված այլ դեպքերում:

2. Ձենքի մահացած սեփականատիրոջ կամ որպես պարզև տրված զենքը տնօրինող մահացած քաղաքացու զենքը Հայաստանի Հանրապետության ոստիկանության կողմից առգրավվում, վերցվում է՝ մինչև ժառանգության կամ զենքը տնօրինելու հարցը լուծելը:

3. Շահագործման համար տեխնիկապես պիտանի, առգրավված, վերցված քաղաքացիական և ծառայողական զենքերը, հրազենի հիմնական բաղկացուցիչ մասերը, փամփուշտները կարող են իրացվել Քաղաքացիական և ծառայողական զենքի առևտրի լիցենզիա ունեցող իրավաբանական անձանց միջոցով:

4 Որսի, ձկնորսության, շրջակա միջավայրի ու բնական պաշարների պահպանության նկատմամբ պետական հսկողություն իրականացնող մարմիններն առգրավված, վերցված զենքը փոխանցում են Հայաստանի Հանրապետության ոստիկանություն:

5. Առգրավված, վերցված, կամավոր հանձնված կամ գտնված զենքը կամ ռազմամթերքը Հայաստանի Հանրապետության ոստիկանություն է փոխանցվում Կառավարության սահմանված կարգով:

6. Քրեական վարույթով իրեղեն ապացույց ճանաչված զենքը դատաքննության ավարտից հետո փոխանցվում է Հայաստանի Հանրապետության ոստիկանություն՝ մինչև Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ սահմանված կարգով վերջնական որոշում ընդունելը:

7. Եթե պետական ռազմականացված կազմակերպությունը տեխնիկապես ոչ պիտանի, ինքնաշեն կամ ձևափոխված, ինչպես նաև Հայաստանի Հանրապետության տարածքում շրջանառությունն արգելված զենքը չի ներառում զենքի հավաքածուի մեջ, ապա այն ենթակա է ոչնչացման:

8. Տեխնիկապես անսարք փամփուշտները, արցունքաբեր կամ գրգռիչ նյութերով լիցքավորված մեխանիկական փոշեցրիչները, աերոզոլային և այլ սարքերը, սեփականատիրոջ կողմից անհատույց փոխանցվում են Հայաստանի Հանրապետության ոստիկանություն՝ սահմանված կարգով ոչնչացնելու համար:

9. Ձենքի, փամփուշտների և ռազմամթերքի ոչնչացման կարգը սահմանում է Կառավարությունը:

ԳԼՈՒԽ 4

ՇՐՋԱՆԱՌՈՒԹՅԱՆ ՄԵՋ ՉՏՆՎՈՂ ՁԵՆՔԻ ՉԵՌՔ ԲԵՐԵԼՈՒ ԻՐԱՎՈՒՆՔ

Հոդված 14. Ձենք ձեռք բերելու իրավունք ունեցող սուբյեկտները

1. Հայաստանի Հանրապետության տարածքում զենք ձեռք բերելու իրավունք ունեն՝

1) պետական ռազմականացված կազմակերպությունները և դրանց ծառայողները:

2) պետական մարմինները և կազմակերպությունները՝ օրենքով սահմանված դեպքերում:

3) հատուկ կանոնադրական խնդիրներ իրականացնող իրավաբանական անձինք:

4) քաղաքացիական և ծառայողական զենքի արտադրությամբ, առևտրով զբաղվող իրավաբանական անձինք.

5) զենքի հավաքածու կազմելու և դրանք ցուցադրելու թույլտվություններ ունեցող ֆիզիկական և իրավաբանական անձինք.

6) ռազմամարզական, սպորտային հրաձգության, որսորդական տնտեսություն վարող և հրաձգարան գործարկող կազմակերպությունները.

7) Հայաստանի Հանրապետության քաղաքացիները.

8) օտարերկրյա քաղաքացիները:

2. Ուսումնական հաստատություններին նախնական զինվորական պատրաստության նպատակով ուսումնական զենք հատկացվում է Կառավարության սահմանած կարգով:

Հոդված 15. Պետական ռազմականացված կազմակերպությունների՝ զենք ձեռք բերելու իրավունքը

Պետական ռազմականացված կազմակերպություններն իրավունք ունեն ձեռք բերել Կառավարության կողմից սահմանված մարտական և կադաստր մուտքագրված ցանկացած այլ զենք:

Հոդված 16. Հատուկ կանոնադրական խնդիրներ իրականացնող իրավաբանական անձանց՝ զենք ձեռք բերելու իրավունքը

1. Հատուկ կանոնադրական խնդիրներ իրականացնող իրավաբանական անձինք իրավունք ունեն ձեռք բերել քաղաքացիական և ծառայողական զենք՝ Հայաստանի Հանրապետության ոստիկանությունից թույլտվություն ստանալուց հետո:

2. Հատուկ կանոնադրական խնդիրներ իրականացնող իրավաբանական անձանց կողմից օգտագործվող քաղաքացիական և ծառայողական զենքի տեսակը, ձևը, մոդելը և քանակը սահմանում է Կառավարությունը:

3. Ջենք ձեռք բերելու օրվանից 10 աշխատանքային օրվա ընթացքում զենքը պետք է գրանցվի և հաշվառվի Հայաստանի Հանրապետության ոստիկանությունում: Գրանցման և հաշվառման ժամանակ զենքի ձեռքբերման օրինականությունը հաստատող փաստաթղթերի հիման վրա հատուկ կանոնադրական խնդիրներ իրականացնող իրավաբանական անձանց տրվում է զենք պահելու և օգտագործելու թույլտվություն:

4. Կառավարության սահմանած կարգով՝ հատուկ կանոնադրական խնդիրներ իրականացնող իրավաբանական անձինք իրավունք ունեն ժամանակավոր օգտագործման համար Հայաստանի Հանրապետության ոստիկանությունից ստանալ մարտական զենքի առանձին տեսակներ, օրենքով իրենց վրա դրված՝ զենքի, ռազմամթերքի, մարտական տեխնիկայի արտադրության և պահման, հատկապես վտանգավոր էկոլոգիական արտադրությունների օբյեկտների, շրջակա միջավայրի և բնական պաշարների, դրամական միջոցների և արժեքների պատրաստման և պահման, թանկարժեք մետաղների ու քարերի արդյունահանման, վերամշակման և պահման վայրերի, օտարերկրյա պետություններում Հայաստանի Հանրապետության դիվանագիտական ներկայացուցչությունների և հատկապես կարևոր այլ օբյեկտների պահպանության, հատկապես վտանգավոր բեռների, զենքի, ռազմամթերքի, մարտական տեխնիկայի, դրամական միջոցների ու արժեքների, պետական և ծառայողական գաղտնիք պարունակող դիվանագիտական փոստի ու թղթակցության, պետական և ծառայողական գաղտնիք հանդիսացող տեղեկությունների կրողներ պարունակող բեռների տեղափոխման պարտականությունների կատարման նպատակով:

5. Կազմակերպություններին, որոնք, համաձայն գործող օրենսդրության, պարտավոր են պահպանել Հայաստանի Հանրապետության որսի և ձկան պաշարները, թույլատրվում է ձեռք բերել քաղաքացիական զենք:

6. Հատուկ կանոնադրական խնդիրներ իրականացնող իրավաբանական անձանց աշխատողներին զենքը տրվում է իրավաբանական անձի ղեկավարի գրավոր հրամանով,

եթե այդ աշխատողներն անցել են հատուկ պատրաստություն (բացառությամբ պետական ռազմականացված կազմակերպություններում ծառայած և զենք պահելու և կրելու իրավունք ունեցած անձանցից, որոնց ծառայությունը չի ավարտվել վաղաժամկետ և ծառայությունից ազատվելուց հետո չի անցել 3 տարի) և Հայաստանի Հանրապետության ոստիկանությունից ստացել զենք կրելու թույլտվություն: Հատուկ կանոնադրական խնդիրներ իրականացնող իրավաբանական անձանց բոլոր աշխատողները պարտավոր են 3 տարին մեկ անգամ անցնել զենքի գործադրման անհրաժեշտություն առաջացնող իրադրություններում գործելու՝ իրենց պիտանիությունը որոշող ստուգարքներ: Նշված աշխատողների հատուկ պատրաստությունն իրականացնում է Հայաստանի Հանրապետության ոստիկանությունը՝ պայմանագրային հիմունքներով: Հատուկ պատրաստության ծրագիրը և ստուգարքների անցկացնելու կարգը սահմանում է Հայաստանի Հանրապետության ոստիկանությունը:

Հոդված 17. Հայաստանի Հանրապետության քաղաքացիների՝ զենք ձեռք բերելու իրավունքը

1. Հայաստանի Հանրապետության ոստիկանությունից զենք ձեռք բերելու թույլտվություն ստանալուց հետո՝ քաղաքացիական համակցված կամ ակոսափող հրազեն ձեռք բերելու իրավունք ունի Հայաստանի Հանրապետության 21 տարին լրացած քաղաքացին, իսկ քաղաքացիական այլ տեսակի զենք՝ 18 տարին լրացած քաղաքացին:

2. Հայաստանի Հանրապետության քաղաքացին (սույն հոդվածում այսուհետ՝ քաղաքացի) զենք ձեռք բերելու թույլտվության հիման վրա իրավունք ունի ձեռք բերել քաղաքացիական զենք, իսկ զենքի հավաքածու կազմելու կամ ցուցադրելու համար նաև զենքի այլ տեսակներ՝ մալած վիճակում:

3. Քաղաքացուն թույլատրվում է ձեռք բերել 10 միավոր քաղաքացիական զենք՝ պահելու և կրելու թույլտվությամբ, իսկ գազային զենք ձեռք բերելու, զենքի հավաքածու կազմելու կամ դրանք ցուցադրելու համար առավելագույն քանակ նախատեսված չէ:

4. Քաղաքացու կողմից ձեռքբերված զենքը ձեռքբերման օրվանից 5 աշխատանքային օրվա ընթացքում ենթակա է հաշվառման Հայաստանի Հանրապետության ոստիկանությունում:

5. Քաղաքացին զենք ձեռք բերելու թույլտվություն ստանալու համար պարտավոր է Հայաստանի Հանրապետության ոստիկանություն ներկայացնել սույն օրենքի 11-րդ հոդվածի 11-րդ մասով սահմանված փաստաթղթերը:

6. Առաջին անգամ քաղաքացիական հրազեն և 7.5 և բարձր ջոուլ օդաձնչիչ զենք ձեռք բերող քաղաքացին պարտավոր է Կառավարության կողմից երաշխավորված ռազմամարզական հասարակական կազմակերպություններից մեկում հանձնել զենքի հետ կապված և անվտանգության կանոնների իմացության տեսական և գործնական քննություններ: Քննության անցկացման կարգը սահմանում է Հայաստանի Հանրապետության ոստիկանությունը: Քննությունից ազատվում են այն քաղաքացիները, ովքեր ծառայում են Հայաստանի Հանրապետության պետական ռազմականացված կազմակերպություններում և ունեն ծառայողական հաշվեցուցակային զենք:

7. Չենք ձեռք բերելու թույլտվություն չի տրվում՝

1) զենքի տիրապետմանը խոչընդոտող հիվանդությունների և վիճակներ ունեցող անձանց (հիվանդությունների և վիճակների ցանկը սահմանում է Կառավարությունը):

2) դիտավորյալ հանցագործություն կատարելու համար դատապարտված անձանց, ում դատվածությունն օրենքով սահմանված կարգով վերացված կամ մարված չէ:

3) Հայաստանի Հանրապետության քրեական օրենսգրքի 152-րդ, 308-313-րդ և 315-321-րդ հոդվածներով նախատեսված կամ հրազենի գործադրմամբ դիտավորյալ հանցագործություն կատարելու համար դատապարտված անձանց, անկախ դատվածությունը օրենքով սահմանված կարգով վերացված կամ մարված լինելու հանգամանքից:

4) հանցագործություն կատարելու համար պատիժ կրող անձանց՝ բացառությամբ անզգուշությամբ կատարված հանցագործության համար ազատությունից զրկելու հետ չկապված պատիժ կրող անձանց, եթե անձը չի դատապարտվել զենքի օգտագործմամբ անզգուշությամբ կատարված հանցագործության համար.

5) այն անձանց, որոնց նկատմամբ իրականացվում է քրեական հետապնդում դիտավորյալ կամ զենքի օգտագործմամբ անզգուշությամբ կատարված հանցագործություն կատարելու համար (մինչև ռեաբիլիտացնող հիմքով քրեական հետապնդումը դադարեցնելը կամ արդարացման դատավճիռն օրինական ուժի մեջ մտնելը).

6) դատարանի վճռով անգործունակ կամ սահմանափակ գործունակ ճանաչված անձանց.

7) զենքի շրջանառության կանոնները խախտած անձանց՝ մինչև վարչական տույժի ժամկետի լրանալը.

8) դիմելու պահին մեկ տարվա ընթացքում կրկնակի հասարակական կամ կառավարման սահմանված կարգի դեմ ոտնձգվող վարչական իրավախախտում կատարած անձանց.

9) Հայաստանի Հանրապետության բնակչության պետական ռեգիստրում չհաշվառված անձանց.

10) ընտանիքի անդամների նկատմամբ բռնություն գործադրելու հիմքերով հաշվառման մեջ գտնվող անձանց.

11) սույն հոդվածի 6-րդ մասով սահմանված հավաստագիր չունեցող անձանց

12) այն անձանց, որոնց վերաբերյալ առկա է Հայաստանի Հանրապետության անվտանգությանը սպառնալիք ներկայացնելու մասին հիմնավոր կասկած:

8. Կառուցվածքով զենքի նմանվող իրերը, մինչև 7.5 ջուլ փողային էներգիայով օդաճնշիչ սարքը (այդ թվում՝ ռևոլվերները), դրանց փամփուշտները, զենքի պարագաները, մեխանիկական փոշեցրիչները, անրոզոլային և այլ սարքերը, որոնք լիցքավորված են արցունքաբեր կամ գրգռիչ նյութերով, թույլատրված չափանիշներին համապատասխանող էլեկտրահարող սարքերը ու կայծային պարպիչները գրանցման և հաշվառման ենթակա չեն, և քաղաքացիները իրավունք ունեն դրանք ձեռք բերել առանց թույլտվության:

Հոդված 18. Հայաստանի Հանրապետության տարածքում օտարերկրյա քաղաքացիների՝ քաղաքացիական զենք ձեռք բերելը, ներկրելը և արտահանելը

1. Օտարերկրյա քաղաքացիները Հայաստանի Հանրապետությունում կարող են քաղաքացիական զենք ձեռք բերել Հայաստանի Հանրապետության ոստիկանության սահմանած կարգով՝ օտարերկրյա պետությունների դիվանագիտական ներկայացուցչությունների միջնորդության հիման վրա, պայմանով, որ զենքը ձեռք բերելու օրվանից 5 օրվա ընթացքում արտահանվի Հայաստանի Հանրապետությունից:

2. Օտարերկրյա քաղաքացիները Հայաստանի Հանրապետությունից զենք արտահանելու ժամկետները, ներկրելու, արտահանելու և օգտագործելու կարգը խախտելու դեպքում զենքն առգրավվում, վերցվում է և հանձնվում Հայաստանի Հանրապետության ոստիկանություն:

3. Օտարերկրյա քաղաքացիները կարող են զենքի ցուցահանդեսին, որսորդությանը կամ սպորտային միջոցառումներին մասնակցելու նպատակով ներկրել միայն քաղաքացիական զենք՝ որսորդությամբ զբաղվելու լիցենզիա ունեցող իրավաբանական անձի հրավերի և նրա հետ կնքված որսորդության պայմանագրի, սպորտային միջոցառումներին մասնակցելու հրավերի և Հայաստանի Հանրապետության ոստիկանության թույլտվության առկայության դեպքում: Այդ զենքը Հայաստանի Հանրապետությունից արտահանվում է պայմանագրում կամ հրավերում նշված ժամկետում, այդ զենքերը համապատասխանության գնահատման չեն ենթարկվում:

4. Օտարերկրյա քաղաքացիներին արգելվում է զենքի բոլոր տեսակների, ձևերի և մոդելների ներկրումը՝ անձնական անվտանգության ապահովման, այլ անձանց կյանքի, առողջության և սեփականության պաշտպանության, բեռների ուղեկցման նպատակներով՝ բացառությամբ, եթե դրանք նախատեսված չեն Հայաստանի Հանրապետության միջազգային պայմանագրերով: Բացառություն են կազմում նաև օտարերկրյա անվտանգության մարմինների և ներկայացուցիչների՝ Հայաստանի Հանրապետություն պաշտոնական այցով ժամանած անձանց ուղեկցումը, վերջիններիս անվտանգությունը պահպանելու և պաշտպանելու նպատակով: Նրանց կողմից զենք ներկրելու, արտահանելու, կրելու և տեղափոխելու (փոխադրելու) կարգը սահմանում է Կառավարությունը:

Հոդված 19. Քաղաքացիական և ծառայողական զենքի արտադրությամբ, առևտրով զբաղվող իրավաբանական անձանց, լիցենզավորված հրաձգարանների, սպորտային, ռազմամարզական կազմակերպությունների և որսորդական տնտեսություն վարող կազմակերպությունների՝ զենք ձեռք բերելու իրավունքը

1. Քաղաքացիական և ծառայողական զենքի արտադրության, առևտրի լիցենզիա ունեցող իրավաբանական անձինք իրենց կանոնադրական խնդիրների իրականացման նպատակով իրավունք ունեն ձեռք բերել քաղաքացիական և ծառայողական զենք՝ օրենքով սահմանված կարգով: Ձեռքբերված զենքը ենթակա է գրանցման և հաշվառման օրենքով սահմանված կարգով:

2. Լիցենզավորված հրաձգարանները, սպորտային և ռազմամարզական կազմակերպությունները կարող են ձեռք բերել քաղաքացիական և ծառայողական զենքեր, որոնք պետք է պահվեն նույն կազմակերպություններում և օգտագործվեն այդ կազմակերպությունների տարածքում:

3. Որսորդական տնտեսություն վարող կազմակերպություններն իրավունք ունեն ձեռք բերել քաղաքացիական զենք:

ԳԼՈՒԽ 5

ԶԵՆՔԻ ՇՐՋԱՆԱՌՈՒԹՅՈՒՆՆ ԱՊԱՀՈՎՈՂ ԼԻՑԵՆԶԱՎՈՐՎՈՂ ԳՈՐԾՈՒՆԵՌՈՒԹՅՈՒՆԸ

Հոդված 20. Քաղաքացիական և ծառայողական զենքի, հրազենի հիմնական բաղկացուցիչ մասերի և փամփուշտների արտադրությունը

1. Քաղաքացիական և ծառայողական զենքի, հրազենի հիմնական բաղկացուցիչ մասերի և փամփուշտների արտադրությունն իրականացվում է Կառավարության սահմանած կարգով՝ ապահովելով արտադրության անվտանգությունը, արտադրության ընթացքի նկատմամբ հսկողությունը և արտադրանքի համապատասխան որակը:

2. Արտադրված քաղաքացիական և ծառայողական զենքի, հրազենի հիմնական բաղկացուցիչ մասերի յուրաքանչյուր միավոր պետք է ունենա անհատական համար, ներկայացվի համապատասխանության գնահատման և շրջանառվի Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ և Հայաստանի Հանրապետության կողմից վավերացված միջազգային պայմանագրերին համապատասխան ընդունված փաստաթղթերով սահմանված պահանջներին համապատասխան և գնահատման մարմնի կողմից տրված համապատասխանության գնահատման փաստաթղթով, հայերեն մակնշմամբ և համապատասխանության գնահատման նշանով:

Հոդված 21. Քաղաքացիական և ծառայողական զենքի, հրազենի հիմնական բաղկացուցիչ մասերի և փամփուշտների ներկրումը և արտահանումը

1. Քաղաքացիական և ծառայողական զենքի, հրազենի հիմնական բաղկացուցիչ մասերի և փամփուշտների ներկրումը և արտահանումն իրականացվում է սույն օրենքով և Կառավարության սահմանած կարգով:

2. Քաղաքացիական և ծառայողական զենքը, հրազենի հիմնական բաղկացուցիչ մասերը և փամփուշտները ներկրվում և արտահանվում են Հայաստանի Հանրապետության ոստիկանության թույլտվությամբ:

3. Ներկրվող քաղաքացիական և ծառայողական զենքը, հրազենի հիմնական բաղկացուցիչ մասերը և փամփուշտները ենթական են համապատասխանության գնահատման:

4. Մաքսային հսկողության տակ գտնվող, համապատասխանության գնահատման ենթակա զենքի խմբաքանակում ներառված քաղաքացիական և ծառայողական զենքի յուրաքանչյուր տեսակից լիազոր մարմինը տալիս է մեկ միավոր զենք և հինգ փամփուշտ ներկրելու թույլտվություն՝ «Համապատասխանության գնահատման համար» նշումով: Համապատասխանության գնահատում անցնելու վերաբերյալ փաստաթուղթը Հայաստանի Հանրապետության ոստիկանություն ներկայացնելուց հետո տրվում է զենքի ամբողջ խմբաքանակը ներկրելու թույլտվություն:

5. Կառուցվածքով զենքի նմանվող իրերը, մինչև 7,5 ջուլ փողային էներգիան և մինչև 4,5 միլիմետր տրամաչափը չզերազանցող օդաճնշիչ զենքերը, զենքի պարագաները Հայաստանի Հանրապետություն ներկրվում, արտահանվում և շրջանառվում են ազատ:

6. Քաղաքացիական և ծառայողական զենքի, հրազենի հիմնական բաղկացուցիչ մասերի և փամփուշտների ներկրումը և արտահանումը կարող են իրականացնել զենքի առևտրի լիցենզիա ունեցող իրավաբանական անձինք, իսկ զենքի արտադրության լիցենզիա ունեցող իրավաբանական անձինք իրավունք ունեն արտահանելու միայն սեփական արտադրության զենքերն ու փամփուշտները՝ օտարերկրյա պատվիրատուի հետ կնքած պայմանագրի հիման վրա:

7. Սպորտային հրաձգությամբ զբաղվող կազմակերպություններն իրավունք ունեն սպորտային միջոցառումների և մարզումների ժամանակ օգտագործելու նպատակով ներկրել և արտահանել քաղաքացիական զենք և փամփուշտներ՝ Հայաստանի Հանրապետության ոստիկանությունից թույլտվություն ստանալուց հետո:

8. Քաղաքացիական և ծառայողական զենքի արտադրության լիցենզիա ունեցող իրավաբանական անձինք իրավունք ունեն արտադրական նպատակների համար ներկրել զենքի եզակի նմուշներ, ձևեր և մոդելներ, որոնց համար համապատասխանության գնահատում պարտադիր չէ:

9. Ֆիզիկական անձինք իրավունք ունեն ներկրել տարեկան ընդամենը 3 միավոր քաղաքացիական զենք:

10. Մշակութային արժեք ներկայացնող քաղաքացիական զենքի եզակի նմուշների ներկրումը և արտահանումն իրականացվում է Հայաստանի Հանրապետության ոստիկանության թույլտվությամբ՝ սույն օրենքի պահանջներին համապատասխան:

11. Քաղաքացիական և ծառայողական զենքի առևտրի լիցենզիա ունեցող իրավաբանական անձինք իրավունք ունեն ներկրել քաղաքացիական զենքի փամփուշտների համար նախատեսված հրապատիճ, վառող, գնդակ, պարկուճ և կոտորակ:

12. Որպես պարգև տրված զենքը ներկրվում և արտահանվում է Հայաստանի Հանրապետության ոստիկանության թույլտվությամբ՝ օրենքով սահմանված կարգով:

13. Հայաստանի Հանրապետության միջազգային պայմանագրերի համաձայն ներկրվող կամ տարանցիկ փոխադրվող զենքերի համար համապատասխանության գնահատում պարտադիր չէ:

Հոդված 22. Քաղաքացիական և ծառայողական զենքի, հրազենի հիմնական բաղկացուցիչ մասերի և փամփուշտների առևտուրը

1. Քաղաքացիական և ծառայողական զենքի, հրազենի հիմնական բաղկացուցիչ մասերի և փամփուշտների առևտուր իրականացնելու իրավունք ունեն քաղաքացիական և ծառայողական զենքի առևտրի լիցենզիա ունեցող իրավաբանական անձինք, որոնք պարտավոր են՝

1) ունենալ վաճառվող քաղաքացիական և ծառայողական զենքի, հրազենի հիմնական բաղկացուցիչ մասերի և փամփուշտների համապատասխանության սերտիֆիկատ.

2) պահանջել գնորդից ներկայացնելու համապատասխան զենք ձեռք բերելու թույլտվություն.

3) ապահովել ձեռք բերվող և վաճառվող զենքի գրանցումը և հաշվառումը և հաշվառման փաստաթղթերի պահպանությունը 10 տարի ժամկետով.

4) ամենամսյա տեղեկություններ ներկայացնել Հայաստանի Հանրապետության ոստիկանություն՝ վաճառված քաղաքացիական, ծառայողական զենքի, հրազենի հիմնական բաղկացուցիչ մասերի, փամփուշտների և դրանք ձեռք բերող անձանց մասին՝ Հայաստանի Հանրապետության ոստիկանության սահմանած ձևով և կարգով.

5) գնորդին տրամադրել վաճառվող զենքի տվյալները՝ Հայաստանի Հանրապետության ոստիկանությունից թույլտվություն ստանալու նպատակով.

6) գնորդին վաճառված զենքը տրամադրված զենք պահելու և կրելու կամ պահելու և օգտագործելու թույլտվությունների առկայության դեպքում.

7) ապահովել զենքի և ռազմամթերքի պատշաճ պահպանությունը և այն պահելու անվտանգությունը.

8) վաճառքի (այդ թվում՝ կոմիսիոն) առգրավված, վերցված կամ վերադարձրած զենքերի վերաբերյալ 2-օրյա ժամկետում գրավոր հայտնել Հայաստանի Հանրապետության ոստիկանություն.

9) կենտրոնացված հաշվառում տանելու նպատակով՝ հանրապետական գնդակապարկուձալին հաշվառման քարտադարան ներկայացնել ակոսափող քաղաքացիական և ծառայողական զենքը՝ Հայաստանի Հանրապետության ոստիկանության սահմանած կարգով:

2. Արգելվում է՝

1) քաղաքացիական և ծառայողական զենք վաճառել տվյալ տեսակի զենք ձեռք բերելու թույլտվություն չներկայացրած իրավաբանական և ֆիզիկական անձանց, իսկ դրանց փամփուշտները՝ տվյալ տեսակի զենք պահելու և կրելու կամ պահելու և օգտագործելու թույլտվություն չներկայացրած իրավաբանական և ֆիզիկական անձանց:

2) քաղաքացիական և ծառայողական զենքի առևտրի լիցենզիա ունեցող իրավաբանական անձանց միևնույն վաճառատարիում իրականացնել զենքի հետ կապ չունեցող այլ ապրանքների համատեղ վաճառք՝ բացառությամբ սպորտային, որսորդական կամ ձկնորսական պատկանելության հարմարանքների, զենքի պահեստամասերի և սույն օրենքի 15-րդ հոդվածի 8-րդ մասով նախատեսված միջոցների.

3) վաճառել տեխնիկական կանոնակարգի պահանջներին համապատասխան համապատասխանության գնահատման փաստաթուղթ, հայերեն մակնշում, անհատական համար չունեցող քաղաքացիական և ծառայողական զենքը, հրազենի հիմնական բաղկացուցիչ մասերը և փամփուշտները.

4) քաղաքացիական և ծառայողական զենքի վաճառքի կետերում, խանութ-սրահներում, զենքը ցուցադրել առանց ձգանը արգելափակող հատուկ գործարանային արտադրության կողպեքի.

5) մանրածախ առևտրի սրահներում 50 կիլոգրամից ավելի վառող և 15 հազարից ավել փամփուշտ պահելը.

6) շահագործման համար տեխնիկապես ոչ պիտանի զենքեր վաճառելը:

3. Մինչև 7,5 ջուլ փողային էներգիան չգերազանցող օդաձնշիչ զենքերը վաճառվում են առանց թույլտվության, միայն քաղաքացիական և ծառայողական զենքի առևտրի լիցենզիա ունեցող վաճառքի կետերում:

4. Քաղաքացիական և ծառայողական զենքի առևտրով զբաղվելու լիցենզիա ունեցող իրավաբանական անձանց դուստր կազմակերպությունները պարտավոր են նույն գործունեությամբ զբաղվելու համար սահմանված կարգով ձեռք բերել առանձին լիցենզիա:

5. Ջենքի առևտրի լիցենզիա ունեցող իրավաբանական անձինք վաճառքի են ընդունում զենք ձեռք բերելու իրավունք ունեցող սուբյեկտներին պատկանող քաղաքացիական և ծառայողական զենքը, հրազենի հիմնական բաղկացուցիչ մասերը և փամփուշտները:

Հոդված 23. Քաղաքացիական և ծառայողական զենքի նորոգումը և հարդարումը

1. Քաղաքացիական և ծառայողական զենքի նորոգում իրականացնելու իրավունք ունեն քաղաքացիական և ծառայողական զենքի արտադրության լիցենզիա ունեցող իրավաբանական անձինք, իսկ հարդարումը՝ քաղաքացիական և ծառայողական զենքի հարդարման լիցենզիա ունեցող իրավաբանական անձինք՝ ապահովելով զենքի հետ վարվելու անվտանգությունը, աշխատանքների ընթացքի նկատմամբ հսկողությունը, որակը, նորոգման կամ հարդարման հանձնված զենքի պահպանությունը:

2. Քաղաքացիական և ծառայողական զենքի արտադրության լիցենզիա ունեցող իրավաբանական անձինք կարող են իրականացնել զենքի նորոգում, այդ թվում՝ չաշխատող մասերը փոխելու կամ նորոգելու միջոցով այն դարձնել պիտանի, վերականգնել արտաքին տեսքը:

3. Կենտրոնացված հաշվառում տանելու և ստուգողական կրակված գնդակներ ու պարկուճներ ստանալու նպատակով քաղաքացիական և ծառայողական զենքի արտադրության լիցենզիա ունեցող իրավաբանական անձը պարտավոր է նորոգումից հետո հանրապետական գնդակապարկուճային հաշվառման քարտադարան ներկայացնել ակոսափող զենքերը:

4. Քաղաքացիական և ծառայողական զենքի հարդարման լիցենզիա ունեցող իրավաբանական անձինք կարող են իրականացնել զենքի տեխնիկական և քրեագիտական բնութագրերի պահպանմամբ գեղարվեստական ձևավորում՝ օգտագործելով թանկարժեք մետաղներ և քարեր: Անձնական զենքի հարդարման համար լիցենզիա չի պահանջվում:

Հոդված 24. Ջենքի փոխանցումը և վաճառքը պետական ռազմականացված կազմակերպությունների կողմից

1. Պետական ռազմականացված կազմակերպություններն իրավունք ունեն իրենց սպառազինության մեջ գտնվող մարտական զենքը և դրա փամփուշտները փոխանցելու այլ պետական ռազմականացված կազմակերպությունների, իսկ քաղաքացիական և ծառայողական զենքը վաճառել քաղաքացիական և ծառայողական զենքի արտադրության կամ առևտրի լիցենզիա ունեցող իրավաբանական անձանց:

2. Պետական ռազմականացված կազմակերպություններն իրենց սպառազինության մեջ գտնվող մարտական և ծառայողական զենքը, Կառավարության սահմանած կարգով, իրավունք ունեն ժամանակավոր պահելու և կրելու նպատակով փոխանցել պետական մարմինների այն պաշտոնատար անձանց, ում օրենքով թույլատրվում է զենք պահել և կրել՝ ձևակերպելով համապատասխան թույլտվություն Հայաստանի Հանրապետության ոստիկանության սահմանած կարգով:

Հոդված 25. Քաղաքացիական և ծառայողական զենք և դրանց փամփուշտներ պահելը, կրելը և օգտագործելը

1. Քաղաքացիական և ծառայողական զենք և դրանց փամփուշտներ պահել թույլատրվում է Հայաստանի Հանրապետության ոստիկանությունից զենք պահելու և կրելու կամ պահելու և օգտագործելու թույլտվություններ ստացած ֆիզիկական և իրավաբանական անձանց՝ սույն օրենքով սահմանված կարգով:

2. Ֆիզիկական և իրավաբանական անձանց արգելվում է իրենց գտած կամ այլ անձանցից անօրինական եղանակով իրենց փոխանցված զենքին տիրապետելը կամ տնօրինելը: Նշված զենքն անհապաղ պետք է հանձնվի Հայաստանի Հանրապետության ոստիկանության մոտակա ստորաբաժանում:

3. Ֆիզիկական և իրավաբանական անձինք պարտավոր են իրենց պատկանող զենքը պահել այնպիսի պայմաններում, որ ապահովվի դրա պահպանությունը, անվտանգությունը և բացառվի կողմնակի անձանց համար հասանելիությունը:

4. Ջենքը պահելու պայմաններին և կրելու կարգին վերաբերող պահանջները սահմանում է Կառավարությունը:

5. Ֆիզիկական անձինք պարտավոր են իրենց զենքը կրել միայն օրենքով նախատեսված վայրերում և դեպքերում:

6. Արգելվում է քաղաքացիական զենք կրել որսահանդակներից դուրս՝ որսորդությամբ զբաղվելու նպատակով:

7. Իրավաբանական անձինք պարտավոր են իրենց զենքը պահել և օգտագործել միայն օրենքով սահմանված կարգով:

8. Ջենքի կորստի՝ կորցվելու, հափշտակվելու դեպքերում զենքի սեփականատերը պարտավոր է անհապաղ, բայց ոչ ուշ, քան կորստյան (կորցվելու, հափշտակվելու) փաստի մասին տեղեկանալուց հետո քսանչորս ժամվա ընթացքում, այդ մասին հայտնել Հայաստանի Հանրապետության ոստիկանություն:

9. Քաղաքացիական ողորկափող հրազենի փամփուշտների լիցքավորումն անձնական օգտագործման նպատակով կարող է կատարել զենքը տնօրինողը՝ զենք պահելու և կրելու թույլտվության առկայության դեպքում:

10. Քաղաքացիական և ծառայողական զենքի արտադրության, առևտրի, հրաձգարանի գործարկման լիցենզիաներ ունեցող իրավաբանական անձինք, ռազմամարզական և սպորտային հրաձգության կազմակերպությունները Կառավարության սահմանած կարգով կարող են իրականացնել քաղաքացիական ակոսափող հրազենի փամփուշտների լիցքավորում:

Հոդված 26. Ջենքի հավաքածու կազմելը

1. Իրավաբանական և ֆիզիկական անձինք զենքի հավաքածու կարող են կազմել Հայաստանի Հանրապետության ոստիկանության կողմից տրված՝ զենքի հավաքածու կազմելու թույլտվության հիման վրա: Իրավաբանական և ֆիզիկական անձանց զենքի հավաքածուի մեջ կարող են ներառվել ինքնապաշտպանական, սիրողական, որսորդության, սպորտային, ճանաչողական, պատմական, գիտական, գեղարվեստական, մշակութային և տեղեկատվական նշանակության զենքի տեսակները:

2. Պետական ռազմականացված կազմակերպությունները զենքի հավաքածու կազմում են առանց թույլտվության: Պետական ռազմականացված կազմակերպությունները զենքի հավաքածուի մեջ կարող են ներառել՝

- 1) քաղաքացիական զենք.
- 2) ծառայողական զենք.
- 3) մարտական զենք.

4) քրեական վարույթներով իրեղեն ապացույց ճանաչված, այդ թվում՝ ինքնաշեն, ապօրինի ձևափոխված կամ Հայաստանի Հանրապետության տարածքում շրջանառությունն արգելված զենք՝ վերջնական դատական ակտի առկայության դեպքում:

5) արտադրական, ուսումնական զենք, փորձարկումների համար նախատեսված կամ նշված նպատակներով պատրաստված զենքի եզակի նմուշներ:

6) համապատասխանության գնահատում չանցած զենք:

7) սույն հոդվածի 2-րդ մասի 1-6-րդ կետերով նախատեսված զենքերի փամփուշտներ:

3. Ձենքի հավաքածու կազմելու թույլտվություն ունեցող անձը պարտավոր է ապահովել Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ նախատեսված զենքի պահման ավտանգության պայմանները:

4. Ձենքի հավաքածու չեն համարվում և Հայաստանի Հանրապետության ոստիկանության կողմից հաշվառման ենթակա չեն՝

1) զենքի և ռազմամթերքի նմանակները (մակետ), որոնցից կենդանի կամ այլ նշանակետ խոցելն անհնար է:

2) կառուցվածքով զենքին նմանվող իրերը:

5. Հավաքածուի մեջ ընդգրկված քաղաքացիական զենքը կարող է օգտագործվել նաև ինքնապաշտպանության, սիրողական հրաձգության, որսորդության, սպորտային ու մշակութային միջոցառումների ընթացքում, այդ մասին նախապես գրավոր տեղեկացնելով Հայաստանի Հանրապետության ոստիկանությանը:

Հոդված 27. Ձենքի հավաքածու ցուցադրելը

1. Իրավաբանական և ֆիզիկական անձինք իրենց և այլ սեփականատերերին պատկանող զենքի հավաքածուի ցուցահանդեսները, ցուցահանդես-վաճառքները (այսուհետ՝ ցուցահանդես) իրականացնում են զենքի հավաքածու ցուցադրելու թույլտվության հիման վրա:

2. Ցուցահանդես չի համարվում արտադրության վայրում արտադրողին կամ առևտրի սրահում մատակարարներին պատկանող զենքի ցուցադրումը:

3. Պետական ռազմականացված կազմակերպությունները զենքի գիտական, տեղեկատվական, ճանաչողական և քրեագիտական նշանակության հատուկ հավաքածուների ցուցահանդեսներ կազմակերպում են առանց թույլտվության:

4. Ձենքի հավաքածու կազմելու թույլտվություն ունեցող իրավաբանական և ֆիզիկական անձինք իրենց պատկանող զենքը կարող են ցուցադրել զենքի հավաքածու ցուցադրելու թույլտվություն ունեցող իրավաբանական կամ ֆիզիկական անձանց միջոցով՝ նրանց հետ կնքած համապատասխան պայմանագրի հիման վրա: Ցուցահանդեսի անցկացման պատասխանատվությունը կրում է զենքի հավաքածու ցուցադրելու թույլտվություն ունեցող իրավաբանական կամ ֆիզիկական անձը:

5. Ձենքի հավաքածու ցուցադրելու թույլտվություն ունեցող իրավաբանական և ֆիզիկական անձինք պարտավոր են՝

1) ապահովել ցուցասրահների, գետեղարանների անվտանգությունը, ցուցանմուշների պահպանությունը:

2) ապահովել ցուցանմուշների հաշվառումը:

3) Հայաստանի Հանրապետության ոստիկանություն ներկայացնել ցուցադրման ենթակա զենքի համարային հաշվառման ցուցակները:

6. Ձենքի հավաքածու ցուցադրելու թույլտվություն ունեցող իրավաբանական և ֆիզիկական անձանց արգելվում է՝

1) ցուցադրել Հայաստանի Հանրապետության ոստիկանության կողմից չհաշվառված զենքը:

2) ցուցահանդեսում զենք ցուցադրել այլ առարկաների հետ համատեղ՝ բացառությամբ զենքի պահեստամասերի, արտադրության սարքերի և գործիքների,

սպորտային, որսորդական ու ձկնորսական հարմարանքների, զենքի տեխնիկական սպասարկման և նորոգման առարկաների:

3) զենքը պահել ցուցահանդեսի ընթացքում զենք պահելու պայմաններին չհամապատասխանող գետեղարանում:

7. Ձենքի հավաքածուներ կազմելու և դրանք ցուցադրելու կանոնները, վաճառքի, փոխանցելու, ձեռք բերելու, ցուցադրելու, պահելու և փոխադրելու կարգը և զենքի անվանացանկը սահմանում է Կառավարությունը:

ԳԼՈՒԽ 7

ՁԵՆՔՈՎ ՊԱՐԳԵՎԱՏՐՈՒՄԸ, ՎԱՃԱՌԱՔԸ, ՆՎԻՐԱՏՎՈՒԹՅՈՒՆԸ, ՓՈԽԱՆՑՈՒՄԸ, ԺԱՌԱՆԳՈՒՄԸ

Հոդված 28. Ձենքով պարզևատրումը

1. Հայաստանի Հանրապետությունում զենքով պարզևատրելու իրավունք ունի Հայաստանի Հանրապետության վարչապետը (այսուհետ՝ վարչապետ):

2. Վարչապետն իրավունք ունի զենքով պարզևատրել Հայաստանի Հանրապետության և օտարերկրյա քաղաքացիներին՝ հիմք ընդունելով.

1) Հայաստանի Հանրապետության անկախության կայացման ու ամրացման, ինչպես նաև ժողովրդավարության զարգացման գործում ներդրած նշանակալի ավանդը.

2) Հայաստանի Հանրապետության պաշտպանության, ռազմական շինարարության, ազգային անվտանգության, հասարակական կարգի և օրինականության պահպանության բնագավառներում ակնառու ծառայություններ մատուցած, զինված ուժերի կայացման գործում ներդրված ավանդի, երկարամյա օրինակելի և անբասիր ծառայության, ծառայողական պարտականությունները կամ հատուկ առաջադրանքները գերազանց կատարելու և Հայաստանի Հանրապետությանը մատուցած նշանակալի ու բացառիկ ծառայությունների համար:

3. Վարչապետի կողմից զենքով կարող են պարզևատրվել 21 տարին լրացած անձինք:

4. Վարչապետի կողմից զենքով չեն կարող պարզևատրվել սույն օրենքի 17-րդ հոդվածի 7-րդ մասում նշված անձինք:

5. Վարչապետի կողմից զենքով պարզևատրման մասին միջնորդագիր ներկայացնում են համապատասխան պետական մարմինների ղեկավարները:

6. Վարչապետը իրավունք ունի զենքով պարզևատրել սեփական նախաձեռնությամբ՝ առանց միջնորդագրի:

7. Ձենքով պարզևատրելու համար նախատեսված փաստաթղթերը ներկայացվում են Հայաստանի Հանրապետության վարչապետի աշխատակազմ (այսուհետ՝ վարչապետի աշխատակազմ): Վարչապետի աշխատակազմ է ներկայացվում՝

1) զենքով պարզևատրման մասին միջնորդագիրը.

2) զենքով պարզևատրելու հիմնավորումը.

3) անձը հաստատող փաստաթղթի պատճենը.

4) 3x4 սմ չափի երկու լուսանկար.

5) պարզևատրվողի մոտ զենքի տիրապետմանը խոչընդոտող հիվանդությունների և վիճակների բացակայության մասին բժշկական եզրակացություն.

6) զենքի հետ կապված և անվտանգության կանոնների իմացության տեսական և գործնական քննությունները հանձնելու համապատասխան փաստաթուղթ.

7) պետական պարզևատրման առկայության դեպքում՝ դրանց փաստաթղթերի պատճենները:

8. Վարչապետի կողմից զենքով պարզևատրման մասին ներկայացված միջնորդագրի վերաբերյալ դրական եզրակացության դեպքում Հայաստանի Հանրապետության

նստիկանություն է ներկայացվում զենք ձեռք բերելու վերաբերյալ հայտը և սույն հոդվածի 7-րդ մասով նախատեսված փաստաթղթերը:

9. Ձենքի պարզևատրման արարողության ընթացքում զենքով պարզևատրվողին է հանձնվում նաև Հայաստանի Հանրապետության վարչապետի որոշումը: Պարզևատրման արարողությունից հետո Վարչապետի որոշումն ուղարկվում է Հայաստանի Հանրապետության ոստիկանություն՝ զենքը պարզևատրվողի անվամբ հաշվառելու համար:

10. Վարչապետի կողմից պարզև տրվող զենքի վրա կարող է փորագրվել «Հայաստանի Հանրապետության վարչապետից» բառերը:

11. Պարզևատրված զենք է համարվում նաև օտարերկրյա պետությունների կամ դրանց կառավարությունների ղեկավարների՝ պարզևատրման փաստաթղթերի հիման վրա Հայաստանի Հանրապետության քաղաքացիներին տրված զենքը:

12. Օտարերկրյա պետությունում Հայաստանի Հանրապետության քաղաքացուն զենքով պարզևատրելու դեպքում, քաղաքացին պարտավոր է տվյալ զենքը Հայաստանի Հանրապետություն ներկրելուց հետո ներկայացնել հաշվառման՝ Հայաստանի Հանրապետության ոստիկանություն:

13. Քաղաքացին Հայաստանի Հանրապետության ոստիկանություն է ներկայացնում՝

- 1) պարզևատրման փաստաթղթերը.
- 2) անձը հաստատող փաստաթղթի պատճենը.
- 3) 3x4 սմ չափի երկու լուսանկար.

4) զենքի տիրապետմանը խոչընդոտող հիվանդությունների և վիճակների բացակայության մասին բժշկական եզրակացություն.

5) զենքի հետ կապված և անվտանգության կանոնների իմացության տեսական և գործնական քննությունները հանձնելու համապատասխան փաստաթուղթ:

14. Որպես պարզև տրված զենքը պարզևատրվողին է հանձնվում սեփականության իրավունքով՝ զենքը պահելու և կրելու թույլտվությամբ՝ անժամկետ:

15. Օտարերկրյա պետությունում պարզևատրված զենքին զենքը պահելու և կրելու թույլտվություն չի տրվում՝

1) սույն օրենքի 17-րդ հոդվածի 7-րդ մասով նշված անձանց.

2) սույն հոդվածի 13-րդ մասով նախատեսված փաստաթղթերը չներկայացրած անձանց:

16. Օտարերկրյա պետությունում պարզևատրված զենքին զենքը պահելու և կրելու թույլտվություն չստանալու դեպքում, քաղաքացին իրավունք ունի՝

1) Հայաստանի Հանրապետության ոստիկանությունից ստանալ պարզևատրված զենքը պահելու թույլտվություն՝ մալած վիճակում.

2) վաճառել զենքը քաղաքացիական և ծառայողական զենքի առևտրի լիցենզիա ունեցող իրավաբանական անձանց.

3) նվիրել զենքը պետական ռազմականացված կազմակերպություններին.

4) հանձնել զենքը Հայաստանի Հանրապետության ոստիկանություն՝ զենքը՝ դիվանագիտական ներկայացուցչության միջոցով վերադարձնելու պարզևատրող պետությանը:

17. Որպես պարզև չի կարող տրվել այն զենքը, որը թույլ է տալիս կրակ արձակել կրակահերթով, ինչպես նաև այն զենքը, որի շրջանառությունն արգելված է Հայաստանի Հանրապետության տարածքում:

18. Վարչապետի կողմից զենքով պարզևատրելու համար որպես պարզև տրվող զենքը ձեռք բերելու գործընթացն իրականացվում է Հայաստանի Հանրապետության ոստիկանության կողմից:

19. Պարզևատրելու նպատակով զենք ձեռք բերելու անհրաժեշտության դեպքում Վարչապետի աշխատակազմի կողմից պարզևատրումից առնվազն մեկ ամիս առաջ Հայաստանի Հանրապետության ոստիկանություն է ներկայացվում հայտ՝ նշելով որպես պարզև տրվող զենքի տեսակը, մոդելը:

20. Հայաստանի Հանրապետության ոստիկանությունը որպես պարզև տրվող զենքի մասին հայտը ստանալուց հետո տասը աշխատանքային օրվա ընթացքում ապահովում է զենքի փոխանցումը Վարչապետի աշխատակազմ:

21. Որպես պարզև տրված զենքի սեփականատերը կամ ժառանգը զենքը չեն կարող հանձնել այլ անձի տիրապետմանը, օգտագործմանը կամ տնօրինմանը՝ բացառությամբ քաղաքացիական և ծառայողական զենքի առևտրի լիցենզիա ունեցող իրավաբանական անձանց՝ վաճառելու նպատակով, կամ պետական ռազմականացված կազմակերպություններին՝ նվիրելու նպատակով:

22. Որպես պարզև տրված զենքի ժառանգման դեպքում այն ժառանգին տրվում է պահելու թույլտվությամբ՝ մալելուց հետո՝ բացառությամբ, եթե ժառանգը սույն օրենքով սահմանված կարգով ստացել է զենք պահելու և կրելու կամ զենքի հավաքածու կազմելու թույլտվություն:

Հոդված 29. Քաղաքացիական և ծառայողական զենքի, հրազենի հիմնական բաղկացուցիչ մասերի, փամփուշտների վաճառքը, նվիրումը, փոխանցումը և ժառանգումը

1. Սույն օրենքի 12-րդ հոդվածի 1-ին մասի 3-8-րդ կետերում նշված՝ զենք ձեռք բերելու իրավունք ունեցող սուբյեկտները կարող են վաճառել կամ նվիրել օրինական հիմքերով իրենց մոտ գտնվող քաղաքացիական և ծառայողական զենքը, հրազենի հիմնական բաղկացուցիչ մասերը և փամփուշտները քաղաքացիական և ծառայողական զենքի առևտրի լիցենզիա ունեցող իրավաբանական անձանց, պետական ռազմականացված կազմակերպություններին՝ այդ մասին նախապես տեղեկացնելով զենքի հաշվառման վայրի Հայաստանի Հանրապետության ոստիկանություն:

2. Ֆիզիկական անձինք իրավունք ունեն իրենց զենքը, հրազենի հիմնական բաղկացուցիչ մասերը և փամփուշտները վաճառելու կամ նվիրելու զենքի համապատասխան թույլտվություն ունեցող ֆիզիկական կամ իրավաբանական անձին՝ նախապես այդ մասին տեղեկացնելով Հայաստանի Հանրապետության ոստիկանությանը: Ջենքի վերահաշվառումն ու վերագրանցումը կատարվում է զենքի հաշվառման և գրանցման ընթացակարգով:

3. Իրավաբանական և ֆիզիկական անձանց պատկանող քաղաքացիական և ծառայողական զենքը կարող է փոխանցվել՝

1) Հայաստանի Հանրապետության ոստիկանություն՝ զենքը պահելու կամ փորձաքննության համար կամ ի տնօրինություն:

2) որսորդական տնտեսություն վարող կազմակերպություններին՝ մինչև որսորդությամբ զբաղվելու ավարտը:

3) սերտիֆիկացման մարմիններին՝ սերտիֆիկացման փորձարկումներ անցկացնելու համար:

4) Հայաստանի Հանրապետության կրթության, գիտության, մշակույթի և սպորտի նախարարության կողմից լիազորած մասնագետներին՝ պատմամշակութային և արվեստաբանական փորձաքննության համար:

5) ռազմամարզական և սպորտային հրաձգությամբ զբաղվող կազմակերպություններին՝ հրաձգային պարապմունքների ու մրցումների անցկացման ժամանակ:

6) մաքսային մարմիններին՝ ներկրվող կամ արտահանվող զենքը մաքսագերծելու համար:

7) զենք փոխադրողին՝ փոխադրելու համար:

4. Սույն հոդվածի 3-րդ մասում նշված սուբյեկտներին զենքը փոխանցվում է Հայաստանի Հանրապետության ոստիկանության սահմանած կարգով:

5. Հայաստանի Հանրապետության ոստիկանությունը զենք ձեռք բերելու, պահելու և կրելու, պահելու և օգտագործելու, զենքի հավաքածու կազմելու և դրանք ցուցադրելու

թույլտվություն տալու յուրաքանչյուր դեպքի մասին անհապաղ բայց ուշ քան, թույլտվությունը տալու օրվանից հաշված 5 աշխատանքային օրվա ընթացքում համապատասխան տեղեկատվություն է ներկայացնում ֆիզիկական անձանց մահվան փաստը գրանցելու և հաշվառելու իրավասություն ունեցող լիազոր մարմնին, իսկ վերջինս նույն անձանց մահվան փաստն արձանագրելու դեպքում, այդ մասին անհապաղ, բայց ոչ ուշ քան 3 աշխատանքային օրվա ընթացքում հայտնում է Հայաստանի Հանրապետության ոստիկանությանը, որն անհապաղ, բայց ոչ ուշ քան այդ մասին տեղեկատվությունը ստանալու օրվանից 10 օրվա ընթացքում համապատասխան միջոցներ է ձեռնարկում զենքը ժամանակավոր առգրավելու, վերցնելու ուղղությամբ:

6. Քաղաքացիական զենքի ժառանգումն իրականացվում է Հայաստանի Հանրապետության քաղաքացիական օրենսգրքի 1250-րդ հոդվածով սահմանված կարգով:

7. Ժառանգի կողմից զենքից, զենքի հավաքածուից կամովին հրաժարվելու դեպքում կամ անժառանգ զենք լինելու դեպքում զենքն անցնում է Հայաստանի Հանրապետության ոստիկանության տնօրինման տակ:

8. Եթե զենքի, զենքի հավաքածուի ժառանգությունը ստանձնած ժառանգը ձեռք չի բերում զենքի համապատասխան թույլտվություն, պարտավոր է այդ մասին անհապաղ, բայց ոչ ուշ քան ժառանգությունը ստանալու օրվանից հաշված 7-օրյա ժամկետում հայտնել Հայաստանի Հանրապետության ոստիկանություն՝ վերջինիս միջոցով համապատասխան զենքը կամ զենքի հավաքածուն տնօրինելու և ժառանգին փոխհատուցում տրամադրելու համար: Ձենքը կամ զենքի հավաքածուն տնօրինելու գործընթացը Հայաստանի Հանրապետության ոստիկանության կողմից իրականացվում է նաև այն դեպքում, երբ ժառանգությունը ստանձնած ժառանգը մերժում է ստանում համապատասխան թույլտվությունը տրամադրելու հարցում:

ԳԼՈՒԽ 8

ՁԵՆՔԻ ԳՈՐԾԱԴՐՈՒՄԸ ԵՎ ՇՐՋԱՆԱՌՈՒԹՅԱՆ ՆԿԱՏՄԱՍԲ ՎԵՐԱՀՍԿՈՂՈՒԹՅՈՒՆԸ

Հոդված 30. Հայաստանի Հանրապետության քաղաքացիների կողմից զենք գործադրելու սահմանները և զենքի գործադրման մասին տեղեկացումը

1. Հայաստանի Հանրապետության քաղաքացիներն օրինական հիմքով իրենց մոտ գտնվող զենքը կարող են գործադրել իր կամ այլոց կյանքի, առողջության և սեփականության պաշտպանության համար միայն անհրաժեշտ պաշտպանության կամ ծայրահեղ անհրաժեշտության դեպքում: Ձենքի գործադրմանը պետք է նախորդի այդ մասին այն անձին պարզորոշ նախազգուշացնելը, ում նկատմամբ գործադրվելու է զենքը՝ բացառությամբ այն դեպքերի, երբ գործադրման ձգձգումը կարող է անմիջական վտանգի տակ դնել մարդկանց կյանքը, առողջությունը կամ սեփականությունը: Անհրաժեշտ պաշտպանության դեպքում զենք գործադրելը չպետք է վնաս պատճառի կողմնակի անձանց:

2. Արգելվում է զենք գործադրել հաշմանդամության կամ հղիության ակնհայտ նշաններ ունեցող անձանց և անչափահասների նկատմամբ, եթե վերջիններիս տարիքն ակնհայտ է կամ հայտնի է զենք գործադրողին՝ բացառությամբ նրանց կողմից զինված կամ խմբակային հարձակման կամ զինված դիմադրության դեպքերի:

3. Ձենքի գործադրման յուրաքանչյուր դեպքի մասին, որի հետևանքով մարդու կյանքին, առողջությանը կամ սեփականությանը վնաս է պատճառվել, զենք գործադրողը պարտավոր է անհապաղ, բայց ոչ ուշ, քան քսանչորս ժամվա ընթացքում, այդ մասին հայտնել Հայաստանի Հանրապետության ոստիկանություն:

Հոդված 31. Ձենքի հաշվառումը

1. Հայաստանի Հանրապետության տարածքում օրինական շրջանառության մեջ գտնվող յուրաքանչյուր միավոր ակոսափող հրազենից կատարվում է նախնական

ստուգողական կրակոց՝ ձգաբանական արդյունքները հանրապետական գնդակապարկուճային հաշվառման քարտադարանին տրամադրելով:

2. Իրավաբանական և ֆիզիկական անձինք զենք պահելու և օգտագործելու, պահելու և կրելու թույլտվությունների ժամկետը երկարաձգելու համար իրենց պատկանող ակոսափող զենքերը ստուգման նպատակով կրակելու համար ներկայացնում են փորձաքրեագիտական ստորաբաժանում՝ Հայաստանի Հանրապետության ոստիկանության կողմից տրված ուղեգրի համաձայն:

3. Ակոսափող զենքը վաճառելու, նվիրելու, ժառանգելու դեպքում ստուգման նպատակով կրակելու համար այն ներկայացվում է փորձաքրեագիտական ստորաբաժանում՝ Հայաստանի Հանրապետության ոստիկանության կողմից տրված ուղեգրի համաձայն:

4. Հայաստանի Հանրապետությունում շրջանառվող քաղաքացիական և ծառայողական բոլոր զենքերը ենթակա են հաշվառման Հայաստանի Հանրապետության ոստիկանությունում՝ քաղաքացիական և ծառայողական զենքերի հաշվառման միասնական էլեկտրոնային շտեմարանում և թղթային տարբերակով, որոնց կարգը սահմանում է Կառավարությունը:

5. Քաղաքացիական և ծառայողական զենքերի հաշվառման միասնական էլեկտրոնային շտեմարանում հաշվառվող տեղեկությունները հանդիսանում են անձնական տվյալներ, որոնք մշակվում են առանց տվյալների սուբյեկտի համաձայնության՝ օրենքով սահմանված կարգով: Որպես սահմանափակ շրջանառության օբյեկտ՝ արգելվում է զենքի հաշվառման վերաբերյալ տեղեկությունների տրամադրումը այլ անձի կամ այլ մարմինների, բացառությամբ՝

1) «Անձնական տվյալների պաշտպանության մասին» օրենքի 15-րդ հոդվածի 5-րդ մասով սահմանված դեպքերում.

2) քրեական հետապնդում իրականացնող մարմիններին՝ Հայաստանի Հանրապետության քրեական դատավարության օրենսգրքով սահմանված կարգով.

3) համայնքային ոստիկանությանը՝ սույն օրենքի 30-րդ հոդվածի 3-րդ մասով սահմանված գործառույթներն իրականացնելու նպատակով.

4) անչափահասների գործերով և ընտանիքում բռնության կանխարգելման գործառույթ իրականացնող ոստիկանության ծառայողներին՝ «Ընտանիքում բռնության կանխարգելման, ընտանիքում բռնության ենթարկված անձանց պաշտպանության և ընտանիքում համերաշխության վերականգնման մասին» օրենքով սահմանված՝ համապատասխան միջոցառումներ իրականացնելու նպատակով.

5) նոտարական մարմիններին՝ նոտարական գործարքներ իրականացնելու նպատակով.

6) դատական մարմիններին՝ դատաքննության անհրաժեշտությունից ելնելով.

4) լիազոր մարմնի ֆինանսական ծառայությանը՝ պետական տուրքերի վճարման մասով.

5) օպերատիվ-հետախուզական գործունեություն իրականացնող մարմիններին՝ «Օպերատիվ հետախուզական գործունեության մասին» օրենքով սահմանված կարգով:

6. Քաղաքացիական և ծառայողական զենքերի հաշվառման միասնական էլեկտրոնային շտեմարանը մշտադիտարկման նպատակով այլ մարմիններին չի տրամադրվում:

7. Հայաստանի Հանրապետության ոստիկանության պատասխանատու ծառայողը քաղաքացիական և ծառայողական զենքերի հաշվառման միասնական էլեկտրոնային շտեմարանում տվյալները սխալ, թերի կամ այլ խախտումներով մուտքագրելու համար ենթակա է պատասխանատվության «Հայաստանի Հանրապետության ոստիկանության կարգապահական կանոնագիրքը հաստատելու մասին» օրենքով սահմանված կարգով:

8. Չհաշվառված քաղաքացիական ողորկափող և ակոսափող զենքերը քաղաքացու կողմից կանոփին ներկայացնելու, քրեադատավարական ընթացակարգով անցնելուց և վարույթ իրականացնող մարմնի կողմից քրեական հետապնդումը դադարեցնելու վերաբերյալ որոշում կայացնելուց հետո զենքը կարող է հաշվառվել Հայաստանի Հանրապետության ոստիկանության կողմից և քաղաքացուն տրամադրվել օրենքով նախատեսված համապատասխան թույլտվություն:

9. Անհատական համար և դրոշմ չունեցող, ինչպես նաև ինքնաշեն կամ ապօրինի ձևափոխված քաղաքացիական զենքերը հաշվառման ենթակա չեն և օրենքով սահմանված կարգով ենթակա են առգրավման, վերցման և ոչնչացման:

10. Իրավաբանական անձն իր գործունեության վայրի հասցեն կամ քաղաքացին իր բնակության վայրը (բնակչության պետական ռեգիստրում հաշվառման հասցեն) փոխելիս մեկշաբաթյա ժամկետում տեղեկացնում է լիազոր մարմին՝ զենքը նոր հասցեում հաշվառելու համար:

11. Իրավաբանական անձինք ապահովում են իրենց մոտ առկա զենքի և փամփուշտների հաշվառումը:

12. Ինքնապաշտպանական միջոցները, ոչ ավելի, քան 7,5 ջոուլ փողային էներգիայով և 4,5 մմ տրամաչափը չգերազանցող օդամղիչ և ազդանշանային սարքերը հաշվառման (գրանցման) ենթակա չեն և քաղաքացին դրանք կարող է ձեռք բերել առանց թույլտվության՝ միայն զենքի առևտրի լիցենզիա ունեցող իրավաբանական անձանցից:

Հոդված 32. Վերահսկողությունը զենքի շրջանառության նկատմամբ

1. Հայաստանի Հանրապետությունում քաղաքացիական և ծառայողական զենքի շրջանառության նկատմամբ, իր իրավասության սահմաններում վերահսկողություն է իրականացնում Հայաստանի Հանրապետության ոստիկանությունը:

2. Պետական ռազմականացված կազմակերպությունների սպառազինության մեջ գտնվող զենքի շրջանառության նկատմամբ վերահսկողությունն իրականացվում է Կառավարության սահմանած կարգով:

3. Քաղաքացիական և ծառայողական զենքի շրջանառության վրա վերահսկողության լիազորություն ունեցող Հայաստանի Հանրապետության ոստիկանության համապատասխան ստորաբաժանումներն իրավասու են՝

1) անցկացնել զենքի գնություն՝ դրա արտադրության, ներկրման, արտահանման, առևտրի, պահման և ոչնչացման վայրերում.

2) կիսամյակը մեկ անգամ ստուգել զենք և փամփուշտներ պահելու օբյեկտները.

3) տարին մեկ անգամ զենքի սեփականատեր-քաղաքացիների բնակության վայրում և իրավաբանական անձանց հաշվառման վայրում ստուգել զենքի առկայությունը և այն պահելու պայմանները.

4) սահմանված կարգով անհատույց առգրավել, վերցնել և ոչնչացնել Հայաստանի Հանրապետության տարածքում շրջանառությունն արգելված զենքը՝ բացառությամբ, եթե պետական ռազմականացված կազմակերպությունն այն ցանկանում է ներառել իր հավաքածուի մեջ:

5) իրենց վերահսկողական գործառույթների իրականացման նպատակով ֆիզիկական և իրավաբանական անձանցից պահանջել ներկայացնելու անհրաժեշտ փաստաթղթեր, գրավոր կամ բանավոր տեղեկություններ.

6) սահմանված կանոնների խախտումներ հայտնաբերելու դեպքում ֆիզիկական և իրավաբանական անձանց տալ դրանց վերացման մասին պարտադիր կատարման ենթակա հանձնարարականներ.

7) հարուցել վարչական վարույթ, կազմել վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ արձանագրություններ.

8) ձեռնարկել օրենսդրությամբ նախատեսված այլ միջոցներ:

4. Առգրավված, վերցված, կամավոր հանձնված և գտնված զենքի և ռազմամթերքի ընդունման կարգը սահմանում է Կառավարությունը:

5. Քաղաքացին Հայաստանի Հանրապետությունից 180 օրից ավել բացակայելու դեպքում զենքն ի պահ է հանձնում Հայաստանի Հանրապետության ոստիկանության տարածքային ստորաբաժանմանը: Եթե Հայաստանի Հանրապետությունից բացակայելու դեպքում քաղաքացին զենքն ի պահ չի հանձնում Հայաստանի Հանրապետության ոստիկանություն, կամ Հայաստանի Հանրապետության ոստիկանության համապատասխան պաշտոնատար անձին տևական ժամանակով անհասանելի է դառնում զենքի սեփականատեր-քաղաքացու բնակության վայրում զենքի առկայությունը և պահելու պայմանները ստուգելը, ապա զենքը հաշվառվում է Հայաստանի Հանրապետության ոստիկանության ինֆորմացիոն կենտրոնում որպես՝ վերահսկողությունից դուրս մնացած զենք: Վերահսկողությունից դուրս մնացած զենքը հաշվառելու և հաշվառումից հանելու կարգը սահմանում է Կառավարությունը:

6. Ձենքն առգրավող, վերցնող մարմինը պարտավոր է այդ մասին 10-օրյա ժամկետում հայտնել Հայաստանի Հանրապետության ոստիկանությանը՝ որպես վերահսկողությունից դուրս մնացած զենք՝ հաշվառումից հանելու համար:

ԳԼՈՒԽ 9 ՀՐԱՋԳԱՐԱՆՆԵՐ

Հոդված 33. Հրաձգարանի գործարկումը

1. Հրաձգարան գործարկելու իրավունք ունեն հրաձգարան գործարկելու լիցենզիա ունեցող իրավաբանական անձինք: Հրաձգարան գործարկելու լիցենզիա ունեցող իրավաբանական անձինք պարտավոր են ապահովել անվտանգության պայմանները, անցագրային և ներօբյեկտային ռեժիմը, ինչպես նաև սույն օրենքով սահմանված այլ պահանջներ:

2. Հրաձգարանի շահագործումը թույլատրվում է սույն օրենքի պահանջներին և Հայաստանի Հանրապետության ոստիկանության կողմից սահմանված տեխնիկական անվտանգության նորմերին համապատասխան սարքավորելուց հետո:

3. Ձենքի արտադրությամբ զբաղվող իրավաբանական անձը, արտադրված զենքի փորձարկման հրաձգարանը շահագործում է սույն և այլ օրենքներով սահմանված տեխնիկական անվտանգության պայմաններին համապատասխան՝ զենքի արտադրության լիցենզիայի հիման վրա:

4. Հրաձգարանը պետք է տեղակայվի, կառուցվի և հագեցվի այնպես, որ դրա շահագործման ընթացքում ապահովվի հրաձգարանից օգտվողների և շրջակա միջավայրի անվտանգությունը, բացառվի չարտոնված անձանց և կենդանիների մուտքը կրակային տարածք:

5. Ակոսափող հրազենի համար նախատեսված բաց, կիսափակ և փակ հրաձգարանները պետք է սարքավորվեն գնդակաորսիչներով: Բաց հրաձգարանները պետք է ունենան նաև բնական խոչընդոտներ: Բաց հրաձգարանները պետք է գտնվեն բնակելի, պետական, հասարակական և արտադրական շինություններից առնվազն 3000 մետր, իսկ կիսաբացերը՝ առնվազն 300 մետր հեռավորության վրա:

6. Ողորկափող հրազենով կրակելու համար նախատեսված հրաձգաստենդային համալիրները պետք է ունենան պարագծով ցանկապատված անվտանգության գոտի և գտնվեն բնակելի, պետական, հասարակական և արտադրական շենքերից առնվազն 500 մետր հեռավորության վրա:

7. Այն հրաձգարանները, որոնք օգտագործում են միայն մինչև 7,5 ջոուլ փողային էներգիան և 4,5 մմ տրամաչափը չգերազանցող օդաձնչիչ սարքեր, գործում են առանց հրաձգարան գործարկելու լիցենզիայի, սակայն իրենց գործունեության մասին պարտավոր են գրավոր տեղեկացնել Հայաստանի Հանրապետության ոստիկանությանը:

8. Հրաձգարանները, որտեղ անցկացվում են սպորտային միջոցառումներ, պետք է կառուցվեն և սարքավորվեն համապատասխան միջազգային հավատարմագրված մարզական կազմակերպության պահանջներին համապատասխան:

9. Հրաձգարանում տեսանելի տեղում պետք է փակցվեն անվտանգության կանոնները, ներքին կանոնակարգը և հրաձգության իրականացնելու համար պատասխանատու անցանց տվյալները:

10. Հրաձգարաններին ներկայացվող շենքային, տեխնիկական, տնտեսական, անվտանգության այլ պահանջները, ուսումնական, սիրողական, սպորտային վարժանքներ, հրաձգության և տակտիկական պարապմունքների, մրցումների անցկացման պահանջները սահմանվում են Հայաստանի Հանրապետության ոստիկանության սահմանած կարգով:

Հոդված 34. Հրաձգության հրահանգիչը

1. Հրաձգության հրահանգիչը հրաձգարանի տարածքում հրաձգության վարժանքներ, հրաձգության և տակտիկական պարապմունքներ, մրցումներ անցկացնող և հրաձգության հետ կապված այլ գործունեություն անցկացնող և վերահսկող անձն է, որին Հայաստանի Հանրապետության ոստիկանության կողմից տրվել է հրաձգության հրահանգչի որակավորում:

2. Հրաձգության հրահանգիչը պարտավոր է՝

1) վերահսկել հրաձգարանի տարածքի համապատասխանությունը զենքի և ռազմամթերքի օգտագործման ու դրանց հետ վարման անվտանգության կանոնների պահանջներին.

2) տեղեկացված լինել շրջանառության մեջ գտնվող սույն օրենքով նախատեսված զենքի տեսակներից ու դրանց համար նախատեսված ռազմամթերքից, և դրանց օգտագործման հնարավորություններից.

3) վերահսկել հրաձգարանի տարածքում զենքի և ռազմամթերքի համապատասխանությունը դրա օգտագործման նպատակներին.

4) վերահսկել հրաձգարանում զենքի և ռազմամթերքի նպատակային նշանակությամբ օգտագործումը.

5) դիտարկել և անհրաժեշտության դեպքում ուղղորդել զենքի հետ վարվելակերպը հրաձիգների կողմից.

6) վերահսկել զենքի և ռազմամթերքի օգտագործման, և դրանց հետ վարման անվտանգության կանոնները.

7) անհրաժեշտ և անհետաձգելի միջոցներ ձեռնարկել դժբախտ պատահարների դեպքում.

8) իրականացնել համապատասխան իրավական ակտերով սահմանված այլ գործառնություններ:

3. Հրաձգության հրահանգչին անհրաժեշտ որակավորում տրվում է հրաձգության հրահանգիչների համար ուսուցում անցած և քննություն հանձնած անձին: Քննության ընթացքում ստուգվում են սույն հոդվածի 2-րդ մասում նշված պարտականությունները կատարելիս հրաձգության հրահանգչի գիտելիքներն ու ունակությունները:

4. Հրաձգության հրահանգչի որակավորման գործողության ժամկետը 5 տարի է և կարող է երկարացվել յուրաքանչյուր անգամ ևս 5 տարով:

5. Հրաձգության հրահանգիչների ուսուցմանը ներկայացվող պահանջները և հրաձգության հրահանգիչների համար քննություն հանձնելու կարգը, հրաձգության հրահանգչի որակավորման տրամադրման, որակավորումից զրկելու դեպքերը և կարգը սահմանում է Հայաստանի Հանրապետության ոստիկանությունը:

Հոդված 35. Հրաձգարանում զենքի և ռազմամթերքի տրամադրումը և օգտագործումը

1. Հրաձգարանում զենք և ռազմամթերք (սույն հոդվածում այսուհետ նաև՝ զենք) վարձակալությամբ տալու իրավունք ունի հրաձգարանի աշխատակիցը (այսուհետ՝ զենքը

տվող (տված) անձ՝ հրաձգարանի տարածքում ուսումնական, սիրողական, սպորտային վարժանքներ, հրաձգության և տակտիկական պարապմունքներ, մրցումներ անցկացնելու համար:

2. Հրաձգարանում զենքը տրվում է 16 տարին լրացած այլ անձի (այսուհետ՝ զենքը ստացող (ստացած) անձ)՝ վերջինիս կողմից անձը հաստատող փաստաթուղթ ներկայացվելու դեպքում: Ջենքը ստացող անձի անունը, հայրանունը, ազգանունը և անձնագրային տվյալները գրանցվում և հաշվառվում են զենքը տվող անձի կողմից վարվող համապատասխան մատյանում:

3. Մինչև հրաձգարանում զենքը ստանալը, զենքը ստացող անձը հրաձգության հրանգչի կողմից պետք է հրահանգվի ու ծանոթացվի զենքի և ռազմամթերքի օգտագործման ու դրանց հետ վարման անվտանգության կանոնների, և հրաձգարանի ներքին կարգապահական կանոնների հետ: Հրահանգումն ու ծանոթացումն իրականացվում է համապատասխան մատյանում կատարված անհրաժեշտ գրառման և զենքը ստացող անձի ստորագրության նշումով:

4. Հրաձգարանում զենքը ստացած անձը պատասխանատվություն է կրում զենք պահելու և կրելու, այն միայն սույն հոդվածում նշված նպատակային նշանակությամբ օգտագործելու, զենքի և ռազմամթերքի հետ վարման անվտանգության կանոնների պահպանման համար:

5. Տրված զենքը թույլատրվում է օգտագործել միայն հրաձգարանում՝ հրաձգության հրահանգչի անմիջական ներկայությամբ և վերահսկողությամբ:

6. Սույն հոդվածում նշված նպատակներով օգտագործվելուց հետո ստացված զենքը և չօգտագործված ռազմամթերքը զենքը ստացած անձի կողմից ենթակա են անհապաղ վերադարձման զենքը տված անձին: Ջենքն ու չօգտագործված ռազմամթերքն ընդունած անձն անհրաժեշտ գրանցումներ է կատարում համապատասխան մատյանում դրանք ընդունելու մասին և հաստատում իր ստորագրությամբ: Չօգտագործված ռազմամթերքի համար վճարված գումարը ենթակա է վերադարձման զենքը ստացած անձին:

7. Արգելվում է հրաձգարանին պատկանող զենքը և ռազմամթերքը դուրս հանել հրաձգարանի տարածքից:

8. Հրաձգարանի տարածքում ուսումնական, սիրողական, սպորտային վարժանքներ, հրաձգության և տակտիկական պարապմունքներ, մրցումներ անցկացնելու համար քաղաքացիական երկար-ակոսափող կամ ողորկափող հրազեն կարող է տրամադրվել նաև 14 տարին լրացած անձին և օգտագործվել նրա կողմից՝ հրաձգության հրահանգչի և երեխայի՝ զենք պահելու և կրելու թույլտվություն ունեցող օրինական ներկայացուցիչներից մեկի անմիջական ներկայության և վերահսկողության ներքո: Հրաձգարանի տարածքում զենք պահելու և կրելու թույլտվություն ունեցող երեխայի օրինական ներկայացուցիչը կարող է իր պատասխանատվությամբ և անմիջական վերահսկողությամբ իր անձնական հրազենը և ռազմամթերքը տրամադրել 14 տարին լրացած երեխային՝ սույն հոդվածում նշված նպատակներով օգտագործելու համար:

9. Սույն հոդվածի կանոնների պահպանմամբ, հրաձգարանում համապատասխան լիցենզիա ունեցող կամ օրինական հիմքով զենք տիրապետող անձինք, զենքը կարող են տրամադրել նաև անհատույց օգտագործման:

ԳԼՈՒԽ 10

ՊԱՏԱՍԽԱՆԱՏՎՈՒԹՅՈՒՆԸ ՍՈՒՅՆ ՕՐԵՆՔԻ ՊԱՀԱՆՋՆԵՐԸ ԽԱՒՏԵԼՈՒ ՀԱՄԱՐ

Հոդված 36. Պատասխանատվությունը սույն օրենքի պահանջները խախտելու համար

Ֆիզիկական և իրավաբանական անձանց կողմից սույն օրենքով սահմանված զենքի շրջանառության կանոնները խախտելը առաջացնում է պատասխանատվություն՝ օրենքով սահմանված կարգով:

ՉԼՈՒՄ 11
ԱՆՑՈՒՄԱՅԻՆ ԴՐՈՒՅԹՆԵՐ ԵՎ ԵԶՐԱՓՈՒԿԻՉ ՄԱՍ

Հոդված 37. Անցումային դրույթներ և եզրափակիչ մաս

1. Սույն օրենքն ուժի մեջ է մտնում պաշտոնական հրապարակումից 6 ամիս անց:
2. Սույն օրենքի 33-րդ, 34-րդ և 35-րդ հոդվածները ուժի մեջ են մտնում պաշտոնական հրապարակումից 2 ամիս անց:
3. Սույն օրենքն ուժի մեջ մտնելու պահից ուժը կորցրած ճանաչել «Զենքի մասին» 1998 թվականի հուլիսի 3-ի ՀՕ-246 օրենքը:
4. Մինչև սույն օրենքի ուժի մեջ մտնելը տրված լիցենզիաներն ու թույլտվությունները շարունակում են գործել մինչև դրանցում նշված գործողության ժամկետների ավարտը:
5. Մինչև սույն օրենքն ուժի մեջ մտնելը տրված զենքի արտադրության և առևտրի լիցենզիաների, զենք ձեռք բերելու, պահելու, պահելու և կրելու, պահելու և օգտագործելու, զենքի հավաքածու կազմելու և դրանք ցուցադրելու թույլտվությունների գործողության ժամկետների լրանալը՝ առնվազն մեկ ամիս առաջ իրավաբանական կամ ֆիզիկական անձինք կարող են դիմել համապատասխան լիազոր մարմին, սույն օրենքի համաձայն լիցենզիաներ կամ թույլտվություններ ստանալու համար: Սույն մասով նշված լիցենզիաները կամ թույլտվությունները ստանալու համար ֆիզիկական կամ իրավաբանական անձինք լիազոր մարմին են ներկայացնում մինչև սույն օրենքն ուժի մեջ մտնելը տրված համապատասխան լիցենզիան կամ թույլտվությունը և պետական տուրքի վճարման անդորրագիրը:
6. Սույն օրենքի 33-րդ, 34-րդ և 35-րդ հոդվածները չեն տարածվում պետական ռազմականացված կազմակերպությունների ենթակայության տակ գտնվող հրաձգարանների վրա:
7. «Զենքի մասին» 1998 թվականի հուլիսի 3-ի ՀՕ-246 օրենքի 20-րդ հոդվածով սահմանված կարգով զենքով պարզևատրված անձինք սույն օրենքն ուժի մեջ մտնելուց հետո 1 տարվա ընթացքում պարտավոր են Հայաստանի Հանրապետության ոստիկանություն ներկայացնել տվյալ անձի մոտ սույն օրենքի 11-րդ հոդվածի 11-մասի 5-րդ կետով նախատեսված զենքի տիրապետմանը խոչընդոտող հիվանդությունների և վիճակների բացակայությունը հավաստող բժշկական փաստաթղթեր և 7-րդ կետով նախատեսված հավաստագիր: Սահմանված փաստաթղթերը չներկայացնելու դեպքում զենքը Հայաստանի Հանրապետության ոստիկանության կողմից ենթակա է առգրավման, վերցման:
8. Զենքի տիրապետմանը խոչընդոտող հիվանդությունների և վիճակների առկայության վերաբերյալ համապատասխան բժշկական հետազոտության արդյունքները բժշկական կազմակերպության կողմից Հայաստանի Հանրապետության ոստիկանությանը էլեկտրոնային եղանակով ինքնաշխատ փոխանցելու նպատակով ծրագրային ապահովում իրականացնելու համար սույն օրենքի 11-րդ հոդվածի 6-րդ մասն ուժի մեջ է մտնում սույն օրենքի պաշտոնական հրապարակումից հետո մեկ տարի անց:

ՏԵՂԵԿԱՆՔ
ՆԱԽԱԳԾԻ ՓՈՓՈԽՎՈՂ ԵՎ ԼՐԱՑՎՈՂ ՀՈՂՎԱԾՆԵՐԻ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ
ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ
ՕՐԵՆՔԸ
ՋԵՆՔԻ ՇՐՋԱՆԱԴՐՈՒԹՅԱՆ ԿԱՐԳԱՎՈՐՄԱՆ ՄԱՍԻՆ

Սույն օրենքն ուղղված է մարդու կյանքի, առողջության և սեփականության պաշտպանությանը, հասարակական անվտանգության ապահովմանը, զենքի ապօրինի շրջանառության և հանցավորության դեմ պայքարի ուղղությամբ միջազգային համագործակցության ամրապնդմանը:

ԳԼՈՒԽ 1
ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԴՐՈՒՅԹՆԵՐ

Հոդված 1. Օրենքի կարգավորման առարկան

Սույն օրենքը կարգավորում է Հայաստանի Հանրապետությունում քաղաքացիական, ծառայողական եւ ձեռքի մարտական հրաձգային զենքի ~~մարտական սառը զենքի, ռազմական նշանակության արտադրանքի, այդ թվում՝ ձեռքի մարտական հրաձգային զենքի և մարտական սառը զենքի~~ շրջանառության կապակցությամբ ծագող հարաբերությունները:

Հոդված 2. Սույն օրենքում օգտագործվող հիմնական հասկացությունները

1. Սույն օրենքում օգտագործվում են հետեւյալ հիմնական հասկացությունները՝

1) **զենք՝** սարք կամ առարկա, որն իր կառուցվածքով նախատեսված է կենդանի կամ այլ նշանակետ խոցելու կամ վնասազերծելու ~~կամ ազդանշան արձակելու~~ համար: Ջենք չեն համարվում արտաքին տեսքով կամ կառուցվածքով զենքին նմանվող առարկաները, ազդանշանային սարքերը,

սարքեր կամ գործիքներ, որոնք ունեն արտադրական, կենցաղային, տնտեսական, ուսումնական, մշակութային եւ դեկորատիվ նշանակություն:

2) **հրազեն՝** վառողի կամ այլ լիցքի էներգիայի հաշվին՝ ուղղորդված շարժում ստացած նետվող առարկայի միջոցով, տարածության վրա գտնվող կենդանի կամ այլ նշանակետի մեխանիկական խոցման համար նախատեսված սարք, որի հիմնական բաղկացուցիչ մասերն են՝ փողը, իրանը, փողատուփը, թմբուկը, փակաղակը, ձգանահարվածային մեխանիզմ:

~~3) մարտական սառը զենք՝ սարք, առարկա կամ մարտական ակոսափող հրազենի բաղկացուցիչ մաս (սվին, սվին դանակ եւ այլն), որն արտադրողի կողմից նախատեսված է կենդանի կամ այլ նշանակետի հետ անմիջական շփման դեպքում մարդու մկանային ուժի օգնությամբ այն խոցելու համար:~~

3) **սառը զենք՝** մարդու մկանային ուժի օգնությամբ անմիջական շփման դեպքում կենդանի կամ այլ նշանակետ խոցելու համար նախատեսված առարկա:

4) **նետողական զենք՝** մարդու մկանային ուժի կամ մեխանիկական սարքի օգնությամբ նպատակաուղղված շարժում ստացող նետման համար հարմարեցված առարկաների (այսուհետ՝ նետվող հարմարանք) միջոցով հեռավորության վրա գտնվող կենդանի կամ այլ նշանակետ խոցելու համար նախատեսված սարք:

5) **օդաճնշիչ զենք՝** սեղմված օդի կամ գազային նյութի էներգիայի հաշվին շարժում ստացող նետվող հարմարանքի միջոցով նշանակետ խոցելու համար նախատեսված սարք:

6) **ռազմամթերք՝** նշանակետը խոցելու համար նախատեսված առարկաներ, սարքեր եւ նետվող հարմարանքներ, որոնք պարունակում են պայթուցիկ, նետողական, հրատեխնիկական, արտամղիչ լիցքեր կամ դրանց համակցություն:

7) **փամփուշտ**՝ զենքից կրակելու համար նախատեսված համասարք, որը պարկուճի օգնությամբ մեկ ամբողջության մեջ ներառում է բռնկվող միջոց կամ միջոցներ, նետողական լիցք եւ նետվող հարմարանք.

8) **զենքի շրջանառություն**՝ զենքի արտադրություն, առետուր, վաճառք, հարդարում, նորոգում, փոխանցում, ձեռքբերում, հավաքածուների կազմում եւ դրանց ցուցադրում, հաշվառում, պահպանում, կրում, տեղափոխում (փոխադրում), օգտագործում, նվիրատվություն, ժառանգում, ոչնչացում, ներկրում Հայաստանի Հանրապետության տարածք եւ արտահանում Հայաստանի Հանրապետությունից (այսուհետ՝ համապատասխանաբար ներկրում եւ արտահանում).

9) **զենքի արտադրություն**՝ լիցենզիայի հիմքով՝ արտադրական գործընթացում զենքի, փամփուշտների և ռազմամթերքի հետազոտություն, մշակում, նորոգում, փորձարկում, պատրաստում, հավաքում, ռազմամթերքի, փամփուշտների, պարկուճների դրանց բաղադրիչ մասերի պատրաստում.

10) **զենքով պարզեատրում**՝ սույն օրենքով սահմանված անձանց կողմից օրենքով վերապահված իրենց լիազորությունների շրջանակներում սահմանված կարգով տրվող խրախուսանքի տեսակ.

11) **զենքի պարագաներ՝ պարագաներ, որոնք** սույն հոդվածի 1-ին մասի 2-րդ կետով չեն հանդիսանում զենքի հիմնական մասեր.

12) **զենք պահել**՝ զենքին տիրապետում՝ զենք պահելու և կրելու, պահելու և օգտագործելու թույլտվություն ունեցող ֆիզիկական անձի բնակության, իսկ իրավաբանական անձի գտնվելու վայրում՝ զենքի հետ վարվելու անվտանգության կանոնների պահպանմամբ.

13) **զենք կրել**՝ պահելու համար նախատեսված տարածքից դուրս զենքի տեղաշարժն անձի վրա ամրացված, կախված կամ դրված վիճակում, իսկ նետողական զենքը՝ նետման համար նախատեսված եւ դրա վրա տեղադրված նետվող հարմարանքով.

14) **զենք տեղափոխել (փոխադրել)**՝ պահելու համար նախատեսված տարածքից դուրս հրազենի տեղաշարժը լիցքաթափված վիճակում, առանձնացված պահեստատուփով, դրված պահպանակի վրա՝ ծածկաշապիկով կամ պատյանով, կամ տեղափոխման համար նախատեսված գործարանային այլ տարայով, ~~մարտական սառը զենքի դեպքում՝ դրանց պահելու համար նախատեսված տարածքից դուրս տեղաշարժը՝ փաթեթավորված եւ անձի վրա չամրացված վիճակում,~~ նետողական զենքի դեպքում՝ դրանց պահելու համար նախատեսված տարածքից դուրս տեղաշարժը՝ փաթեթավորված եւ անձի վրա չամրացված վիճակում, իսկ նետվող հարմարանքը պետք է լինի առանձնացված.

15) **ուսումնական զենք**՝ միայն ուսումնական նպատակների համար օգտագործվող սարք կամ առարկա, որը հնարավոր չէ վերանորոգելով դարձնել աշխատունակ և կրակելու համար պիտանի.

16) **համապատասխանության գնահատում**՝ սույն օրենքի իմաստով հավատարմագրված և Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ սահմանված կարգով նշանակված համապատասխանության գնահատման մարմնի կողմից համապատասխանության հավաստման գործունեության իրականացում, որի արդյունքում տեխնիկական կանոնակարգման օբյեկտ հանդիսացող քաղաքացիական և ծառայողական զենքի, հրազենի հիմնական բաղկացուցիչ մասերի և փամփուշտների համապատասխանության գնահատման փաստաթղթի տրամադրմամբ հավաստվում է համապատասխանությունը Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ (տեխնիկական կանոնակարգով) և Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ սահմանված կարգով վավերացված Հայաստանի Հանրապետության միջազգային պայմանագրերին համապատասխան ընդունված փաստաթղթերով սահմանված պահանջներին.

17) **համապատասխանության սերտիֆիկատ**՝ սույն օրենքի իմաստով հավատարմագրված և Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ սահմանված

կարգով նշանակված համապատասխանության գնահատման մարմնի կողմից տրված փաստաթուղթ, որը հավաստում է արտադրանքի համապատասխանությունը Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ (տեխնիկական կանոնակարգ) և Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ սահմանված կարգով վավերացված Հայաստանի Հանրապետության միջազգային պայմանագրերին համապատասխան ընդունված փաստաթղթերով սահմանված պահանջներին.

18) **զենքի նորոգում**՝ զենքի հիմնական մասերը փոխելու կամ վերանորոգելու միջոցով զենքն աշխատունակ դարձնելը, զենքի ոչ հիմնական մասերի կոնստրուկտիվ փոփոխություն, որի դեպքում զենքի մարտավարատեխնիկական բնութագրերը չեն փոխվում.

19) **զենքի հարդարում**՝ զենքի գեղարվեստական ձեւավորում, որի դեպքում զենքի մարտավարատեխնիկական բնութագրերը չեն փոխվում.

20) **զենքի հավաքածու**՝ ընտրված զենքերի ամբողջություն, որոնք կարող են ունենալ ճանաչողական, պատմական, գիտական, գեղարվեստական, մշակութային և տեղեկատվական նշանակություն.

21) **զենքի հաշվառման միասնական էլեկտրոնային շտեմարան (այսուհետ՝ տեղեկությունների պետական կադաստր)**՝ Հայաստանի Հանրապետությունում շրջանառվող քաղաքացիական և ծառայողական զենքի, [հրազենի հիմնական բաղկացուցիչ մասերի և փամփուշտների](#) հաշվառման էլեկտրոնային տեղեկատվական համակարգ.

22) **հատուկ կանոնադրական խնդիրներ իրականացնող իրավաբանական անձինք՝ կազմակերպություններ, որոնց օրենսդրությամբ վերապահված է զենք օգտագործելու լիազորություն. այն կազմակերպությունները, որոնք օրենսդրությամբ սահմանված կարգով կատարում են այնպիսի գործառնություններ, որոնք կապված են ծառայողական զենք օգտագործելու կամ գործադրելու հետ.**

23) **զազային զենք՝ տեխնիկական կանոնակարգի պահանջներին համապատասխան** արցունքաբեր կամ գրգռիչ նյութերով լիցքավորված [փամփուշտներով](#) ատրճանակի կամ ռեւոլվերի նմանվող սարք, դրանց փամփուշտներ կամ փչող (ցրող) սարք՝ նախատեսված կենդանի նշանակետին ժամանակավորապես վնասագործելու համար.

24) **մալած զենք՝** կրակոց արծակելու համար ոչ պիտանի դարձրած զենք.

25) **զազային փամփուշտ՝** զազային զենքից կրակելու համար նախատեսված համասարք, որը պարկուճի միջոցով մեկ ամբողջության մեջ ներառում է բռնկող միջոցը (հրապատիճը), նետողական լիցքը, խցանը եւ Կառավարության կողմից սահմանված օգտագործման թույլատրված արցունքաբեր կամ գրգռիչ նյութը, որը նախատեսված չէ մարդուն մահ պատճառելու համար.

26) **լուսաձայնային փամփուշտ՝** հրազենից, զազային զենքից կրակելու համար նախատեսված համասարք, որը պարկուճի միջոցով մեկ ամբողջության մեջ ներառում է բռնկող միջոցը (հրապատիճը) եւ լուսաձայնային գործողության լիցքը, որը նախատեսված չէ կենդանի կամ այլ նշանակետ խոցելու համար.

27) **ուսումնական փամփուշտ՝** միայն ուսումնական նպատակների համար օգտագործվող համասարք՝ բաղկացած պարկուճից եւ բռնկվող լիցքից նետվող առարկայից, որը պատրաստված է բնօրինակի չափերին եւ կառուցվածքին համապատասխան եւ որի պարկուճի մեջ բացակայում է նետողական լիցքը կամ այն փոխարինված է նույն կշռով այլ՝ ոչ այրվող նյութով, իսկ բռնկող միջոցը (հրապատիճը) վնասված (կրակված) է: Ուսումնական փամփուշտի պարկուճի վրա պետք է լինի տարբերակիչ գծատիպ օղակաձեւ սեղմվածք.

28) **անզնդակ փամփուշտ՝** միայն ուսումնական, վարժանքային կրակոցներ կատարելու նպատակով օգտագործվող համասարք, որը նախատեսված չէ կենդանի կամ այլ նշանակետի խոցման համար եւ որը պարկուճի միջոցով մեկ ամբողջության մեջ ներառում է բռնկող միջոցը (հրապատիճը, նետողական լիցքը եւ որի կազմի մեջ

բացակայում է նետվող առարկան կամ առկա է հեշտ ոչնչացվող նյութից (պոլիմեր, թուղթ) փոխարինողը.

29) **պայթուցիկ նյութ**՝ արտաքին ազդեցության պայմաններում պայթելու ունակ քիմիական նյութ կամ նյութերի խառնուրդ.

30) **պայթեցման սարք**՝ հատուկ պատրաստված եւ որոշակի պայմաններում (կամ որոշակի պայմանների հարմարեցված) պայթելու ունակ ցանկացած սարք.

31) **ազդանշանային զենք սարք**՝ համասարք, որը ~~նախատեսված է կենդանի կամ այլ նշանակետի խոցման համար և~~ նախատեսված է օգտագործել անգնդակ փամփուշտով լուսային, ծխային կամ ձայնային ազդանշան արձակելու համար.

32) **ազդանշանային փամփուշտ**՝ հրազենից կամ ազդանշանային **զենքից սարքից** կրակելու համար նախատեսված համասարք, որը պարկուճի միջոցով մեկ ամբողջության մեջ ներառում է բռնկող միջոցը (հրապատիճը), նետողական լիցքը և նետվող լիցքը՝ լուսային, ձայնային կամ ծխային ազդանշան տալու համար, որը նախատեսված է կենդանի կամ այլ նշանակետի խոցման համար.

33) **վառող**՝ տարբեր բաղադրամասերից բաղկացած պայթուցիկ խառնուրդ է, որը կարող է այրվել ըստ իր շերտերի զուգահեռության, առանց արտաքին միջավայրից թթվածնի ներթափանցման: Վառողի ըստ շերտերի զուգահեռության այրումը, որը չի վերածվում պայթյունի, այլ առաջ է բերում կայուն գազագոյացության, հնարավորություն է տալիս կանոնավորել գազագոյացման արագությունը.

~~33) **ռազմական նշանակության արտադրանք**՝ ծեռքի մարտական հրաձգային զենք, ռազմամթերք, ռազմական տեխնիկա, ռազմական նշանակության այլ զույք, ռազմական աշխատանքներ և ծառայություններ, այդ թվում՝ հետազոտություն, մշակում, փորձարկում, պատրաստում, նորոգում, մտավոր գործունեության արդյունքներ, ներառյալ դրանց նկատմամբ բացառիկ իրավունքները (մտավոր սեփականություն) և ռազմական, ռազմատեխնիկական և կիրառական բնույթի գիտական և տեխնիկական տեղեկատվություն~~

34) **էլեկտրահարող սարք**՝ ~~ստանդարտացման և չափագիտության ոլորտի լիազոր մարմնի պահանջներին համապատասխանող տեխնիկական կանոնակարգի պահանջներին համապատասխան~~ ատրճանակի նմանվող սարք, տայգեր, կայծային պարպիչ եւ այլ կրովի էլեկտրահարող սարք, որը նախատեսված է կենդանի նշանակետը ժամանակավորապես վնասազերծելու համար.

35) **սահմանափակ խոցելիությամբ (վնասվածքային) հրազեն**՝ կարճափող զենք և անփող զենք՝ նախատեսված վնասվածքային գործողության փամփուշտի՝ վառողի կամ այլ լիցքի էներգիայի հաշվին ուղղորդված շարժում ստացած արկով, տարածության վրա գտնվող կենդանի նշանակետի մեխանիկական խոցման՝ վնասազերծման համար, որը նախատեսված է մարդուն մահ պատճառելու համար:

36) **վնասվածքային գործողության փամփուշտ**՝ ողորկափող հրազենից կամ սահմանափակ խոցելիությամբ (վնասվածքային) հրազենից կրակելու համար նախատեսված համասարք, որը պարկուճի միջոցով մեկ ամբողջության մեջ ներառում է բռնկող միջոցը (հրապատիճը), նետողական լիցքը եւ վնասվածքային գործողության նետվող առարկան, որը նախատեսված է մարդուն մահ պատճառելու համար.

37) **պետական ռազմականացված կազմակերպություններ**՝ Հայաստանի Հանրապետության պաշտպանության նախարարություն, Հայաստանի Հանրապետության արտակարգ իրավիճակների նախարարություն, Հայաստանի Հանրապետության ոստիկանություն, Հայաստանի Հանրապետության ազգային անվտանգության ծառայություն, Հայաստանի Հանրապետության արդարադատության նախարարության քրեակատարողական ծառայություն, Հայաստանի Հանրապետության պետական եկամուտների կոմիտեի հարկային և մաքսային մարմիններ, Հայաստանի Հանրապետության հակակոռուպցիոն կոմիտե, Հայաստանի Հանրապետության քննչական կոմիտե,

Հայաստանի Հանրապետության դատախազություն, Հայաստանի Հանրապետության պետական պահպանության ծառայություն, պետական սուրհանդակային ծառայություն.

38) **ռազմամարզական կազմակերպություն**՝ օրենքով նախատեսված իր կանոնադրական նպատակների շրջանակներում ռազմամարզական գործառույթներ իրականացնող հասարակական կազմակերպություն.

39) **հրաձգարան**՝ հրաձգարան գործարկելու լիցենզիա ունեցող իրավաբանական անձանց պատկանող շինություն, տարածք կամ հողատարածք (այսուհետ՝ տարածք), որը հարմարեցված է հրաձգության համար: Հրաձգարանները կարող են լինել բաց, կիսափակ եւ փակ.

ԳԼՈՒԽ 2

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅՈՒՆՈՒՄ ՇՐՋԱՆԱԿՈՒԹՅԱՆ ՄԵՋ ՊՏԿՈՂ ՁԵՆՔՆԵՐ

Հոդված 3. Ձենքի տեսակները

1. Ձենքը, ըստ համապատասխան սուբյեկտների կողմից օգտագործման նպատակայնության, հիմնական չափանիշների եւ բնութագրող հատկանիշների, ստորաբաժանվում է՝

- 1) քաղաքացիական զենք.
- 2) ծառայողական զենք.
- 3) ձեռքի մարտական հրաձգային զենք ~~եւ մարտական սառը զենք~~: (այսուհետ նաեւ՝ մարտական զենք):

2. ~~Հայաստանի Հանրապետությունում շրջանառության մեջ գտնվող զենքը եւ ռազմամթերքը պետք է համապատասխանի օրենքով եւ Հայաստանի Հանրապետության միջազգային պայմանագրերով սահմանված ստանդարտներին եւ տեխնիկական կանոնակարգերի պահանջներին: Հայաստանի Հանրապետությունում շրջանառության մեջ գտնվող զենքը և ռազմամթերքը պետք է համապատասխանեն Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ և Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ սահմանված կարգով վավերացված Հայաստանի Հանրապետության միջազգային պայմանագրերին համապատասխան ընդունված փաստաթղթերով սահմանված պահանջներին:~~

Հոդված 4. Քաղաքացիական զենք

1. Քաղաքացիական է համարվում այն զենքը, որը նախատեսված է քաղաքացիների ինքնապաշտպանության, սիրողական հրաձգության, որսորդության, սպորտային ու մշակութային միջոցառումների, ռազմամարզության ընթացքում, ինչպես նաև օրենքով սահմանված այլ դեպքերում օգտագործելու համար: Քաղաքացիական զենք համարվող հրազենը պետք է իր կառուցվածքով բացառի կրակահերթով կրակելու հնարավորությունը:

2. Քաղաքացիական զենքի տեսակները՝
- 1) գազային զենք.
 - 2) օդաճնշիչ զենք.
 - 3) ողորկ-երկարափող հրազեն (այսուհետ՝ ողորկափող հրազեն)
 - 4) համակցված հրազեն (ողորկափող եւ ակոսափող), այդ թվում՝ փոփոխվող, ներդրվող ակոսավոր փողով.
 - 5) ակոսափող՝ 1500 մմ-ից ոչ ավել երկարություն եւ 12.7 մմ-ից ոչ ավել տրամաչափ ունեցող փողով հրազեն.
 - 6) սառը զենք.
 - 7) նետողական զենք.

~~8) ազդանանշանային զենք:~~

8) էլեկտրահարող սարք.

Հոդված 5. Ծառայողական զենք

1. Ծառայողական է համարվում այն զենքը, որը նախատեսված է պետական մարմինների և կազմակերպությունների պաշտոնատար անձանց, պետական ռազմականացված կազմակերպություններում ծառայողների (ծառայածների), կամ հատուկ կանոնադրական խնդիրներ իրականացնող իրավաբանական անձանց աշխատողների համար, որոնց օրենսդրությամբ թույլատրվում է կրել, պահել եւ օգտագործել այդ զենքը՝ ինքնապաշտպանության կամ օրենքով նրանց վրա դրված՝ քաղաքացիների կյանքի, առողջության, սեփականության պաշտպանության, շրջակա միջավայրի, բնական պաշարների, արժեքավոր եւ վտանգավոր բեռների, հատուկ թղթակցության պահպանության պարտականությունների կատարման համար:

2. Ծառայողական զենքի շարքին են դասվում մինչև 800 ջոուլ փողային էներգիայով կարճ-ակոսափող հրազենները, որոնց փամփուշտներն իրենց տեսակով տարբերվում են մարտական զենքի փամփուշտներից եւ իրենց կառուցվածքով զուրկ են կրակահերթով կրակելու հնարավորությունից:

3. Ծառայողական զենքի փամփուշտների գնդակները չեն կարող ունենալ կարծր նյութերից բաղկացած միջնաձող:

4. Օրենսդրության համաձայն՝ հատուկ պետական պաշտպանության ենթակա անձինք իրավունք ունեն ժամանակավոր օգտագործման համար ստանալ ծառայողական զենք՝ Կառավարության սահմանած կարգով:

5. Պետական ռազմականացված կազմակերպություններում 20 և ավել տարի զինվորական ծառայության ստաժ և առնվազն «գնդապետ» զինվորական կոչում ունեցող գործող և պահեստագործի սպաներն իրավունք ունեն զենք ձեռք բերելու թույլտվության առկայության դեպքում ձեռք բերել 1 միավոր ծառայողական զենք՝ պահելու և կրելու թույլտվությամբ, որն օգտագործելու իրավունք ունեն միայն լիցենզավորված հրաձգարանների տարածքում: Չենքո ձեռք է բերվում սույն օրենքով սահմանված կարգով:

6. Հատուկ կանոնադրական խնդիրներ իրականացնող իրավաբանական անձանց զենքը տրվում է պահելու և օգտագործելու, իսկ հատուկ կանոնադրական խնդիրներ իրականացնող իրավաբանական անձանց աշխատողներին՝ ծառայողական պարտականությունների կատարման ժամանակ կրելու իրավունքով:

7. Հրաձգարաններ գործարկելու լիցենզիա ունեցող իրավաբանական անձանց ծառայողական զենքը տրվում է պահելու և օգտագործելու իրավունքով:

8. Օրենքով նախատեսված դեպքերում այլ մարմինների ղեկավար աշխատողների և պետական հատուկ ծառայություն իրականացնող անձանց կողմից ծառայողական զենք օգտագործելու դեպքում, այն տրվում է պահելու և կրելու իրավունքով:

9. Պետական ռազմականացված կազմակերպություններում ծառայողական զենքի շրջանառության կարգը սահմանում է Կառավարությունը:

Հոդված 6. Մարտական զենք

1. Մարտական է համարվում այն զենքը, որն օրենսդրությանը համապատասխան ընդունված է օգտագործել պետական ռազմականացված կազմակերպությունների սպառազինության մեջ և նախատեսված է մարտական ու օպերատիվ-ծառայողական խնդիրների լուծման համար: Մարտական զենքը կարող է ունենալ կրակահերթով կրակելու հնարավորություն:

2. Մարտական զենքի եւ նրա փամփուշտների նոր տեսակները (նմուշները), որոնց կառուցվածքային չափանիշներն արդեն իսկ սպառազինության մեջ գտնվող նույնանման զինատեսակների համեմատությամբ չեն ավելացնում դրանց խոցելիության ուժը, պետական

ռազմականացված կազմակերպությունների ղեկավարներն ընդունում են սպառազինման Կառավարության սահմանած կարգով:

3. Պետական ռազմականացված կազմակերպություններում մարտական զենքի շրջանառության կարգը սահմանում է Կառավարությունը:

Հոդված 7. Ձենքի շրջանառության վրա տարածվող սահմանափակումները

1. Արգելվում է, որպես քաղաքացիական և ծառայողական զենք շրջանառության մեջ մտցնել՝

1) 300 մմ-ից պակաս երկարություն ունեցող ակոսափող, [400 մմ-ից պակաս երկարություն ունեցող ողորկափող](#)՝ փողով կամ փողային տուփով և փողով, 800 մմ-ից պակաս ընդհանուր երկարության հրազեն, ինչպես նաև այնպիսի կառուցվածքով երկարափող հրազեն, որը թույլ է տալիս դրա երկարությունը կարճացնել 800 մմ-ից՝ առանց կրակ արձակելու ունակության կորստի.

2) [ինքնաշեն հրազեն, իր ձեռով եւ տեսքով այլ առարկաների նմանեցված հրազեն, կառուցվածքային փոփոխության ենթարկված ակոսափող և ողորկափող հրազեն՝ առանց կրակելու ունակության կորստի.](#)

3) ակոսափող հրազենի փամփուշտներով կրակելու համար հարմարեցված ողորկափող հրազեն.

4) ակոսափող հրազենի փամփուշտների չափերին համապատասխան պատրաստված ողորկափող հրազեն.

5) գազային զենք կամ ազդանշանային սարք, որոնց կառուցվածքը հնարավորություն է տալիս կրակել հրազենի փամփուշտներ.

6) լախտեր, կռփազենք (կաստետներ), բումերանգներ և որպես զենք կիրառելու համար հարմարեցված հարվածող, ջարդող, մանրացնող և նետողական հատկություններով օժտված այլ առարկաներ՝ բացառությամբ սպորտային գործիքների.

7) զրահահար, հրկիզող, պայթուցիկ կամ լուսածիր գործողության գնդակով փամփուշտներ.

8) ~~ստանդարտացման և չափագիտության ոլորտի լիազոր մարմնի կողմից տեխնիկական կանոնակարգերով~~ օգտագործման համար չթույլատրված նյարդակաթվածահարող, թունավոր եւ այլ ներգործող նյութերով լիցքավորված փամփուշտներ, մեխանիկական փոշեցրիչներ, աերոզոլային և էլեկտրահարող սարքեր, 3 մետրից ավելի հեռավորության վրա գտնվող ~~անձի~~ [անձի առողջությանը](#) միջին ծանրության վնաս պատճառելու ունակությամբ օժտված գազային զենք.

9) Կառավարության կողմից հաստատված քրեագիտական պահանջներին չհամապատասխանող տեխնիկական բնութագիր ունեցող զենք եւ ռազմամթերքի.

10) զենք և այլ առարկաներ, որոնց խոցելու ունակությունը պայմանավորված է էլեկտրոնագնիսական, լուսային, ջերմային, ենթածայնային կամ ուլտրածայնային ճառագայթման օգտագործմամբ.

11) սահմանափակ խոցելիությամբ (վնասվածքային) հրազեն և վնասվածքային գործողության փամփուշտ՝ բացառությամբ պետական ռազմականացված կազմակերպություններին:

12) 90 մմ-ից ավելի երկարության շեղբով կամ սայրով սառը զենք, որի հատուկ կոճակը կամ լծակը սեղմելու միջոցով շեղբը կամ սայրը ծանրության ուժի կամ արագացված շարժման ազդեցությամբ դուրս է գալիս բռնակից և ինքնաբերաբար ամրակցվում բացառությամբ մշակութային արժեք ունեցող, այդ թվում՝ պատմական նշանակություն ունեցող սառը զենքի, դրա պատճենների և կրկնօրինակների:

2. Արգելվում է՝

1) 7,5 ջոուլ փողային էներգիայից ավելի էներգիայով և 4,5 մմ տրամաչափը գերազանցող օդաձնշիչ զենք, սառը և նետողական զենք օգտագործելը սպորտային

օբյեկտներից և հրաձգարաններից դուրս՝ բացառությամբ աղեղների, ձգաղեղների, արբալետների, որոնք կարող են օգտագործվել նաև գիտահետազոտական կամ կանխարգելիչ աշխատանքներ իրականացնելու նպատակով կենդանիների ներարկումների համար.

2) քաղաքացիական եւ ծառայողական զենքի վրա անաղմուկ հրաձգության կամ գիշերային նշանառության հարմարանքներ տեղադրելը՝ բացառությամբ որսորդության և սպորտային հրաձգության համար նախատեսված նշանոցների և նշանառության համարանքների, կղթերի և այլ հարմարանքների, որոնք չեն հանգեցնում զենքի հիմնական մասերի փոփոխության. ~~որոնց օգտագործման և վաճառքի կարգը սահմանում է կառավարությունը.~~

3) զենք ուղարկելը կամ առաքելը փոստով կամ ուղեբեռով.

4) հավաքների կամ հանրային միջոցառումներին մասնակցելիս քաղաքացիների կողմից զենք կրելը կամ տեղափոխելը (փոխադրելը).

5) քաղաքացիական զենքի (բացառությամբ գազային զենքի) կրումը՝ բացառությամբ սիրողական հրաձգությամբ, որսորդությամբ, սպորտով, մշակութային միջոցառումներով և ռազմամարզությամբ զբաղվելու ընթացքում.

6) ստանդարտացման և չափագիտության ոլորտի լիազոր մարմնի կողմից տեխնիկական կանոնակարգերով օգտագործման համար արգելված՝ թունավոր նյութերով լիցքավորված ատրճանակների (ռեւոլվերների) նմանվող սարքեր եւ դրանց փամփուշտներ, ատրճանակների նմանվող (տայգերներ), կայծային պարպիչներ եւ այլ կրովի էլեկտրահարող սարքեր.

~~7) ստանդարտացման և չափագիտության ոլորտի լիազոր մարմնի պահանջներին չհամապատասխանող ատրճանակների նմանվող (տայգերներ), կայծային պարպիչներ եւ այլ կրովի էլեկտրահարող սարքեր.~~

7) էլեկտրահարող սարք հանդիսացող ատրճանակի նմանվող՝ հեռահար կամ լարի միջոցով էներգիա փոխանցող տայգերի ձեռքբերումը՝ բացառությամբ պետական ռազմականացված կառույցների.

8) ազդանաշանային զենք օգտագործել մասնագիտական գործունեությունը չհամապատասխանող դեպքերում՝ բացառությամբ երկրաբանության, բնապահպանության, անասնապահության, ալպինիզմի, օդերևութաբանության, արտակարգ իրավիճակների և ռազմաուսումնական պարապմունքների դեպքերում.

9) Հայաստանի Հանրապետության տարածքում շրջանառության համար ներկայացրած տեխնիկական պահանջներին չհամապատասխանող զենք ու դրա փամփուշտներ վաճառելը, փոխանցելը եւ ձեռք բերելը.

10) շրջանառության մեջ դնել զենք, որի խոցելու ունակությունը պայմանավորված է ռադիոակտիվ ձառագայթների, քիմիական եւ կենսաբանական գործոնների օգտագործմամբ

11) ինքնապաշտպանության նպատակով քաղաքացիների կողմից սառը զենք կրելը.

12) ~~սպորտային սառը և նետողական զենք պահելը կամ օգտագործելը սպորտային օբյեկտներից դուրս՝ բացառությամբ աղեղների, ձգաղեղների, արբալետների, որոնք կարող են օգտագործվել նաև գիտահետազոտական կամ կանխարգելիչ աշխատանքներ իրականացնելու նպատակով կենդանիների ներարկումների համար:~~ Ողորկափող հրագեն օգտագործել՝ բնակավայրերում, բնակավայրերից, մայրուղիներից, միջպետական և միջհամայնքային նշանակության ճանապարհներից 500 մետր, իսկ ակոսափող հրագեն՝ 5000 մետր հեռավորությունից մոտ տարածքում՝ բազառությամբ հրաձգարանների.

Հոդված 8. Քաղաքացիական և ծառայողական զենքի, հրագենի հիմնական բաղկացուցիչ մասերի և փամփուշտների համապատասխանության գնահատումը

1. Հայաստանի Հանրապետության տարածքում արտադրվող և ներկրվող ~~և արտահանվող~~ քաղաքացիական և ծառայողական զենքի, հրագենի հիմնական բաղկացուցիչ մասերի և փամփուշտների բոլոր մոդելները, ~~կառուցվածքով զենքի նմանվող~~

~~իրերն ու առարկաները~~ ենթակա են պարտադիր համապատասխանության գնահատման՝ օրենսդրությամբ սահմանված կարգով:

~~2. Քաղաքացիական և ծառայողական զենքին, դրանց հիմնական բաղկացուցիչ մասերի և փամփուշտներին ներկայացվող տեխնիկական պահանջները և փորձարկման մեթոդները սահմանվում են Հայաստանի Հանրապետությունում գործող տեխնիկական կանոնակարգով սահմանված պահանջներով՝ սույն օրենքի դրույթներին համապատասխան:~~

2. Ներկրված քաղաքացիական և ծառայողական զենքը, հրազենի հիմնական բաղկացուցիչ մասերը և փամփուշտները ներկրվելուց հետո ենթակա են պահեստավորման և համապատասխանության գնահատման:

3. Համապատասխանության գնահատում չի պահանջվում ներկրվող հետևյալ զենքերի դեպքում՝

1) ցուցահանդեսների ժամանակ օտարերկրյա մասնակցի կողմից ցուցադրման նպատակով ներկրելու ժամանակ, եթե առկա է ցուցահանդեսի անցկացման պատասխանատու իրավաբանական անձի հրավերը կամ նրա հետ կնքված պայմանագիրը, ինչպես նաև՝ սպորտային միջոցառման կամ որսի մասնակցելու նպատակով օտարերկրյա քաղաքացիների կողմից ներկրվող զենքերի համար, եթե առկա է հրավերը կամ պայմանագիրը.

2) քաղաքացիական և ծառայողական զենքի արտադրության լիցենզիա ունեցող իրավաբանական անձանց կողմից արտադրական նպատակների համար ներկրվող քաղաքացիական և ծառայողական զենքի եզակի նմուշների, ձևերի և մոդելների.

3) Հայաստանի Հանրապետության միջազգային պայմանագրերի համաձայն ներկրվող կամ տարանցիկ փոխադրվող զենքերի:

4. Համապատասխանության ~~գնահատում սերտիֆիկատ~~ չունեցող քաղաքացիական և ծառայողական զենքը, հրազենի հիմնական բաղկացուցիչ մասերը և փամփուշտները ենթակա է ~~բռնագրավման~~ առգրավման (վերցման) և ոչնչացման ~~Հայաստանի Հանրապետության պետական եկամուտների կոմիտեի~~ Կառավարության կողմից սահմանված կարգով:

Հոդված 9. Քաղաքացիական և ծառայողական զենքի, հրազենի հիմնական բաղկացուցիչ մասերի և փամփուշտների մասին տեղեկությունների պետական կադաստրը

1. Քաղաքացիական և ծառայողական զենքի, հրազենի հիմնական բաղկացուցիչ մասերի և փամփուշտների մասին տեղեկությունների պետական կադաստրը (այսուհետ՝ կադաստր) համարվում է Հայաստանի Հանրապետության տարածքում շրջանառության թույլատրված քաղաքացիական և ծառայողական զենքի, հրազենի հիմնական բաղկացուցիչ մասերի և փամփուշտների մասին համակարգված տեղեկությունների պաշտոնական ժողովածու:

2. Կադաստրը հրապարակվում է քաղաքացիական և ծառայողական զենքի հրազենի հիմնական բաղկացուցիչ մասերի և փամփուշտների մոդելների ցանկի հիման վրա, որում ընդգրկված տվյալները մուտքագրվում են Կառավարության կողմից եռամսյակը մեկ անգամ հաստատվող կադաստրի մեջ կամ հանվում՝ կադաստրից: Կադաստրի մեջ չեն մուտքագրվում Հայաստանի Հանրապետությունում արտադրվող, ներկրվող և արտահանվող քաղաքացիական զենքի նմուշ օրինակների վերաբերյալ տվյալները:

3. Կադաստրը վարում է ստանդարտացման և չափագիտության ոլորտի լիազոր մարմինը՝ Կառավարության սահմանած կարգով: Կադաստրում փոփոխություններ են մտցվում քաղաքացիական և ծառայողական զենքի, հրազենի հիմնական բաղկացուցիչ մասերի և փամփուշտների մոդելների ցանկը հաստատելուց հետո՝ ոչ ուշ, քան երեք ամսվա ընթացքում, եթե այդ տվյալները ենթակա են կադաստրի մեջ մտնելու կամ հանվելու:

**ՁԵՆՔԻ ՇՐՋԱՆԱՌՈՒԹՅՈՒՆԸ ԿԱՐԳԱՎՈՐՈՂ ԼԻՑԵՆԶԻԱՆԵՐԸ ԵՎ
ԹՈՒՅԼՏՎՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ**

Հոդված 10. Լիցենզավորմանը և թույլտվություններին ներկայացվող հիմնական պահանջները

1. ~~Քաղաքացիական և ծառայողական զենքի արտադրությունը, առևտուրը, հարդարումը, հրաձգարանի գործարկումը, ռազմական նշանակության արտադրանքի արտադրությունը, վերջինիս ներմուծումը և արտահանումը, տարանցիկ փոխադրումը, առևտրի միջնորդական գործունեությունը Հայաստանի Հանրապետության տարածքում ենթակա են լիցենզավորման:~~

2. ~~Քաղաքացիական և ծառայողական զենքի արտադրության, ռազմական նշանակության արտադրանքի արտադրության լիցենզիաները տալիս է Հայաստանի Հանրապետության բարձր տեխնոլոգիական արդյունաբերության նախարարությունը:~~

3. ~~Քաղաքացիական և ծառայողական զենքի առևտրի, հարդարման, հրաձգարանի գործարկման լիցենզիաները տալիս է Հայաստանի Հանրապետության ոստիկանությունը:~~

4. ~~Ռազմական նշանակության արտադրանքի ներմուծման և արտահանման, տարանցիկ փոխադրման, առևտրի միջնորդական գործունեության լիցենզիաները տալիս է Հայաստանի Հանրապետության պաշտպանության նախարարությունը:~~

5. ~~Լիցենզիաների գործողության ժամկետը տրվում է անժամկետ:~~

6. ~~Լիցենզիա ստանալու մասին դիմումը լիազոր մարմինը քննարկում է նախատեսված փաստաթղթերը ներկայացվելուց հետո՝ 23 աշխատանքային օրվա ընթացքում:~~

7. ~~Ձենք ձեռք բերելու, կրելու, պահելու և կրելու, պահելու և օգտագործելու, զենքի հավաքածու կազմելու եւ դրանք ցուցադրելու թույլտվությունները տալիս է Հայաստանի Հանրապետության ոստիկանությունը:~~

8. ~~Ձենք պահելու և կրելու, պահելու և օգտագործելու, զենքի հավաքածու կազմելու թույլտվությունները տրվում են 10 տարի ժամկետով, յուրաքանչյուր անգամ 10 տարով երկարաձգելու իրավունքով:~~

9. ~~Ձենք կրելու թույլտվությունը տրվում է 5 տարի ժամկետով, յուրաքանչյուր անգամ 5 տարով երկարաձգելու իրավունքով:~~

10. ~~Ձենք ձեռք բերելու և զենքի հավաքածու ցուցադրելու թույլտվությունները տրվում են 6 ամիս ժամկետով:~~

11. ~~Ձենք ձեռք բերելու թույլտվություն ստանալու մասին դիմումը Հայաստանի Հանրապետության ոստիկանությունում քննարկվում է օրենքով նախատեսված փաստաթղթերը ներկայացվելուց հետո՝ 23 աշխատանքային օրվա ընթացքում, իսկ զենք կրելու, պահելու և կրելու, պահելու և օգտագործելու, զենքի հավաքածու կազմելու, դրանք ցուցադրելու թույլտվությունները տրվում են 5 աշխատանքային օրվա ընթացքում:~~

12. ~~Ձենք պահելու և կրելու, պահելու և օգտագործելու, զենքի հավաքածու կազմելու թույլտվություն ունեցող քաղաքացին յուրաքանչյուր 5 տարին 1 անգամ պարտավոր է անցնել համապատասխան բժշկական հետազոտություն՝ զենքի տիրապետմանը խոչընդոտող հիվանդությունների եւ ֆիզիկական թերությունների վիճակների առկայության կամ բացակայության վերաբերյալ, որի արդյունքները տվյալ բժշկական կազմակերպության կողմից փոխանցվում են Հայաստանի Հանրապետության ոստիկանությանը:~~

13. ~~Սույն հոդվածում նշված լիցենզիաներ եւ թույլտվություններ ստանալը, բացի «Լիցենզավորման մասին» օրենքով նախատեսված դեպքերից, կարող են մերժվել նաեւ հետեւյալ դեպքերում-~~

1) ~~դիմողի կողմից անհրաժեշտ տեղեկություններ չներկայացնելը կամ ոչ ճիշտ տեղեկություններ ներկայացնելը, երե 5 աշխատանքային օրվա ընթացքում այդ թերությունները չեն վերացվել:~~

~~2) գենքի արտադրության անվտանգության, հաշվառման եւ պահպանության ապահովման անհնարինությունը կամ այդ պայմանները չապահովելը:~~

~~14. Սույն հոդվածում նշված լիցենզիաները եւ թույլտվությունները տալու վերաբերյալ դիմումը մերժելու դեպքում համապատասխան մարմինները պարտավոր են այդ մասին օրենքով սահմանված ժամկետում գրավոր տեղեկացնել դիմողին՝ նշելով մերժման հիմքը: Սույն հոդվածում նշված լիցենզիաները եւ թույլտվությունները տալու դիմումը մերժելու որոշումը, դիմումի քննարկման ժամկետների խախտումները դիմումատուն կարող է բողոքարկել օրենքով սահմանված կարգով:~~

~~15. Սույն հոդվածում նշված լիցենզիաներ և թույլտվություններ տալու, դրանք երկարաձգելու համար գանձվում է պետական տուրք՝ օրենսդրությամբ սահմանված կարգով եւ չափով:~~

Հոդված 10. Լիցենզավորմանը ներկայացվող հիմնական պահանջները

1. Քաղաքացիական և ծառայողական գենքի արտադրությունը, առևտուրը, հարդարումը, հրաձգարանի գործարկումը Հայաստանի Հանրապետության տարածքում ենթակա են լիցենզավորման:

2. Քաղաքացիական և ծառայողական գենքի արտադրության լիցենզիան տալիս է Հայաստանի Հանրապետության բարձր տեխնոլոգիական արդյունաբերության նախարարությունը:

3. Քաղաքացիական և ծառայողական գենքի առևտրի, հարդարման, հրաձգարանի գործարկման լիցենզիաները տալիս է Հայաստանի Հանրապետության ոստիկանությունը:

4. Լիցենզիաները տրվում են անժամկետ:

5. Լիցենզավորվող կազմակերպություններում գենքի հետ առնչվող աշխատողների նկատմամբ կիրառվում են սույն օրենքով նախատեսված սահմանափակումները:

6. Լիցենզավորվող կազմակերպությունները պարտավոր են ապահովել օրենքով և համապատասխան լիցենզավորման կարգերով սահմանված գենքի գետեղարաններին, պահոցներին, պահեստներին և առևտրի սրահներին ներկայացվող պահանջները:

7. Լիցենզիայի տրամադրման համար գանձվում է պետական տուրք՝ «Պետական տուրքի մասին» օրենքով սահմանված կարգով և չափով:

8. Լիցենզիա տալու մասին դիմումը նշված մարմինները քննարկում են՝ դիմում տալու օրվանից հաշված 23 աշխատանքային օրվա ընթացքում: Անհրաժեշտության դեպքում նշված ժամկետը կարող է երկարաձգվել օրենքով սահմանված կարգով: Դիմումում նշվում են տեղեկություններ արտադրության, առևտրի, հարդարման ենթակա գենքի տեսակի, դրա արտադրության յիակատար անվտանգության, հաշվառման և պահպանության ապահովման ուղղությամբ ձեռնարկված միջոցառումների մասին: Դիմողը պարտավոր է ներկայացնել նաև իրավաբանական անձի հիմնադրմանը և գրանցմանը վերաբերող կամ քաղաքացու անձը հաստատող, ինչպես նաև օրենքով նախատեսված այլ վիստաթղթեր:

9. Լիցենզիաներ տալու մերժման հիմքերն են՝

ա) դիմողի կողմից անհրաժեշտ տեղեկություններ չներկայացնելը կամ ոչ ճիշտ տեղեկություններ ներկայացնելը, եթե 5 աշխատանքային օրվա ընթացքում այդ թերությունները չեն վերացվել:

բ) գենքի արտադրության անվտանգության, հաշվառման և պահպանության ապահովման անհնարինությունը կամ այդ պայմանները չապահովելը:

գ) օրենքով նախատեսված այլ հիմքեր:

10. Լիցենզիաներ ստանալու վերաբերյալ դիմումը մերժելու դեպքում նշված մարմինները պարտավոր են այդ մասին գրավոր տեղեկացնել դիմողին՝ նշելով մերժման հիմքը: Լիցենզիա ստանալու վերաբերյալ դիմումը մերժելու որոշումը, ինչպես նաև դիմումի

քննարկման ժամկետների խախտումները դիմումատուն կարող է բողոքարկել օրենքով սահմանված կարգով:

Հոդված 11. Թույլտվություններին ներկայացվող հիմնական պահանջները

1. Ֆիզիկական և իրավաբանական անձանց՝ քաղաքացիական և ծառայողական գենի համապատասխան թույլտվություններ տալիս է Հայաստանի Հանրապետության ոստիկանությունը:

2. Իրավաբանական անձանց տրվող թույլտվություններն են՝

1) քաղաքացիական և ծառայողական գենը կամ փամփուշտներ ձեռք բերելու թույլտվություն՝ մինչև 6 ամիս գործողության ժամկետով:

2) քաղաքացիական և ծառայողական գենը, հրագենի հիմնական բաղկացուցիչ մասեր, փամփուշտներ ներկրելու, արտահանելու, տարանցիկ փոխադրելու թույլտվություն՝ մինչև 6 ամիս գործողության ժամկետով:

3) գենը պահելու և օգտագործելու թույլտվություն՝ 10 տարի գործողության ժամկետով՝ յուրաքանչյուր անգամ 10 տարով երկարաձգելու հրավումքով:

4) գենի հավաքածու կազմելու թույլտվություն՝ 10 տարի գործողության ժամկետով՝ յուրաքանչյուր անգամ 10 տարով երկարաձգելու հրավումքով:

5) գենի հավաքածու ցուցադրելու թույլտվություն՝ 6 ամիս գործողության ժամկետով:

6) հատուկ կանոնադրական խնդիրներ իրականացնող իրավաբանական անձանց աշխատողներին՝ գենը կրելու թույլտվություն՝ 5 տարի գործողության ժամկետով՝ յուրաքանչյուր անգամ 5 տարով երկարաձգելու հրավումքով:

3. Ֆիզիկական անձանց տրվող թույլտվություններն են՝

1) քաղաքացիական և ծառայողական գենը ձեռք բերելու թույլտվություն՝ մինչև 6 ամիս գործողության ժամկետով:

2) գազային գենը պահելու և կրելու թույլտվություն՝ անժամկետ:

3) քաղաքացիական և ծառայողական գենը (բացառությամբ սառը և գազային գենթերի) պահելու և կրելու թույլտվություն՝ 10 տարի ժամկետով՝ յուրաքանչյուր անգամ 10 տարով երկարաձգելու հրավումքով:

4) գենի հավաքածու կազմելու թույլտվություն՝ 10 տարի գործողության ժամկետով՝ յուրաքանչյուր անգամ 10 տարով երկարաձգելու հրավումքով:

5) գենի հավաքածու ցուցադրելու թույլտվություն՝ 6 ամիս գործողության ժամկետով:

6) հավաքածուի մեջ ներառելու նպատակով գենը ձեռք բերելու թույլտվություն՝ 6 ամիս գործողության ժամկետով:

7) որպես պարզև ստացած գենը պահելու և կրելու թույլտվություն՝ անժամկետ:

8) գենը, դրա հիմնական բաղկացուցիչ մասեր, փամփուշտներ ներկրելու կամ արտահանելու թույլտվություն՝ 6 ամիս գործողության ժամկետով:

9) որպես պարզև ստացած և կրակոց արձակելու համար ոչ պիտանի դարձրած (մալած) մարտական կամ ծառայողական գենը ժառանգման դեպքում՝ պահելու անժամկետ թույլտվություն:

4. Օտարերկրյա քաղաքացիներին տրվող թույլտվություններն են՝

1) քաղաքացիական գենը ձեռք բերելու, դրա հիմնական բաղկացուցիչ մասեր և փամփուշտներ արտահանելու թույլտվություն՝ 5-օրյա գործողության ժամկետով:

2) Հայաստանի Հանրապետությունից որպես պարզև տրված գենը արտահանելու թույլտվություն՝ 2 ամիս գործողության ժամկետով:

5. Սառը գենը ձեռք բերելու հրավումք ունի որսորդությամբ զբաղվող և քաղաքացիական հրագեն պահելու և կրելու կամ հավաքածու կազմելու թույլտվություն ունեցող քաղաքացին: Սառը գենը վաճառելու ժամանակ կազմակերպությունը գենի անհատական տվյալները, գնման ամսաթիվը գրանցում է քաղաքացու՝ որսորդությամբ զբաղվելու հրավումքը հավաստող փաստաթղթում և հաստատում կազմակերպության կնիքով:

6. Ջենք պահելու և կրելու, գենքի հավաքածու կազմելու թույլտվություն ունեցող քաղաքացին յուրաքանչյուր 5 տարին մեկ անգամ պարտավոր է անգնել համապատասխան բժշկական հետազոտություն՝ գենքի տիրապետմանը խոչընդոտող հիվանդությունների և վիճակների առկայության կամ բացակայության վերաբերյալ, որի արդյունքները տվյալ բժշկական կազմակերպության կողմից էլեկտրոնային եղանակով ինքնաշխատ փոխանցվում են Հայաստանի Հանրապետության ոստիկանությանը: Ընթացիկ հետազոտությունների ընթացքում գենքի տիրապետմանը խոչընդոտող հիվանդությունների և վիճակների առկայության վերաբերյալ տեղեկությունը բժշկական կազմակերպության կողմից էլեկտրոնային եղանակով ինքնաշխատ փոխանցվում է Հայաստանի Հանրապետության ոստիկանությանը:

7. Թույլտվությունները ստանալու տրամադրման կարգը և թույլտվությունների ձևերը սահմանում է Հայաստանի Հանրապետության ոստիկանությունը:

8. Թույլտվությունները տրամադրելու իրավունք ունեն նաև Հայաստանի Հանրապետության ոստիկանության տարածքային ստորաբաժանումները:

9. Թույլտվությունները ստանալու համար իրավաբանական կամ ֆիզիկական անձը դիմումը և անհրաժեշտ փաստաթղթերը ներկայացնում է Հայաստանի Հանրապետության ոստիկանություն: Ջենք ձեռք բերելու թույլտվություն ստանալու մասին դիմումը Հայաստանի Հանրապետության ոստիկանությունում քննարկվում է օրենքով նախատեսված փաստաթղթերը ներկայացվելուց հետո 23 աշխատանքային օրվա ընթացքում, իսկ գենք կրելու, պահելու և կրելու, պահելու և օգտագործելու, գենքի հավաքածու կազմելու, դրանք ցուցադրելու թույլտվությունները տրվում են 5 աշխատանքային օրվա ընթացքում:

10. Թույլտվություն ստանալու դիմումում կամ կից փաստաթղթերում ոչ էական թերությունների (վրիպակների, ոչ իրավաբանական անձությունների, թվաբանական սխալների և նման այլ բացթողումների) առկայության, ինչպես նաև փաստաթղթերը թերի լինելու դեպքում լիազոր մարմինը դրանք հայտնաբերելու պահից 2 աշխատանքային օրվա ընթացքում առաջարկում է դիմումատուին 5 աշխատանքային օրվա ընթացքում վերագնել թերությունները:

11. Հայաստանի Հանրապետության քաղաքացիների՝ գենք ձեռք բերելու թույլտվություն ստանալու համար անհրաժեշտ փաստաթղթերը.

1) սահմանված ձևի դիմում.

2) գենքի պահպանման պայմանների առկայության վերաբերյալ հաշվառման կամ բնակության վայրի (կախված գենքը պահելու վայրից) ոստիկանության տարածքային ստորաբաժանման ղեկավարի կողմից հաստատված տեղեկանք.

3) Հայաստանի Հանրապետության քաղաքացիությունը կամ անձը հաստատող փաստաթղթի պատճեն.

4) 3x4 սմ չափի երկու լուսանկար.

5) դիմողի մոտ գենքի տիրապետմանը խոչընդոտող հիվանդությունների և վիճակների բացակայության մասին բժշկական եզրակացություն.

6) պետական տուրքի վճարման անդորրագիր (անդորրագրեր)՝ «Պետական տուրքի մասին» օրենքով սահմանված կարգով և չափով.

7) գենքի հետ կապված և անվտանգության կանոնների իմացության տեսական և գործնական քննությունները հանձնելու համապատասխան փաստաթուղթ:

12. Սույն հոդվածով նախատեսված թույլտվությունների ժամկետները երկարաձգելու համար դիմումը ներկայացվում է դրանց գործողության ժամկետը լրանալուց մեկ ամիս առաջ:

13. Սույն հոդվածի 11-րդ մասով թվարկված փաստաթղթերը Հայաստանի Հանրապետության ոստիկանություն են ներկայացվում նաև թույլտվությունների ժամկետները երկարաձգելու համար՝ բացառությամբ 7-րդ կետով նախատեսված փաստաթղթի:

14. Թույլտվություն տալու համար ներկայացված դիմումը լիազոր մարմնի կողմից մերժվում է, եթե՝

1) դիմողի կողմից ներկայացվել է ոչ ճիշտ տեղեկատվություն կամ ներկայացված փաստաթղթերը ամբողջական չեն կամ ներկայացվել են անճշտություններով և սահմանված ժամկետում դիմումատուն չի վերագրել նշված թերությունները.

2) դիմողի կողմից ապահովված չեն գեներ պահելու անհրաժեշտ պայմանները.

3) առկա է սույն օրենքի 11-րդ հոդվածի 1-ին մասով նախատեսված հիմքերից որևէ մեկը:

15. Թույլտվություն տալու կամ դրա գործողության ժամկետը երկարաձգելու վերաբերյալ դիմումը մերժելու դեպքում Հայաստանի Հանրապետության ոստիկանությունը պարտավոր է այդ մասին գրավոր տեղեկացնել դիմողին՝ նշելով մերժման հիմքը: Թույլտվություն տալու կամ դրա գործողության ժամկետը երկարաձգելու դիմումը մերժելու որոշումը կարող է բողոքարկվել օրենքով սահմանված կարգով:

16. Թույլտվություն ստացած անձի կողմից տվյալ թույլտվությունը ստանալու համար ներկայացված տեղեկությունների փոփոխության դեպքում թույլտվությունը վերաձևակերպվում, իսկ ոչ պիտանի դարձած կամ կորցրած թույլտվությունը վերականգնվում է լիազոր մարմնի կողմից դիմումը և թույլտվությունը վերաձևակերպելու կամ վերականգնելու համար հիմք հանդիսացող հանգամանքները հավաստող փաստաթղթերը ներկայացնելուց հետո՝ 3 աշխատանքային օրվա ընթացքում: Թույլտվության վերաձևակերպումը կամ վերականգնումը կատարվում է առանց թույլտվության գործողության ժամկետի փոփոխության:

17. Թույլտվությունը հետագա օգտագործման համար ոչ պիտանի է համարվում, եթե թույլտվության վրա առկա գրառումներից որևէ մեկն անընթեռնելի է, թույլտվությունն ունի մեխանիկական կամ քիմիական վնասվածքներ, գունազրկվել է, վնասվել է յուսանկարը կամ թույլտվությունը տրամադրած մարմնի կնիքի դրոշմվածքն աղավաղված է:

18. Իրավաբանական անձանց տրված գենք պահելու և օգտագործելու թույլտվությունը ենթադրում է տվյալ իրավաբանական անձի կողմից ձեռք բերված գենքը պահելը, իր գործունեության նպատակների համար՝ այն բաշխելը, հաշվառելը: Զենք պահելու և օգտագործելու թույլտվություն ստացած իրավաբանական անձը պատասխանատու է իր կողմից ձեռք բերված գենքի ամբողջականության և անվտանգության ապահովման համար:

19. Սույն հոդվածով նախատեսված թույլտվությունները տալու, դրանք երկարաձգելու, վերաձևակերպելու կամ վերականգնելու համար զանգվում է պետական տուրք՝ «Պետական տուրքի մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքով սահմանված կարգով և չափով:

Հոդված 12. Լիցենզիաների գործողության դադարեցումը և թույլտվությունների ուժը կորցրած ճանաչելը, գենքի նկատմամբ սեփականության իրավունքի դադարեցումը, ~~գենքը բռնագրավելը առգրավելը (վեցնելը) և գենք և ռազմամթերք ոչնչացնելը~~

1. ~~Քաղաքացիական և ծառայողական գենքի արտադրության, առևտրի, հարդարման, հրաձգարանի գործարկման, ռազմական նշանակության արտադրանքի արտադրման, վերջինիս ներմուծման և արտահանման, տարանցիկ փոխադրման, առևտրի միջնորդական գործունեության լիցենզիաների գործողության դադարեցումը, գենք ձեռք բերելու, կրելու, պահելու և կրելու, պահելու և օգտագործելու, գենքի հավաքածու կազմելու և դրանք ցուցադրելու:~~ Լիցենզիաների գործողությունը դադարեցվում է և թույլտվություններն ուժը կորցրած են ճանաչվում օրենքով սահմանված կարգով եթե՝

1) ֆիզիկական կամ իրավաբանական անձն իր ներկայացրած դիմումով կամովին հրաժարվել է լիցենզիայից կամ թույլտվությունից, կամ տվյալ իրավաբանական անձը լուծարվել է, կամ տվյալ գենքի սեփականատերը մահացել է.

2) ֆիզիկական կամ իրավաբանական անձը մեկ տարվա ընթացքում ոչ պակաս, քան երկու անգամ խախտել են [կամ չեն կատարել](#) սույն օրենքի կամ զենքի շրջանառությունը կանոնակարգող այլ իրավական ակտերի պահանջները կամ նախատեսված ժամկետում չեն վերացրել համապատասխան խախտումները:

3) առաջացել են սույն օրենքով նախատեսված լիցենզիաներ կամ թույլտվություններ ստանալու իրավունքը բացառող հանգամանքներ:

4) ֆիզիկական կամ իրավաբանական անձը կատարել է իր տնօրինության տակ գտնվող զենքի եւ դրա փամփուշտների այնպիսի կառուցվածքային փոփոխություններ, որոնց հետեւանքով փոխվել են դրանց ձգաբանական կամ մյուս տեխնիկական բնութագրերը:

5) զենքով պարզևատրուճը կատարվել է **սույն** օրենքով նախատեսված պարզևատրման պայմանների խախտումով:

6) ֆիզիկական անձը հաշվառվել է Հայաստանի Հանրապետության ոստիկանությունում՝ կենցաղային ոլորտում պարբերաբար իրավախախտումներ թույլ տալու կամ ընտանիքի անդամների նկատմամբ բռնություն գործադրելու համար:

7) ֆիզիկական անձը հաշվառվել է հոգեբուժական կամ նարկոլոգիական հաստատություններում կամ ձեռք է բերել զենքի տիրապետմանը խոչընդոտող հիվանդություններ և **ֆիզիկական** վիճակներ:

8) ֆիզիկական անձը չի անցել սույն օրենքի 10-րդ հոդվածի 12-րդ մասով նախատեսված բժշկական հետազոտություն:

9) ֆիզիկական անձը մեկ տարվա ընթացքում երկու անգամ թույլ է տվել հասարակական կամ կառավարման սահմանված կարգի դեմ ոտնձգվող վարչական իրավախախտում:

10) ֆիզիկական անձը դատապարտվել է դիտավորյալ հանցագործություն կատարելու համար և դատավճիռը մտել է օրինական ուժի մեջ կամ անձի նկատմամբ քրեական հետապնդումը դադարեցվել է ոչ ռեաբիլիտացնող հիմքով:

2. ֆիզիկական անձը զրկվում է զենքի համապատասխան թույլտվությունից՝ 2 տարի ժամկետով, իսկ իրավաբանական անձը զրկվում է համապատասխան լիցենզիայից՝ 3 տարի ժամկետով, եթե օրենքով այլ բան նախատեսված չէ:

3. Եթե ֆիզիկական անձը զենք ձեռք բերելու թույլտվություն ստանալուց հետո 6 ամսվա ընթացքում զենք ձեռք չի բերում, ապա թույլտվությունը համարվում է ուժը կորցրած եւ անձն իրավունք ունի օրենքով սահմանված ընթացակարգերով կրկին դիմելու Հայաստանի Հանրապետության ոստիկանությունից զենքի ձեռք բերելու թույլտվություն ստանալու համար:

4. Լիցենզիայի գործողության դադարեցման կամ թույլտվությունն ուժը կորցրած ճանաչելու մասին որոշմանը պետք է նախորդի տվյալ ֆիզիկական կամ իրավաբանական անձին, լիցենզիա կամ թույլտվություն տված մարմնի կողմից արված նախնական գրավոր նախազգուշացումը, որում պարտադիր նշվում է, թե հատկապես ինչ իրավական նորմեր եւ կանոններ են խախտվել կամ չեն կատարվել և խախտումների վերացման ժամկետը:

5. Լիցենզիայից կամ թույլտվությունից կամովին հրաժարվելու դեպքում այդպիսիք կրկին ստանալու համար ժամկետներ չեն սահմանվում:

6. Սույն հոդվածի առաջին մասով նախատեսված դեպքերում զենքի նկատմամբ քաղաքացու սեփականության իրավունքը դադարեցվում է Հայաստանի Հանրապետության քաղաքացիական օրենսգրքի 282-րդ հոդվածով նախատեսված հիմքերով:

~~7. Հայաստանի Հանրապետության ոստիկանությունը բռնագրավում և ազգրավում (վերցնում) է իրավաբանական եւ ֆիզիկական անձանց տնօրինության տակ գտնվող զենքը, եթե սույն օրենքով նախատեսված լիցենզիաների գործողությունը դադարեցվում է, թույլտվությունները ճանաչվել են ուժը կորցրած, կամ վերոնշյալ լիցենզիաները կամ թույլտվությունները բացակայում են:~~

~~8. Ձենքի մահացած սեփականատիրոջ կամ որպես պարզև տրված գենքը տնօրինող մահացած քաղաքացու գենքը Հայաստանի Հանրապետության ոստիկանության կողմից բռնագրավվում և առգրավվում (վերցվում) է՝ մինչև ժառանգության կամ գենքը տնօրինելու հարցը լուծելը:~~

~~9. Ձենքը կարող է բռնագրավվել և առգրավվել (վերցվել) նաև օրենքով սահմանված այլ դեպքերում:~~

~~10. Շահագործման համար տեխնիկապես պիտանի, բռնագրավված և առգրավված (վերցված) քաղաքացիական և ծառայողական գենքերը կարող են իրացվել Քաղաքացիական և ծառայողական գենքի առևտրի լիցենզիա ունեցող իրավաբանական անձանց միջոցով:~~

~~11. Որսի, ծկնորսության, շրջակա միջավայրի ու բնական պաշարների պահպանության նկատմամբ պետական հսկողություն իրականացնող մարմինները բռնագրավված և առգրավված (վերցված) գենքը փոխանցում են Հայաստանի Հանրապետության ոստիկանություն:~~

~~12. Բռնագրավված, և առգրավված (վերցված), կանավոր հանձնված կամ գտնված գենքը կամ ռազմամթերքը Հայաստանի Հանրապետության ոստիկանություն է փոխանցվում Կառավարության սահմանված կարգով:~~

~~13. Քրեական վարույթով իրերեն ապացույց ճանաչված գենքը դատաքնության ավարտից հետո փոխանցվում է Հայաստանի Հանրապետության ոստիկանություն՝ մինչև Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ սահմանված կարգով վերջնական որոշում կայացվելը:~~

~~14. Եթե պետական ռազմականացված կազմակերպությունը տեխնիկապես ոչ պիտանի, ինքնաշեն կամ ձեւափոխված, ինչպես նաև Հայաստանի Հանրապետության տարածքում շրջանառությունը արգելված գենքը չի ներառում գենքի հավաքածուի մեջ, ապա այն ենթակա է ոչնչացման:~~

~~15. Ոչ պիտանի կամ օգտագործման համար արգելված փամփուշտները՝ բացառությամբ գազային գենքի փամփուշտների, ոչնչացվում են այրելու միջոցով բնակավայրերից 1500 մետր եւ ավելի հեռավորության վրա, մեկուսացված և դրա համար նախատեսված տարածքում:~~

~~16. Տեխնիկապես անսարք փամփուշտները, արցունքաբեր կամ գրգռիչ նյութերով լիցքավորված մեխանիկական փոշեցրիչները, աերոգոլային և այլ սարքերը, սեփականատիրոջ կողմից անհատույց փոխանցվում են Հայաստանի Հանրապետության ոստիկանություն՝ սահմանված կարգով ոչնչացնելու համար:~~

~~17. Ձենքի, փամփուշտների և ռազմամթերքի ոչնչացման կարգը սահմանում է Կառավարությունը:~~

Հոդված 13. Ձենք և ռազմամթերք առգրավելը (վերցնելը), ոչնչացնելը

1. Հայաստանի Հանրապետության ոստիկանությունն առգրավում (վերցնում) է իրավաբանական և ֆիզիկական անձանց տնօրինության տակ գտնվող գենքը, եթե՝

1) սույն օրենքով նախատեսված լիցենզիաների գործողությունը դադարեցվում է, թույլտվությունների ճանաչվել են ուժը կորցրած, կամ վերոնշյալ լիցենզիաները կամ թույլտվությունները բազակայում են.

2) իրավաբանական կամ ֆիզիկական անձանց կողմից խախտվել են գենքի շրջանառության՝ սույն օրենքով կամ այլ իրավական ակտերով սահմանված պահանջները՝ մինչև օրենսդրությամբ սահմանված կարգով վերջնական որոշում ընդունելը.

3) գենք տնօրինողների մոտ հայտնաբերվել է ինքնաշեն կամ ձեւափոխված, ձգաբանական կամ տեխնիկական բնութագրերի խախտումներով գենք կամ փամփուշտներ.

4) «Ընտանիքում բռնության կանխարգելման, ընտանիքում բռնության ենթարկված անձանց պաշտպանության և ընտանիքում համերաշխության վերականգնման մասին» օրենքով սահմանված դեպքերում.

5) մահացել է քաղաքացիական կամ ծառայողական գենքի կամ որպես պարզև տրված գենքի սեփականատերը՝ մինչև ժառանգության կամ գենք տնօրինելու հարցը լուծելը.

6) լուծարվել է իրավաբանական անձը.

7) օրենքով սահմանված այլ դեպքերում.

2. Ջենքի մահացած սեփականատիրոջ կամ որպես պարզև տրված գենք տնօրինող մահացած քաղաքացու գենքը Հայաստանի Հանրապետության ոստիկանության կողմից առգրավվում (վերցվում) է՝ մինչև ժառանգության կամ գենք տնօրինելու հարցը լուծելը.

3. Շահագործման համար տեխնիկապես պիտանի, առգրավված (վերցված) քաղաքացիական և ծառայողական գենքերը կարող են իրացվել Քաղաքացիական և ծառայողական գենքի առևտրի լիցենզիա ունեցող իրավաբանական անձանց միջոցով:

4 Որսի, ձկնորսության, շրջակա միջավայրի ու բնական պաշարների պահպանության նկատմամբ պետական հսկողություն իրականացնող մարմիններն առգրավված (վերցված) գենքը փոխանցում են Հայաստանի Հանրապետության ոստիկանություն:

5. Առգրավված (վերցված), կամավոր հանձնված կամ գտնված գենքը կամ ռազմամթերքը Հայաստանի Հանրապետության ոստիկանություն է փոխանցվում Կառավարության սահմանված կարգով:

6. Քրեական վարույթով իրեղեն ապացույց ճանաչված գենքը դատաքննության ավարտից հետո փոխանցվում է Հայաստանի Հանրապետության ոստիկանություն՝ մինչև Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ սահմանված կարգով վերջնական որոշում ընդունելը:

7. Եթե պետական ռազմականացված կազմակերպությունը տեխնիկապես ոչ պիտանի, ինքնաշեն կամ ձևափոխված, ինչպես նաև Հայաստանի Հանրապետության տարածքում շրջանառությունն արգելված գենքը չի ներառում գենքի հավաքածուի մեջ, ապա այն ենթակա է ոչնչացման:

8. Տեխնիկապես անսարք փամփուշտները, արցունքաբեր կամ զրգռիչ նյութերով լիցքավորված մեխանիկական փոշեցրիչները, աերոգոլային և այլ սարքերը, սեփականատիրոջ կողմից անհատույց փոխանցվում են Հայաստանի Հանրապետության ոստիկանություն՝ սահմանված կարգով ոչնչացնելու համար:

9. Ջենքի, փամփուշտների և ռազմամթերքի ոչնչացման կարգը սահմանում է Կառավարությունը:

ԳԼՈՒԽ 4

ՇՐՋԱՆԱՌՈՒԹՅԱՆ ՄԵՋ ԳՏՆՎՈՂ ՋԵՆՔԻ ՁԵՆՔ ԲԵՐԵԼՈՒ ԻՐԱՎՈՒՆՔԸ

Հոդված 14. Ջենք ձեռք բերելու իրավունք ունեցող սուբյեկտները

1. Հայաստանի Հանրապետության տարածքում գենք ձեռք բերելու իրավունք ունեն՝
 - 1) պետական ռազմականացված կազմակերպությունները և դրանց ծառայողները.
 - 2) պետական մարմինները և կազմակերպությունները՝ ~~սուբյե~~ օրենքով սահմանված դեպքերում.
 - 3) հատուկ կանոնադրական խնդիրներ իրականացնող իրավաբանական անձինք.
 - 4) քաղաքացիական և ծառայողական գենքի արտադրությամբ և առևտրով ~~ռազմական նշանակության արտադրանքի արտադրությամբ~~ զբաղվող իրավաբանական անձինք.

5) զենքի հավաքածու կազմելու և դրանք ցուցադրելու թույլտվություններ ունեցող ֆիզիկական և իրավաբանական անձինք:

6) ~~իջենգավորված~~ ռազմամարզական, սպորտային հրաձգության, որսորդական տնտեսություն վարող և հրաձգարան գործարկող կազմակերպությունները:

7) Հայաստանի Հանրապետության քաղաքացիները:

8) օտարերկրյա քաղաքացիները:

2. Ուսումնական հաստատություններին նախնական զինվորական պատրաստության նպատակով ուսումնական զենք հատկացվում է Կառավարության սահմանած կարգով:

Հոդված 15. Պետական ռազմականացված կազմակերպությունների՝ զենք ձեռք բերելու իրավունքը

Պետական ռազմականացված կազմակերպություններն իրավունք ունեն ձեռք բերել Կառավարության կողմից սահմանված մարտական և կադաստր մուտքագրված ցանկացած այլ զենք:

Հոդված 16. Հատուկ կանոնադրական խնդիրներ իրականացնող իրավաբանական անձանց՝ զենք ձեռք բերելու իրավունքը

1. Հատուկ կանոնադրական խնդիրներ իրականացնող իրավաբանական անձինք իրավունք ունեն ձեռք բերել քաղաքացիական և ծառայողական զենք՝ Հայաստանի Հանրապետության ոստիկանությունից թույլտվություն ստանալուց հետո:

2. Հատուկ կանոնադրական խնդիրներ իրականացնող իրավաբանական անձանց կողմից օգտագործվող քաղաքացիական եւ ծառայողական զենքի տեսակը, ձևը, մոդելը և քանակը սահմանում է Կառավարությունը:

3. Ձենք ձեռք բերելու օրվանից 10 աշխատանքային օրվա ընթացքում զենքը պետք է գրանցվի և հաշվառվի Հայաստանի Հանրապետության ոստիկանությունում: Գրանցման և հաշվառման ժամանակ զենքի ձեռքբերման օրինականությունը հաստատող փաստաթղթերի հիման վրա հատուկ կանոնադրական խնդիրներ իրականացնող իրավաբանական անձանց տրվում է զենք պահելու և օգտագործելու թույլտվություն:

4. Կառավարության սահմանած կարգով՝ հատուկ կանոնադրական խնդիրներ իրականացնող իրավաբանական անձինք իրավունք ունեն ժամանակավոր օգտագործման համար Հայաստանի Հանրապետության ոստիկանությունից ստանալ մարտական զենքի առանձին տեսակներ, օրենքով իրենց վրա դրված՝ զենքի, ռազմամթերքի, մարտական տեխնիկայի արտադրության եւ պահման, հատկապես վտանգավոր էկոլոգիական արտադրությունների օբյեկտների, շրջակա միջավայրի և բնական պաշարների, դրամական միջոցների եւ արժեքների պատրաստման եւ պահման, թանկարժեք մետաղների ու քարերի արդյունահանման, վերամշակման և պահման վայրերի, օտարերկրյա պետություններում Հայաստանի Հանրապետության դիվանագիտական ներկայացուցչությունների և հատկապես կարևոր այլ օբյեկտների պահպանության, հատկապես վտանգավոր բեռների, զենքի, ռազմամթերքի, մարտական տեխնիկայի, դրամական միջոցների ու արժեքների, պետական և ծառայողական գաղտնիք պարունակող դիվանագիտական փոստի ու թղթակցության, պետական և ծառայողական գաղտնիք հանդիսացող տեղեկությունների կրողներ պարունակող բեռների տեղափոխման պարտականությունների կատարման նպատակով:

5. Կազմակերպություններին, որոնք, համաձայն գործող օրենսդրության, պարտավոր են պահպանել Հայաստանի Հանրապետության որսի եւ ձկան պաշարները, թույլատրվում է ձեռք բերել քաղաքացիական զենք:

6. Հատուկ կանոնադրական խնդիրներ իրականացնող իրավաբանական անձանց աշխատողներին զենքը տրվում է իրավաբանական անձի ղեկավարի գրավոր հրամանով, եթե այդ աշխատողներն անցել են հատուկ պատրաստություն (բացառությամբ պետական ռազմականացված կազմակերպություններում ծառայած և զենք պահելու և կրելու իրավունք

ունեցած անձանցից, որոնց ծառայությունը չի ավարտվել վաղաժամկետ և ծառայությունից ազատվելուց հետո չի անցել 3 տարի) և Հայաստանի Հանրապետության ոստիկանությունից ստացել զենք կրելու թույլտվություն: Հատուկ կանոնադրական խնդիրներ իրականացնող իրավաբանական անձանց բոլոր աշխատողները պարտավոր են 3 տարին մեկ անգամ անցնել զենքի գործադրման անհրաժեշտություն առաջացնող իրադրություններում գործելու՝ իրենց պիտանիությունը որոշող ստուգարքներ: Նշված աշխատողների հատուկ պատրաստությունն իրականացնում է Հայաստանի Հանրապետության ոստիկանությունը՝ պայմանագրային հիմունքներով: Հատուկ պատրաստության ծրագիրը և ստուգարքների անցկացնելու կարգը սահմանում է Հայաստանի Հանրապետության ոստիկանությունը:

Հոդված 17. Հայաստանի Հանրապետության քաղաքացիների՝ զենք ձեռք բերելու իրավունքը

1. Հայաստանի Հանրապետության ոստիկանությունից զենք ձեռք բերելու թույլտվություն ստանալուց հետո՝ քաղաքացիական համակցված կամ երկար-ակոսավող իրազեն ձեռք բերելու իրավունք ունի Հայաստանի Հանրապետության 21 տարին լրացած քաղաքացին, իսկ քաղաքացիական այլ տեսակի զենք՝ 18 տարին լրացած քաղաքացին:

2. Հայաստանի Հանրապետության քաղաքացին (սույն հոդվածում այսուհետ՝ քաղաքացի) զենք ձեռք բերելու թույլտվության հիման վրա իրավունք ունի ձեռք բերել քաղաքացիական զենք, իսկ զենքի հավաքածու կազմելու կամ ցուցադրելու համար նաեւ զենքի այլ տեսակներ՝ մալած վիճակում:

3. Քաղաքացուն թույլատրվում է ձեռք բերել 10 միավոր քաղաքացիական զենք՝ պահելու և կրելու թույլտվությամբ, իսկ գազային զենք ձեռք բերելու, զենքի հավաքածու կազմելու կամ դրանք ցուցադրելու համար առավելագույն քանակ նախատեսված չէ:

4. Քաղաքացու կողմից ձեռքբերված զենքը ձեռքբերման օրվանից 5 աշխատանքային օրվա ընթացքում ենթակա է հաշվառման Հայաստանի Հանրապետության ոստիկանությունում:

5. Ձենք ձեռք բերելու թույլտվություն ստանալու համար քաղաքացին պարտավոր է Հայաստանի Հանրապետության ոստիկանություն ներկայացնել վերջինիս կողմից սահմանված դիմում, Հայաստանի Հանրապետության քաղաքացիությունը հաստատող, զենքի տիրապետմանը խոչընդոտող հիվանդությունների եւ ~~ֆիզիկական~~ վիճակների բացակայությունը հավաստող բժշկական փաստաթղթեր (բժշկական եզրակացություն տրամադրելու նպատակով բժշկական ստուգման կարգը սահմանում է Հայաստանի Հանրապետության առողջապահության նախարարությունը), պետական տուրքի վճարման անդորրագիր, 2 հատ 3x4 սմ լուսանկար, և սույն հոդվածի 6-րդ մասով սահմանված հավաստագիր:

6. Առաջին անգամ քաղաքացիական ~~զենք~~ իրազեն և 7.5 և բարձր ջոուլ օդաձնչիչ զենք ձեռք բերող քաղաքացին պարտավոր է Կառավարության կողմից երաշխավորված ռազմամարզական հասարակական կազմակերպություններից մեկում հանձնել զենքի հետ կապված և անվտանգության կանոնների իմացության տեսական և գործնական քննություններ: ~~անցնել զենքի հետ վարվելու անվտանգության կանոնների իմացության կարճաժամկետ պարապմունք (այսուհետ՝ պարապմունք) եւ ստանալ համապատասխան հավաստագիր:~~ Պարապմունքի քննության անցկացման կարգը սահմանում է Հայաստանի Հանրապետության ոստիկանությունը: Քննությունից ազատվում են այն քաղաքացիները, ովքեր ծառայում են Հայաստանի Հանրապետության պետական ռազմականացված կազմակերպություններում և ունեն ծառայողական հաշվեցուցակային զենք:

7. Ձենք ձեռք բերելու թույլտվություն չի տրվում՝

1) զենքի տիրապետմանը խոչընդոտող հիվանդությունների եւ ~~ֆիզիկական~~ վիճակներ ունեցող անձանց (հիվանդությունների և վիճակների ցանկը սահմանում է Կառավարությունը):

2) դիտավորյալ հանցագործություն կատարելու համար դատապարտված անձանց, ում դատվածությունն օրենքով սահմանված կարգով վերացված կամ մարված չէ.

3) Հայաստանի Հանրապետության քրեական օրենսգրքի 152-րդ, 308-313-րդ և 315-321-րդ հոդվածներով նախատեսված կամ հրազենի գործադրմամբ դիտավորյալ հանցագործություն կատարելու համար դատապարտված անձանց, անկախ դատվածությունը օրենքով սահմանված կարգով վերացված կամ մարված լինելու հանգամանքից:

4) հանցագործություն կատարելու համար պատիժ կրող անձանց՝ բացառությամբ անզգուշությամբ կատարված հանցագործության համար ազատությունից զրկելու հետ չկապված պատիժ կրող անձանց, եթե անձը չի դատապարտվել զենքի օգտագործմամբ անզգուշությամբ կատարված հանցագործության համար.

5) այն անձանց, որոնց նկատմամբ իրականացվում է քրեական հետապնդում դիտավորյալ կամ զենքի օգտագործմամբ անզգուշությամբ կատարված հանցագործություն կատարելու համար (մինչև ռեաբիլիտացնող հիմքով քրեական հետապնդումը դադարեցնելը կամ արդարացման ~~վերոհիշյալ կայացնելը~~ դատավճիռն օրինական ուժի մեջ մտնելը).

6) դատարանի վճռով անգործունակ կամ սահմանափակ գործունակ ձանաչված անձանց.

7) զենքի շրջանառության կանոնները խախտած անձանց՝ մինչև վարչական տույժի ժամկետի լրանալը.

8) դիմելու պահին մեկ տարվա ընթացքում կրկնակի հասարակական կամ կառավարման սահմանված կարգի դեմ ոտնձգվող վարչական իրավախախտում կատարած անձանց.

9) Հայաստանի Հանրապետության բնակչության պետական ռեգիստրում չհաշվառված անձանց.

10) ընտանիքի անդամների նկատմամբ բռնություն գործադրելու հիմքերով հաշվառման մեջ գտնվող անձանց.

11) սույն հոդվածի 6-րդ մասով սահմանված հավաստագիր չունեցող անձանց.

12) այն անձանց, որոնց վերաբերյալ առկա է Հայաստանի Հանրապետության անվտանգությանը սպառնալիք ներկայացնելու մասին հիմնավոր կասկած:

8. Կառուցվածքով զենքի նմանվող իրերը, մինչև 7.5 ջոուլ փողային էներգիայով օդաճնշիչ սարքը (այդ թվում՝ ռեւոլվերները), դրանց փամփուշտները, զենքի պարագաները, մեխանիկական փոշեցրիչները, անրոզոլային և այլ սարքերը, որոնք լիցքավորված են արցունքաբեր կամ գրգռիչ նյութերով, թույլատրված չափանիշներին համապատասխանող էլեկտրահարող սարքերը ու կայծային պարպիչները զրանցման և հաշվառման ենթակա չեն, և քաղաքացիները իրավունք ունեն դրանք ձեռք բերել առանց թույլտվության:

Հոդված 18. Հայաստանի Հանրապետության տարածքում օտարերկրյա քաղաքացիների՝ քաղաքացիական զենք ձեռք բերելը, ներկրելը և արտահանելը

1. Օտարերկրյա քաղաքացիները Հայաստանի Հանրապետությունում կարող են քաղաքացիական զենք ձեռք բերել Հայաստանի Հանրապետության ոստիկանության սահմանած կարգով՝ օտարերկրյա պետությունների դիվանագիտական ներկայացուցչությունների միջնորդության հիման վրա, պայմանով, որ զենքը ձեռք բերելու օրվանից 5 օրվա ընթացքում արտահանվի Հայաստանի Հանրապետությունից:

2. Օտարերկրյա քաղաքացիները Հայաստանի Հանրապետությունից զենք արտահանելու ժամկետները, ներկրելու, արտահանելու և օգտագործելու կարգը խախտելու դեպքում զենքն ~~բռնագրավվում~~ առգրավվում (վերցվում) է և հանձնվում Հայաստանի Հանրապետության ոստիկանություն:

3. Օտարերկրյա քաղաքացիները կարող են զենքի ցուցահանդեսին, որսորդությանը կամ սպորտային միջոցառումներին մասնակցելու նպատակով ներկրել միայն

քաղաքացիական զենք՝ որսորդությամբ զբաղվելու լիցենզիա ունեցող իրավաբանական անձի հրավերի և նրա հետ կնքված որսորդության պայմանագրի, սպորտային միջոցառումներին մասնակցելու հրավերի և Հայաստանի Հանրապետության ոստիկանության թույլտվության առկայության դեպքում: Այդ զենքը Հայաստանի Հանրապետությունից արտահանվում է պայմանագրում կամ հրավերում նշված ժամկետում, [այդ զենքերը համապատասխանության գնահատման չեն ենթարկվում:](#)

4. Օտարերկրյա քաղաքացիներին արգելվում է զենքի բոլոր տեսակների, ձևերի և մոդելների ներկրումը՝ անձնական անվտանգության ապահովման, այլ անձանց կյանքի, առողջության և սեփականության պաշտպանության, բեռների ուղեկցման նպատակներով՝ բացառությամբ, եթե դրանք նախատեսված չեն Հայաստանի Հանրապետության միջազգային պայմանագրերով: Բացառություն են կազմում նաև օտարերկրյա անվտանգության մարմինների և ներկայացուցիչների՝ Հայաստանի Հանրապետություն պաշտոնական այցով ժամանած անձանց ուղեկցումը, վերջիններիս անվտանգությունը պահպանելու և պաշտպանելու նպատակով: Նրանց կողմից զենք ներկրելու, արտահանելու, կրելու և տեղափոխելու (փոխադրելու) կարգը սահմանում է Կառավարությունը:

Հոդված 19. Քաղաքացիական և ծառայողական զենքի արտադրությամբ, առևտրով, ~~ռազմական—նշանակության—արտադրանքի—արտադրությամբ~~ զբաղվող իրավաբանական անձանց, լիցենզավորված հրաձգարանների, սպորտային, ռազմամարզական կազմակերպությունների և որսորդական տնտեսություն վարող կազմակերպությունների՝ զենք ձեռք բերելու իրավունքը

1. Քաղաքացիական և ծառայողական զենքի արտադրության, առևտրի, ~~ռազմական նշանակության—արտադրանքի—արտադրության~~ լիցենզիա ունեցող իրավաբանական անձինք իրենց կանոնադրական խնդիրների իրականացման նպատակով իրավունք ունեն ձեռք բերել քաղաքացիական և ծառայողական զենք՝ օրենքով սահմանված կարգով: Ձեռքբերված զենքը ենթակա է գրանցման եւ հաշվառման օրենքով սահմանված կարգով:

2. Լիցենզավորված հրաձգարանները, սպորտային և ռազմամարզական կազմակերպությունները կարող են ձեռք բերել քաղաքացիական և ծառայողական զենքեր, որոնք պետք է պահվեն նույն կազմակերպություններում և օգտագործվեն այդ կազմակերպությունների տարածքում:

3. Որսորդական տնտեսություն վարող կազմակերպություններն իրավունք ունեն ձեռք բերել քաղաքացիական զենք:

ԳԼՈՒԽ 5

ԶԵՆՔԻ ՇՐՋԱՆԱՌՈՒԹՅՈՒՆՆ ԱՊԱՀՈՎՈՂ ԼԻՑԵՆԶԱՎՈՐՎՈՂ ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅՈՒՆԸ

Հոդված 20. Քաղաքացիական և ծառայողական զենքի և փամփուշտների ~~ռազմական նշանակության—արտադրանքի~~ արտադրությունը

1. Քաղաքացիական և ծառայողական զենքի և փամփուշտների ~~ռազմական նշանակության—արտադրանքի~~ արտադրությունն իրականացվում է Կառավարության սահմանած կարգով՝ ապահովելով արտադրության անվտանգությունը, արտադրության ընթացքի նկատմամբ հսկողությունը և արտադրանքի համապատասխան որակը:

2. Արտադրված քաղաքացիական և ծառայողական զենքի, հրազենի հիմնական բաղկացուցիչ մասերի յուրաքանչյուր միավոր պետք է ունենա անհատական համար, ներկայացվի համապատասխանության գնահատման և շրջանառվի Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ և Հայաստանի Հանրապետության կողմից վավերացված միջազգային պայմանագրերին համապատասխան ընդունված փաստաթղթերով սահմանված պահանջներին համապատասխան և գնահատման մարմնի

կողմից տրված համապատասխանության գնահատման փաստաթղթով, հայերեն մակնշմամբ և համապատասխանության գնահատման նշանով:

~~3. Ռազմական նշանակության արտադրանքը՝ բացառությամբ փորձնական նմուշների, պատրաստվում է միայն պետական ռազմականացված կազմակերպություններին մատակարարելու կամ օտարերկրյա պետություններ արտահանելու նպատակով: Կառավարության սահմանած կարգով:~~

Հոդված 19. Քաղաքացիական և ծառայողական զենքի և փամփուշտների ներկրումը և արտահանումը՝ ռազմական նշանակության արտադրանքի ներմուծումը, արտահանումը և առևտրի միջնորդական գործունեությունը

~~1. Քաղաքացիական և ծառայողական զենքի, դրա հիմնական բաղկացուցիչ մասերի և փամփուշտների ներկրումը և արտահանումն իրականացվում է Կառավարության սահմանած կարգով:~~

~~2. Ռազմական նշանակության արտադրանքի ներմուծումը և արտահանումը, տարանցիկ փոխադրումը, առևտրի միջնորդական գործունեությունը լիցենզավորման ենթակա գործունեություններ են, որոնք իրականացվում են Կառավարության սահմանած կարգով:~~

~~2. Կառուցվածքով զենքի նմանվող իրերը ներկրվում են Հայաստանի Հանրապետություն ստանդարտացման և չափագիտության ոլորտի լիազոր մարմնի համապատասխանության գնահատումից հետո:~~

~~3. Քաղաքացիական և ծառայողական զենքի և փամփուշտների ներկրումը և արտահանումը կարող են իրականացնել զենքի առևտրի լիցենզիա ունեցող իրավաբանական անձինք, իսկ զենքի արտադրության լիցենզիա ունեցող իրավաբանական անձինք իրավունք ունեն արտահանելու միայն սեփական արտադրության զենքերն ու փամփուշտները՝ օտարերկրյա պատվիրատուի հետ կնքած պայմանագրի հիման վրա:~~

~~4. Քաղաքացիական և ծառայողական զենքի արտադրության լիցենզիա ունեցող իրավաբանական անձինք իրավունք ունեն արտադրական նպատակների համար ներկրել զենքի եզակի նմուշներ, ձևեր և մոդելներ:~~

~~5. Քաղաքացիական և ծառայողական զենքի առևտրի լիցենզիա չունեցող անձինք իրավունք ունեն ներկրել և արտահանել տարեկան ընդամենը 3 միավոր քաղաքացիական զենք:~~

~~6. Մշակութային արժեք ներկայացնող քաղաքացիական զենքի եզակի նմուշների ներկրումը և արտահանումն իրականացվում է Հայաստանի Հանրապետության ոստիկանության թույլտվությամբ՝ սույն օրենքի պահանջներին համապատասխան:~~

~~7. Ձենքի պարագաները Հայաստանի Հանրապետություն ներկրվում, արտահանվում և շրջանառվում են ազատ՝ առանց համապատասխանության գնահատման:~~

~~8. Քաղաքացիական զենքի համար նախատեսված վառողի ներկրումը և արտահանումը համապատասխանության սերտիֆիկատի հիման վրա տալիս է Հայաստանի Հանրապետության էկոնոմիկայի նախարարությունը:~~

Հոդված 21. Քաղաքացիական և ծառայողական զենքի և փամփուշտների ներկրումը և արտահանումը

1. Քաղաքացիական և ծառայողական զենքի, դրա հիմնական բաղկացուցիչ մասերի և փամփուշտների ներկրումը և արտահանումն իրականացվում է սույն օրենքով և Կառավարության սահմանած կարգով:

2. Քաղաքացիական և ծառայողական զենքը և դրանց փամփուշտները ներկրվում և արտահանվում են Հայաստանի Հանրապետության ոստիկանության թույլտվությամբ:

3. Ներկրվող քաղաքացիական և ծառայողական զենք, հրազենի հիմնական բաղկացուցիչ մասերը և փամփուշտները ենթական են համապատասխանության գնահատման:

4. Մաքսային հսկողության տակ գտնվող, համապատասխանության գնահատման ենթակա զենքի խմբաքանակում ներառված քաղաքացիական և ծառայողական զենքի յուրաքանչյուր տեսակից յիագոր մարմինը տալիս է մեկ միավոր զենք և հինգ փամփուշտ ներկրելու թույլտվություն՝ «Համապատասխանության գնահատման համար» նշումով: Համապատասխանության գնահատում անցնելու վերաբերյալ փաստաթուղթը Հայաստանի Հանրապետության ոստիկանություն ներկայացնելուց հետո տրվում է զենքի ամբողջ խմբաքանակը ներկրելու թույլտվություն:

5. Կառուցվածքով զենքի նմանվող իրերը, մինչև 7,5 ջոուլ փողային էներգիան և մինչև 4,5 միլիմետր տրամաչափի չգերազանցող օդաձնշիչ զենքերը, զենքի պարագաները Հայաստանի Հանրապետություն ներկրվում, արտահանվում և շրջանառվում են ազատ:

6. Քաղաքացիական և ծառայողական զենքի և փամփուշտների ներկրումը և արտահանումը կարող են իրականացնել զենքի առևտրի լիցենզիա ունեցող իրավաբանական անձինք, իսկ զենքի արտադրության լիցենզիա ունեցող իրավաբանական անձինք իրավունք ունեն արտահանելու միայն սեփական արտադրության զենքերն ու փամփուշտները՝ օտարերկրյա պատվիրատուի հետ կնքած պայմանագրի հիման վրա:

7. Սպորտային հրաձգությամբ զբաղվող կազմակերպություններն իրավունք ունեն սպորտային միջոցառումների և մարզումների ժամանակ օգտագործելու նպատակով ներկրել և արտահանել քաղաքացիական զենք՝ Հայաստանի Հանրապետության ոստիկանությունից թույլտվություն ստանալուց հետո:

8. Քաղաքացիական և ծառայողական զենքի արտադրության լիցենզիա ունեցող իրավաբանական անձինք իրավունք ունեն արտադրական նպատակների համար ներկրել զենքի եզակի նմուշներ, ձևեր և մոդելներ, որոնց համար համապատասխանության գնահատում անհրաժեշտ չէ:

9. Ֆիզիկական անձինք իրավունք ունեն ներկրել տարեկան ընդամենը 3 միավոր քաղաքացիական զենք:

10. Մշակութային արժեք ներկայացնող քաղաքացիական զենքի եզակի նմուշների ներկրումը և արտահանումն իրականացվում է Հայաստանի Հանրապետության ոստիկանության թույլտվությամբ՝ սույն օրենքի պահանջներին համապատասխան:

11. Քաղաքացիական և ծառայողական զենքի առևտրի լիցենզիա ունեցող իրավաբանական անձինք իրավունք ունեն ներկրել քաղաքացիական զենքի փամփուշտների համար նախատեսված հրապատիճ, վառող, գնդակ, պարկուճ և կոտորակ:

12. Որպես պարզև տրված զենքը ներկրվում և արտահանվում է Հայաստանի Հանրապետության ոստիկանության թույլտվությամբ՝ օրենքով սահմանված կարգով:

13. Հայաստանի Հանրապետության միջազգային պայմանագրերի համաձայն ներկրվող կամ տարանցիկ փոխադրվող զենքերի համար համապատասխանության գնահատում պարտադիր չէ:

Հոդված 22. Քաղաքացիական և ծառայողական զենքի, հրազենի հիմնական բաղկացուցիչ մասերի և փամփուշտների առևտուրը

1. Քաղաքացիական և ծառայողական զենքի, հրազենի հիմնական բաղկացուցիչ մասերի և փամփուշտների առևտուր իրականացնելու իրավունք ունեն քաղաքացիական և ծառայողական զենքի առևտրի լիցենզիա ունեցող իրավաբանական անձինք, որոնք պարտավոր են՝

1) ունենալ վաճառվող քաղաքացիական և ծառայողական զենքի, հրազենի հիմնական բաղկացուցիչ մասերի և փամփուշտների համապատասխանության սերտիֆիկատ.

2) պահանջել գնորդից ներկայացնելու համապատասխան զենք ձեռք բերելու թույլտվություն:

3) ապահովել ձեռք բերվող և վաճառվող զենքի գրանցումը և հաշվառումը և հաշվառման փաստաթղթերի պահպանությունը 10 տարի ժամկետով:

4) ամենամսյա տեղեկություններ ներկայացնել Հայաստանի Հանրապետության ոստիկանություն՝ վաճառված քաղաքացիական, ծառայողական զենքի, հրազենի հիմնական բաղկացուցիչ մասերի, փամփուշտների և դրանք ձեռք բերող անձանց մասին՝ Հայաստանի Հանրապետության ոստիկանության սահմանած ձևով եւ կարգով:

5) գնորդին տրամադրել վաճառվող զենքի տվյալները՝ Հայաստանի Հանրապետության ոստիկանությունից թույլտվություն ստանալու նպատակով:

6) գնորդին վաճառված զենքը տրամադրել միայն Հայաստանի Հանրապետության ոստիկանության կողմից տրամադրված զենք պահելու և կրելու կամ պահելու և օգտագործելու թույլտվությունների առկայության դեպքում:

7) ապահովել զենքի և ռազմամթերքի պատշաճ պահպանությունը և այն պահելու անվտանգությունը:

8) վաճառքի (այդ թվում՝ կոմիսիոն) ~~բռնագրավված~~ կամ վերադարձրած զենքերի վերաբերյալ 2-օրյա ժամկետում գրավոր հայտնել Հայաստանի Հանրապետության ոստիկանություն:

9) կենտրոնացված հաշվառում տանելու նպատակով՝ հանրապետական գնդակապարկուձային հաշվառման քարտադարան ներկայացնել ակոսափող քաղաքացիական և ծառայողական զենքը՝ Հայաստանի Հանրապետության ոստիկանության սահմանած կարգով:

2. Արգելվում է՝

1) ~~քաղաքացիական և ծառայողական զենք վաճառել զենք ձեռք բերելու թույլտվություն չներկայացրած անձին:~~ քաղաքացիական և ծառայողական զենք վաճառել տվյալ տեսակի զենք ձեռք բերելու թույլտվություն չներկայացրած հրավաբանական և ֆիզիկական անձանց, իսկ դրանց փամփուշտները՝ տվյալ տեսակի զենք պահելու և կրելու կամ պահելու և օգտագործելու թույլտվություն չներկայացրած հրավաբանական և ֆիզիկական անձանց:

2) քաղաքացիական և ծառայողական զենքի առևտրի լիցենզիա ունեցող հրավաբանական անձանց միևնույն վաճառատարիում իրականացնել զենքի հետ կապ չունեցող այլ ապրանքների համատեղ վաճառք՝ բացառությամբ սպորտային, որսորդական կամ ձկնորսական պատկանելության հարմարանքների, զենքի պահեստամասերի և սույն օրենքի 15-րդ հոդվածի 8-րդ մասով նախատեսված միջոցների:

3) ~~վաճառել համապատասխանության սերտիֆիկատ, անհատական համար եւ դրոշմ չունեցող քաղաքացիական և ծառայողական զենքը և պետական ստանդարտին համապատասխանելու մասին համապատասխան նշան չունեցող փամփուշտները:~~ վաճառել տեխնիկական կանոնակարգի պահանջներին համապատասխան համապատասխանության գնահատման փաստաթուղթ, հայերեն մակնշում, անհատական համար չունեցող քաղաքացիական և ծառայողական զենքը, դրա հիմնական (բաղկացուցիչ) մասերը և փամփուշտները:

4) քաղաքացիական և ծառայողական զենքի վաճառքի կետերում, խանութ-սրահներում, զենքը ցուցադրել առանց ձգանը արգելափակող հատուկ գործարանային արտադրության կողպեքի:

5) մանրածախ առևտրի սրահներում 50 կիլոգրամից ավելի վառող և 15 հազարից ավել փամփուշտ պահելը:

6) շահագործման համար տեխնիկապես ոչ պիտանի զենքեր վաճառելը:

3. Մինչեւ 7,5 ջուլ փողային էներգիան չգերազանցող օդաճնշիչ գեները վաճառվում են առանց թույլտվության, միայն քաղաքացիական և ծառայողական գեների առևտրի լիցենզիա ունեցող վաճառքի կետերում:

4. Քաղաքացիական և ծառայողական գեների առևտրով զբաղվելու լիցենզիա ունեցող իրավաբանական անձանց դուստր կազմակերպությունները պարտավոր են նույն գործունեությամբ զբաղվելու համար սահմանված կարգով ձեռք բերել առանձին լիցենզիա:

5. Ձեների առևտրի լիցենզիա ունեցող իրավաբանական անձինք վաճառքի են ընդունում գեներ ձեռք բերելու իրավունք ունեցող սուբյեկտներին պատկանող քաղաքացիական և ծառայողական գեներ, դրանց հիմնական քաղկազուցիչ մասերը և փամփուշտները:

Հոդված 23. Քաղաքացիական և ծառայողական գեների նորոգումը և հարդարումը

1. Քաղաքացիական և ծառայողական գեների նորոգում իրականացնելու իրավունք ունեն քաղաքացիական և ծառայողական գեների արտադրության լիցենզիա ունեցող իրավաբանական անձինք, իսկ հարդարումը՝ քաղաքացիական և ծառայողական գեների հարդարման լիցենզիա ունեցող իրավաբանական անձինք՝ ապահովելով գեների հետ վարվելու անվտանգությունը, աշխատանքների ընթացքի նկատմամբ հսկողությունը, որակը, նորոգման կամ հարդարման հանձնված գեների պահպանությունը:

2. Քաղաքացիական և ծառայողական գեների արտադրության լիցենզիա ունեցող իրավաբանական անձինք կարող են իրականացնել գեների նորոգում, այդ թվում՝ չաշխատող մասերը փոխելու կամ նորոգելու միջոցով այն դարձնել պիտանի, վերականգնել արտաքին տեսքը:

~~2) գեների ոչ հիմնական մասերի կոնստրուկտիվ փոփոխություն՝ բարելավելով մարտավարատեխնիկական բնութագրերը:~~

3. Կենտրոնացված հաշվառում տանելու և ստուգողական կրակված գնդակներ ու պարկուճներ ստանալու նպատակով քաղաքացիական և ծառայողական գեների արտադրության լիցենզիա ունեցող իրավաբանական անձը պարտավոր է նորոգումից հետո հանրապետական գնդակապարկուճային հաշվառման քարտադարան ներկայացնել ակոսափող գեները:

4. Քաղաքացիական և ծառայողական գեների հարդարման լիցենզիա ունեցող իրավաբանական անձինք կարող են իրականացնել գեների տեխնիկական և քրեագիտական բնութագրերի պահպանմամբ գեղարվեստական ձևավորում՝ օգտագործելով թանկարժեք մետաղներ և քարեր: Անձնական գեների հարդարման համար լիցենզիա չի պահանջվում:

Հոդված 24. Ձեների փոխանցումը և վաճառքը պետական ռազմականացված կազմակերպությունների կողմից

1. Պետական ռազմականացված կազմակերպություններն իրավունք ունեն իրենց սպառազինության մեջ գտնվող մարտական գեները և դրա փամփուշտները փոխանցելու այլ պետական ռազմականացված կազմակերպությունների, իսկ քաղաքացիական և ծառայողական գեները վաճառել քաղաքացիական և ծառայողական գեների արտադրության կամ առևտրի լիցենզիա ունեցող իրավաբանական անձանց:

2. Պետական ռազմականացված կազմակերպություններն իրենց սպառազինության մեջ գտնվող մարտական և ծառայողական գեները, Կառավարության սահմանած կարգով, իրավունք ունեն ժամանակավոր պահելու և կրելու նպատակով փոխանցել պետական մարմինների այն պաշտոնատար անձանց, ում օրենքով թույլատրվում է գեներ պահել և կրել՝ ձևակերպելով համապատասխան թույլտվություն Հայաստանի Հանրապետության ոստիկանության սահմանած կարգով:

ԳԼՈՒԽ 6

ԶԵՆՔԻ ՇՐՋԱՆԱՌՈՒԹՅՈՒՆՆ ԱՊԱՀՈՎՈՂ ԹՈՒՅԼՏՎՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԳՈՐԾՈՒՆԵՌՈՒԹՅՈՒՆԸ

Հոդված 25. Քաղաքացիական և ծառայողական զենք և դրանց փամփուշտներ պահելը, կրելը և օգտագործելը

1. Քաղաքացիական և ծառայողական զենք և դրանց փամփուշտներ պահել թույլատրվում է Հայաստանի Հանրապետության ոստիկանությունից զենք պահելու և կրելու կամ պահելու և օգտագործելու թույլտվություններ ստացած ֆիզիկական և իրավաբանական անձանց՝ սույն օրենքով սահմանված կարգով:

2. Ֆիզիկական և իրավաբանական անձանց արգելվում է իրենց գտած կամ այլ անձանցից անօրինական եղանակով իրենց փոխանցված զենքին տիրապետելը կամ տնօրինելը: Նշված զենքն անհապաղ պետք է հանձնվի Հայաստանի Հանրապետության ոստիկանության մոտակա ստորաբաժանում:

3. Ֆիզիկական և իրավաբանական անձինք պարտավոր են իրենց պատկանող զենքը պահել այնպիսի պայմաններում, որ ապահովվի դրա պահպանությունը, անվտանգությունը և բացառվի կողմնակի անձանց համար հասանելիությունը:

4. Չենքը պահելու պայմաններին և կրելու կարգին վերաբերող պահանջները սահմանում է Կառավարությունը:

5. Ֆիզիկական անձինք պարտավոր են իրենց զենքը կրել միայն օրենքով նախատեսված վայրերում և դեպքերում:

6. Արգելվում է քաղաքացիական զենք կրել որսահանդակներից դուրս՝ որսորդությանը զբաղվելու նպատակով:

7. Իրավաբանական անձինք պարտավոր են իրենց զենքը պահել և օգտագործել միայն օրենքով սահմանված կարգով:

8. Չենքի կորստի՝ կորցվելու, հափշտակվելու դեպքերում զենքի սեփականատերը պարտավոր է անհապաղ, բայց ոչ ուշ, քան կորստյան (կորցվելու, հափշտակվելու) փաստի մասին տեղեկանալուց հետո քսանչորս ժամվա ընթացքում, այդ մասին հայտնել Հայաստանի Հանրապետության ոստիկանություն:

9. Քաղաքացիական ողորկափող հրազենի փամփուշտների լիցքավորումն անձնական օգտագործման նպատակով կարող է կատարել զենքը տնօրինողը՝ զենք պահելու և կրելու թույլտվության առկայության դեպքում:

10. Քաղաքացիական և ծառայողական զենքի արտադրության, առևտրի, հրաձգարանի գործարկման լիցենզիաներ ունեցող իրավաբանական անձինք, ռազմամարզական և սպորտային հրաձգության կազմակերպությունները Կառավարության սահմանած կարգով կարող են իրականացնել քաղաքացիական ակոսափող հրազենի փամփուշտների լիցքավորում:

Հոդված 26. Չենքի հավաքածու կազմելը

1. Իրավաբանական և ֆիզիկական անձինք զենքի հավաքածու կարող են կազմել Հայաստանի Հանրապետության ոստիկանության կողմից տրված՝ զենքի հավաքածու կազմելու թույլտվության հիման վրա: Իրավաբանական և ֆիզիկական անձանց զենքի հավաքածուի մեջ կարող են ներառվել ինքնապաշտպանական, սիրողական, որսորդության, սպորտային, ճանաչողական, պատմական, գիտական, գեղարվեստական, մշակութային և տեղեկատվական նշանակության զենքի տեսակները:

2. Պետական ռազմականացված կազմակերպությունները զենքի հավաքածու կազմում են առանց թույլտվության: Պետական ռազմականացված կազմակերպությունները զենքի հավաքածուի մեջ կարող են ներառել՝

1) քաղաքացիական զենք.

2) ծառայողական զենք.

3) մարտական զենք.

4) քրեական վարույթներով իրեղեն ապացույց ձանաչված, այդ թվում՝ ինքնաշեն, ապօրինի ձեւափոխված կամ Հայաստանի Հանրապետության տարածքում շրջանառությունն արգելված զենք՝ վերջնական դատական ակտի առկայության դեպքում.

5) արտադրական, ուսումնական զենք, փորձարկումների համար նախատեսված կամ նշված նպատակներով պատրաստված զենքի եզակի նմուշներ.

6) համապատասխանության գնահատում չանցած զենք.

7) սույն հոդվածի 2-րդ մասի 1-6-րդ կետերով նախատեսված զենքերի փամփուշտներ:

3. Ձենքի հավաքածու կազմելու թույլտվություն ունեցող անձը պարտավոր է ապահովել Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ նախատեսված զենքի պահման ավտանգության պայմանները:

4. Ձենքի հավաքածու չեն համարվում և Հայաստանի Հանրապետության ոստիկանության կողմից հաշվառման ենթակա չեն՝

1) զենքի և ռազմամթերքի նմանակները (մակետ), որոնցից կենդանի կամ այլ նշանակետ խոցելն անհնար է.

2) կառուցվածքով զենքին նմանվող իրերը.

5. Հավաքածուի մեջ ընդգրկված քաղաքացիական զենքը կարող է օգտագործվել նաև ինքնապաշտպանության, սիրողական հրաձգության, որսորդության, սպորտային ու մշակութային միջոցառումների ընթացքում, այդ մասին նախապես գրավոր տեղեկացնելով Հայաստանի Հանրապետության ոստիկանությանը:

Հոդված 27. Ձենքի հավաքածու ցուցադրելը

1. Իրավաբանական և ֆիզիկական անձինք իրենց և այլ սեփականատերերին պատկանող զենքի հավաքածուի ցուցահանդեսները, ցուցահանդես-վաճառքները (այսուհետ՝ ցուցահանդես) իրականացնում են զենքի հավաքածու ցուցադրելու թույլտվության հիման վրա:

2. Ցուցահանդես չի համարվում արտադրության վայրում արտադրողին կամ առևտրի սրահում մատակարարներին պատկանող զենքի ցուցադրումը:

3. Պետական ռազմականացված կազմակերպությունները զենքի գիտական, տեղեկատվական, ձանաչողական և քրեագիտական նշանակության հատուկ հավաքածուների ցուցահանդեսներ կազմակերպում են առանց թույլտվության:

4. Ձենքի հավաքածու կազմելու թույլտվություն ունեցող իրավաբանական և ֆիզիկական անձինք իրենց պատկանող զենքը կարող են ցուցադրել զենքի հավաքածու ցուցադրելու թույլտվություն ունեցող իրավաբանական կամ ֆիզիկական անձանց միջոցով՝ նրանց հետ կնքած համապատասխան պայմանագրի հիման վրա: Ցուցահանդեսի անցկացման պատասխանատվությունը կրում է զենքի հավաքածու ցուցադրելու թույլտվություն ունեցող իրավաբանական կամ ֆիզիկական անձը:

5. Ձենքի հավաքածու ցուցադրելու թույլտվություն ունեցող իրավաբանական և ֆիզիկական անձինք պարտավոր են՝

1) ապահովել ցուցասրահների, զետեղարանների անվտանգությունը, ցուցանմուշների պահպանությունը.

2) ապահովել ցուցանմուշների հաշվառումը.

3) Հայաստանի Հանրապետության ոստիկանություն ներկայացնել ցուցադրման ենթակա զենքի համարային հաշվառման ցուցակները:

6. Ձենքի հավաքածու ցուցադրելու թույլտվություն ունեցող իրավաբանական եւ ֆիզիկական անձանց արգելվում է՝

1) ցուցադրել Հայաստանի Հանրապետության ոստիկանության կողմից չհաշվառված զենքը.

2) ցուցահանդեսում զենք ցուցադրել այլ առարկաների հետ համատեղ՝ բացառությամբ զենքի պահեստամասերի, արտադրության սարքերի եւ գործիքների, սպորտային, որսորդական ու ձկնորսական հարմարանքների, զենքի տեխնիկական սպասարկման եւ նորոգման առարկաների:

3) զենքը պահել ցուցահանդեսի ընթացքում զենք պահելու պայմաններին չհամապատասխանող գետեղարանում:

7. Ձենքի հավաքածուներ կազմելու և դրանք ցուցադրելու կանոնները, վաճառքի, փոխանցելու, ձեռք բերելու, ցուցադրելու, պահելու և փոխադրելու կարգը և զենքի անվանացանկը սահմանում է Կառավարությունը:

ԳԼՈՒԽ 7

ՁԵՆՔՈՎ ՊԱՐԳԵՎԱՏՐՈՒՄԸ, ՆՎԻՐԱՏՎՈՒԹՅՈՒՆԸ, ԺԱՈՒՆԳՈՒՄԸ, ՎԱՃԱՌԱՔԸ

Հոդված 28. Ձենքով պարգևատրումը, նվիրատվությունը և ժառանգումը

1. Հայաստանի Հանրապետությունում զենքով պարգևատրելու իրավունք ունեն՝

1) Հայաստանի Հանրապետության վարչապետը:

2) ~~Հայաստանի Հանրապետության պաշտպանության նախարարը, Հայաստանի Հանրապետության ոստիկանության պետը, Հայաստանի Հանրապետության Ազգային անվտանգության ծառայության տնօրենը՝ Հայաստանի Հանրապետության պաշտպանության եւ ռազմական շինարարության գործում ակնառու ծառայություններ մատուցած, զինված ուժերի կայացման գործում ներդրված ավանդի, երկարամյա օրինակելի եւ անբասիր ծառայության, ծառայողական պարտականությունները կամ հաստուկ առաջադրանքները գերազանց կատարելու և Հայաստանի Հանրապետությանը մատուցած նշանակալի ու բացառիկ ծառայությունների համար:~~

2. ~~Որպես պարգև տրված զենք է համարվում նաեւ օտարերկրյա պետությունների կամ դրանց կառավարությունների ղեկավարների պարգևատրման փաստաթղթերի հիման վրա Հայաստանի Հանրապետության քաղաքացիներին տրված զենքը:~~

3. ~~Որպես պարգև տրված զենքը պարգևատրվողին է հանձնվում սեփականության իրավունքով՝ զենքը պահելու և կրելու թույլտվությամբ:~~

4. ~~Ձենքով պարգևատրելու կարգը սահմանում է Կառավարությունը:~~

5. ~~Որպես պարգև չի կարող տրվել այն զենքը, որը թույլ է տալիս կրակ արձակել կրակահերթով, ինչպես նաեւ այն զենքը, որի շրջանառությունն արգելված է Հայաստանի Հանրապետության տարածքում:~~

6. ~~Որպես պարգև տրված զենքի սեփականատերն այն չի կարող հանձնել այլ անձի տիրապետմանը, կամ տնօրինմանը՝ բացառությամբ սույն հոդվածով նախատեսված դեպքերի:~~

7. ~~Հայաստանի Հանրապետության ոստիկանության համապատասխան մարմնում գրանցված և հաշվառված քաղաքացիական զենքի նվիրատվությունն իրականացվում է օրենսդրությամբ սահմանված կարգով՝ նվիրատուի կողմից զենք ձեռք բերելու թույլտվություն ստանալուց հետո: Օտարերկրյա պետություններում որպես պարգև տրված զենքը համարվում է օրինական Հայաստանի Հանրապետության ոստիկանության կողմից սահմանված կարգով հաշվառվելուց հետո:~~

8. ~~Հայաստանի Հանրապետության ոստիկանությունը զենք ձեռք բերելու, պահելու և կրելու, պահելու և օգտագործելու, զենքի հավաքածու կազմելու և դրանք ցուցադրելու թույլտվություն տալու՝ յուրաքանչյուր դեպքի մասին անհապաղ բայց ուշ քան, թույլտվությունը տալու օրվանից հաշված 5 աշխատանքային օրվա ընթացքում համապատասխան տեղեկատվություն է ներկայացնում ֆիզիկական անձանց մահվան փաստը գրանցելու եւ հաշվառելու իրավասություն ունեցող լիազոր մարմնին, իսկ վերջինս նույն անձանց մահվան փաստն արձանագրելու դեպքում, այդ մասին անհապաղ, բայց ոչ ուշ~~

~~քան 3 աշխատանքային օրվա ընթացքում հայտնում է Հայաստանի Հանրապետության ոստիկանությանը, որն անհապաղ, բայց ոչ ուշ քան այդ մասին տեղեկատվությունը ստանալու օրվանից 10 օրվա ընթացքում համապատասխան միջոցներ է ձեռնարկում զենքը ժամանակավոր բռնագրավելու արգրավելու (վերցնելու) ուղղությամբ:~~

~~9. Ռոպես պարզև տրված և ծառայողական զենքի ժառանգման դեպքում այն ժառանգին տրվում է մալելուց հետո, եթե ժառանգը չունի զենքի հավաքածու կազմելու թույլտվություն:~~

~~10. Քաղաքացիական զենքի ժառանգումն իրականացվում է Հայաստանի Հանրապետության քաղաքացիական օրենսգրքի 1250-րդ հոդվածով սահմանված կարգով:~~

~~11. Ժառանգի կողմից զենքից, զենքի հավաքածուից կանոսվին հրաժարվելու դեպքում կամ անժառանգ զենք լինելու դեպքում զենքն անցնում է Հայաստանի Հանրապետության ոստիկանության տնօրինման տակ:~~

~~12. Եթե զենքի, զենքի հավաքածուի ժառանգությունը ստանձնած ժառանգը ձեռք չի բերում զենքի համապատասխան թույլտվություն, պարտավոր է այդ մասին անհապաղ, բայց ոչ ուշ քան ժառանգությունը ստանալու օրվանից հաշված 7 օրյա ժամկետում հայտնել Հայաստանի Հանրապետության ոստիկանություն՝ վերջինիս միջոցով համապատասխան զենքը կամ զենքի հավաքածուն տնօրինելու եւ ժառանգին փոխհատուցում տրամադրելու համար: Զենքը կամ զենքի հավաքածուն տնօրինելու գործընթացը Հայաստանի Հանրապետության ոստիկանության կողմից իրականացվում է նաեւ այն դեպքում, երբ ժառանգությունը ստանձնած ժառանգը մերժում է ստանում համապատասխան թույլտվությունը տրամադրելու հարցում:~~

Հոդված 28. Զենքով պարզևատրումը

1. Հայաստանի Հանրապետությունում զենքով պարզևատրելու իրավունք ունի Հայաստանի Հանրապետության վարչապետը (այսուհետ՝ վարչապետ):

2. Վարչապետն իրավունք ունի զենքով պարզևատրել Հայաստանի Հանրապետության և օտարերկրյա քաղաքացիներին՝ հիմք ընդունելով.

1) Հայաստանի Հանրապետության անկախության կայացման ու ամրացման, հնչպես նաև ժողովրդավարության զարգացման գործում ներդրած նշանակալի ավանդը.

2) Հայաստանի Հանրապետության պաշտպանության, ռազմական շինարարության, ազգային անվտանգության, հասարակական կարգի և օրինականության պահպանության ընագավառներում ակնառու ծառայություններ մատուցած, զինված ուժերի կայացման գործում ներդրված ավանդի, երկարամյա օրինակելի և անբասիր ծառայության, ծառայողական պարտականությունները կամ հատուկ արաջադրանքները գերագանց կատարելու և Հայաստանի Հանրապետությանը մատուցած նշանակալի ու բազառիկ ծառայությունների համար:

3. Վարչապետի կողմից զենքով կարող են պարզևատրվել 21 տարին լրացած անձինք:

4. Վարչապետի կողմից զենքով չեն կարող պարզևատրվել սույն օրենքի 17-րդ հոդվածի 7-րդ մասում նշված անձինք:

5. Վարչապետի կողմից զենքով պարզևատրման մասին միջնորդագիր ներկայացնում են համապատասխան պետական մարմինների ղեկավարները:

6. Վարչապետը իրավունք ունի զենքով պարզևատրել սեփական նախաձեռնությամբ՝ արանց միջնորդագրի:

7. Զենքով պարզևատրելու համար նախատեսված փաստաթղթերը ներկայացվում են Հայաստանի Հանրապետության վարչապետի աշխատակազմ (այսուհետ՝ վարչապետի աշխատակազմ): Վարչապետի աշխատակազմ է ներկայացվում՝

1) զենքով պարզևատրման մասին միջնորդագիրը.

2) զենքով պարզևատրելու հիմնավորումը.

3) անձր հաստատող փաստաթղթի պատճենը.

4) 3x4 սմ չափի երկու լուսանկար.

5) պարզևատրվողի մոտ գենքի տիրապետմանը խոչընդոտող հիվանդությունների և վիճակների բացակայության մասին բժշկական եզրակացություն.

6) գենքի հետ կապված և անվտանգության կանոնների իմացության տեսական և գործնական քննությունները հանձնելու համապատասխան փաստաթուղթ.

7) պետական պարզևների առկայության դեպքում՝ դրանց փաստաթղթերի պատճենները:

8. Վարչապետի կողմից գենքով պարզևատրման մասին ներկայացված միջնորդագրի վերաբերյալ դրական եզրակացության դեպքում Հայաստանի Հանրապետության ոստիկանություն է ներկայացվում գենք ձեռք բերելու վերաբերյալ հայտը և սույն հոդվածի 7-րդ մասով նախատեսված փաստաթղթերը:

9. Ջենքի պարզևատրման արարողության ընթացքում գենքով պարզևատրվողին է հանձնվում նաև Հայաստանի Հանրապետության վարչապետի որոշումը: Պարզևատրման արարողությունից հետո Վարչապետի որոշումն ուղարկվում է Հայաստանի Հանրապետության ոստիկանություն՝ գենքը պարզևատրվողի անվամբ հաշվառելու համար:

10. Վարչապետի կողմից պարզև տրվող գենքի վրա կարող է փորագրվել «Հայաստանի Հանրապետության վարչապետից» բառերը:

11. Պարզևատրված գենք է հանարվում նաև օտարերկրյա պետությունների կամ դրանց կառավարությունների ղեկավարների՝ պարզևատրման փաստաթղթերի հիման վրա Հայաստանի Հանրապետության քաղաքացիներին տրված գենքը:

12. Օտարերկրյա պետությունում Հայաստանի Հանրապետության քաղաքացուն գենքով պարզևատրելու դեպքում, քաղաքացին պարտավոր է տվյալ գենքը Հայաստանի Հանրապետություն ներկրելուց հետո ներկայագնել հաշվառման՝ Հայաստանի Հանրապետության ոստիկանություն:

13. Քաղաքացին Հայաստանի Հանրապետության ոստիկանություն է ներկայագնում՝

1) պարզևատրման փաստաթղթերը.

2) անձը հաստատող փաստաթղթի պատճենը.

3) 3x4 սմ չափի երկու լուսանկար.

4) գենքի տիրապետմանը խոչընդոտող հիվանդությունների և վիճակների բացակայության մասին բժշկական եզրակացություն.

5) գենքի հետ կապված և անվտանգության կանոնների իմացության տեսական և գործնական քննությունները հանձնելու համապատասխան փաստաթուղթ:

14. Որպես պարզև տրված գենքը պարզևատրվողին է հանձնվում սեփականության իրավունքով՝ գենքը պահելու և կրելու թույլտվությամբ՝ անժամկետ:

15. Օտարերկրյա պետությունում պարզևատրված գենքին գենքը պահելու և կրելու թույլտվություն չի տրվում՝

1) սույն օրենքի 17-րդ հոդվածի 7-րդ մասով նշված անձանց.

2) սույն հոդվածի 13-րդ մասով նախատեսված փաստաթղթերը չներկայացրած անձանց:

16. Օտարերկրյա պետությունում պարզևատրված գենքին գենքը պահելու և կրելու թույլտվություն չստանալու դեպքում, քաղաքացին իրավունք ունի՝

1) Հայաստանի Հանրապետության ոստիկանությունից ստանալ պարզևատրված գենքը պահելու թույլտվություն՝ մայած վիճակում.

2) վաճառել գենքը քաղաքացիական և ծառայողական գենքի առևտրի լիցենզիա ունեցող իրավաբանական անձանց.

3) նվիրել գենքը պետական ռազմականացված կազմակերպություններին.

4) հանձնել գենքը Հայաստանի Հանրապետության ոստիկանություն՝ գենքը՝ դիվանագիտական ներկայացուցչության միջոցով վերադարձնելու պարզևատրող պետությանը:

17. Որպես պարզև չի կարող տրվել այն գենթը, որը թույլ է տալիս կրակ արծակել կրակահերթով, ինչպես նաև այն գենթը, որի շոջանառությունն արգելված է Հայաստանի Հանրապետության տարածքում:

18. Վարչապետի կողմից գենթով պարզևատրելու համար որպես պարզև տրվող գենթը ձեռք բերելու գործընթացն իրականացվում է Հայաստանի Հանրապետության ոստիկանության կողմից:

19. Պարզևատրելու նպատակով գենթ ձեռք բերելու անհրաժեշտության դեպքում Վարչապետի աշխատակազմի կողմից պարզևատրումից առնվազն մեկ ամիս առաջ Հայաստանի Հանրապետության ոստիկանություն է ներկայացվում հայտ՝ նշելով որպես պարզև տրվող գենթի տեսակը, մոդելը:

20. Հայաստանի Հանրապետության ոստիկանությունը որպես պարզև տրվող գենթի մասին հայտը ստանալուց հետո տասը աշխատանքային օրվա ընթացքում ապահովում է գենթի փոխանցումը Վարչապետի աշխատակազմ:

21. Որպես պարզև տրված գենթի սեփականատերը կամ ժառանգը գենթը չեն կարող հանձնել այլ անձի տիրապետմանը, օգտագործմանը կամ տնօրինմանը՝ բազառությանը քաղաքացիական և ծառայողական գենթի առևտրի լիցենզիա ունեցող իրավաբանական անձանց՝ վաճառելու, նպատակով, կամ պետական ռազմականացված կազմակերպություններին՝ նվիրելու նպատակով:

22. Որպես պարզև տրված գենթի ժառանգման դեպքում այն ժառանգին տրվում է պահելու թույլտվությամբ՝ մայելուց հետո՝ բազառությամբ, եթե ժառանգը սույն օրենքով սահմանված կարգով ստացել է գենթ պահելու և կրելու կամ գենթի հավաքածու կազմելու թույլտվություն:

Հոդված 29. Քաղաքացիական եւ ծառայողական գենթի եւ դրանց փամփուշտների վաճառքը և նվիրումը

1. Սույն օրենքի 12-րդ հոդվածի 1-ին մասի 3-8-րդ կետերում նշված՝ գենթ ձեռք բերելու իրավունք ունեցող սուբյեկտները կարող են վաճառել կամ նվիրել օրինական հիմքերով իրենց մոտ գտնվող քաղաքացիական և ծառայողական գենթը և դրանց փամփուշտները քաղաքացիական և ծառայողական գենթի առևտրի լիցենզիա ունեցող իրավաբանական անձանց, պետական ռազմականացված կազմակերպություններին՝ այդ մասին նախապես տեղեկացնելով գենթի հաշվառման վայրի Հայաստանի Հանրապետության ոստիկանություն:

2. Ֆիզիկական անձինք իրավունք ունեն իրենց սեփական գենթը և դրանց փամփուշտները վաճառելու կամ նվիրելու գենթի համապատասխան թույլտվություն ունեցող ֆիզիկական կամ իրավաբանական անձին՝ նախապես այդ մասին տեղեկացնելով Հայաստանի Հանրապետության ոստիկանությանը: Ջենթի վերահաշվառումն ու վերագրանցումը կատարվում է գենթի հաշվառման և գրանցման ընթացակարգով:

3. **Իրավաբանական և ֆիզիկական անձանց պատկանող քաղաքացիական և ծառայողական գենթը կարող է փոխանցվել՝**

1) Հայաստանի Հանրապետության ոստիկանություն՝ գենթը պահելու կամ փորձաքննության համար կամ ի տնօրինություն:

2) որսորդական տնտեսություն վարող կազմակերպություններին՝ մինչև որսորդությամբ զբաղվելու ավարտը:

3) սերտիֆիկացման մարմիններին՝ սերտիֆիկացման փորձարկումներ անցկացնելու համար:

4) Հայաստանի Հանրապետության կրթության, գիտության, մշակույթի և սպորտի նախարարության կողմից լիազորած մասնագետներին՝ պատմամշակութային և արվեստաբանական փորձաքննության համար:

5) ռազմամարզական և սպորտային հրաձգությամբ զբաղվող կազմակերպություններին՝ հրաձգային պարապմունքների ու մրցումների անցկացման ժամանակ:

6) մաքսային մարմիններին՝ ներկրվող կամ արտահանվող զենքը մաքսագերծելու համար:

7) զենք փոխադրողին՝ փոխադրելու համար:

4. Սույն հոդվածի 3-րդ մասում նշված սուբյեկտներին զենքը փոխանցվում է Հայաստանի Հանրապետության ոստիկանության սահմանած կարգով:

5. Հայաստանի Հանրապետության ոստիկանությունը զենք ձեռք բերելու, պահելու և կրելու, պահելու և օգտագործելու, զենքի հավաքածու կազմելու և դրանք ցուցադրելու թույլտվություն տալու լուրաքանչլուր դեպքի մասին անհապաղ բայց ուշ քան, թույլտվությունը տալու օրվանից հաշված 5 աշխատանքային օրվա ընթացքում համապատասխան տեղեկատվություն է ներկայացնում ֆինանսական անձանց մահվան փաստը գրանցելու և հաշվառելու իրավասություն ունեցող լիազոր մարմնին, իսկ վերջինս նույն անձանց մահվան փաստն արձանագրելու դեպքում, այդ մասին անհապաղ, բայց ոչ ուշ քան 3 աշխատանքային օրվա ընթացքում հայտնում է Հայաստանի Հանրապետության ոստիկանությանը, որն անհապաղ, բայց ոչ ուշ քան այդ մասին տեղեկատվությունը ստանալու օրվանից 10 օրվա ընթացքում համապատասխան միջոցներ է ձեռնարկում զենքը ժամանակավոր առգրավելու (վերցնելու) ուղղությամբ:

6. Քաղաքացիական զենքի ժառանգումն իրականացվում է Հայաստանի Հանրապետության քաղաքացիական օրենսգրքի 1250-րդ հոդվածով սահմանված կարգով:

7. Ժառանգի կողմից զենքից, զենքի հավաքածուից կամ ուլիին հրաժարվելու դեպքում կամ անժառանգ զենք լինելու դեպքում զենքն անցնում է Հայաստանի Հանրապետության ոստիկանության տնօրինման տակ:

8. Եթե զենքի, զենքի հավաքածուի ժառանգությունը ստանձնած ժառանգը ձեռք չի բերում զենքի համապատասխան թույլտվություն, պարտավոր է այդ մասին անհապաղ, բայց ոչ ուշ քան ժառանգությունը ստանալու օրվանից հաշված 7-օրյա ժամկետում հայտնել Հայաստանի Հանրապետության ոստիկանություն՝ վերջինիս միջոցով համապատասխան զենքը կամ զենքի հավաքածուն տնօրինելու և ժառանգին փոխհատուցում տրամադրելու համար: Ձեռքը կամ զենքի հավաքածուն տնօրինելու գործընթացը Հայաստանի Հանրապետության ոստիկանության կողմից իրականացվում է նաև այն դեպքում, երբ ժառանգությունը ստանձնած ժառանգը մերժում է ստանում համապատասխան թույլտվությունը տրամադրելու հարցում:

ԳԼՈՒԽ 8

ՁԵՆՔԻ ԳՈՐԾԱԴՐՈՒՄԸ ԵՎ ՇՐՋԱՆԱԳՐՈՒԹՅԱՆ ՆԿԱՏՄԱՍԲ ՎԵՐԱՀՍԿՈՂՈՒԹՅՈՒՆԸ

Հոդված 30. Հայաստանի Հանրապետության քաղաքացիների կողմից զենք գործադրելու սահմանները և զենքի գործադրման մասին տեղեկացումը

1. Հայաստանի Հանրապետության քաղաքացիներն օրինական հիմքով իրենց մոտ գտնվող զենքը կարող են գործադրել իր կամ այլոց կյանքի, առողջության եւ սեփականության պաշտպանության համար միայն անհրաժեշտ պաշտպանության կամ ծայրահեղ անհրաժեշտության դեպքում: Ձեռքի գործադրմանը պետք է նախորդի այդ մասին այն անձին պարզորոշ նախազգուշացնելը, ում նկատմամբ գործադրվելու է զենքը՝ բացառությամբ այն դեպքերի, երբ գործադրման ձգձգումը կարող է անմիջական վտանգի տակ դնել մարդկանց կյանքը, առողջությունը կամ սեփականությունը: Անհրաժեշտ պաշտպանության դեպքում զենք գործադրելը չպետք է վնաս պատճառի կողմնակի անձանց:

2. Արգելվում է զենք գործադրել հաշմանդամության կամ հղիության ակնհայտ նշաններ ունեցող անձանց եւ անչափահասների նկատմամբ, եթե վերջիններիս տարիքն ակնհայտ է կամ հայտնի է զենք գործադրողին՝ բացառությամբ նրանց կողմից զինված կամ խմբակային հարձակման կամ զինված դիմադրության դեպքերի:

3. Ձենքի գործադրման յուրաքանչյուր դեպքի մասին, որի հետեւանքով մարդու կյանքին, առողջությանը կամ սեփականությանը վնաս է պատճառվել, զենք գործադրողը պարտավոր է անհապաղ, բայց ոչ ուշ, քան քսանչորս ժամվա ընթացքում, այդ մասին հայտնել Հայաստանի Հանրապետության ոստիկանություն:

Հոդված 29. Գնդակապարկուճայինի հաշվառումը

~~1. Հայաստանի Հանրապետության տարածքում օրինական շրջանառության մեջ գտնվող յուրաքանչյուր միավոր ակոսափող հրազենից կատարվում է նախնական ստուգողական կրակոց՝ ձգաբանական արդյունքները հանրապետական գնդակապարկուճային հաշվառման քարտադարանին տրամադրելով:~~

~~2. Ֆիզիկական եւ իրավաբանական անձինք իրենց պատկանող ակոսափող զենքի պահելու և կրելու, պահելու և օգտագործելու թույլտվությունների ժամկետը երկարաձգելու համար, զենքը ներկայացնում են Հայաստանի Հանրապետության ոստիկանություն՝ սահմանված կարգով փորձաքննություն անցկացնելու համար:~~

~~3. Հանրապետական գնդակապարկուճային հաշվառման քարտադարանի կազմակերպման եւ գործունեության կարգը սահմանում է Կառավարությունը:~~

Հոդված 31. Ձենքի հաշվառումը

1. Հայաստանի Հանրապետության տարածքում օրինական շրջանառության մեջ գտնվող յուրաքանչյուր միավոր ակոսափող հրազենից կատարվում է նախնական ստուգողական կրակոց՝ ձգաբանական արդյունքները հանրապետական գնդակապարկուճային հաշվառման քարտադարանին տրամադրելով:

2. Իրավաբանական և ֆիզիկական անձինք զենք պահելու և օգտագործելու, պահելու և կրելու թույլտվությունների ժամկետը երկարաձգելու համար իրենց պատկանող ակոսափող զենքերը ստուգման նպատակով կրակելու համար ներկայացնում են փորձաքննագիտական ստորաբաժանում՝ Հայաստանի Հանրապետության ոստիկանության կողմից տրված ուղեգրի համաձայն:

3. Ակոսափող զենքը վաճառելու, նվիրելու, ժառանգելու դեպքում ստուգման նպատակով կրակելու համար այն ներկայացվում է փորձաքննագիտական ստորաբաժանում՝ Հայաստանի Հանրապետության ոստիկանության կողմից տրված ուղեգրի համաձայն:

4. Հայաստանի Հանրապետությունում շրջանառվող քաղաքացիական և ծառայողական բոլոր զենքերը ենթակա են հաշվառման Հայաստանի Հանրապետության ոստիկանությունում՝ քաղաքացիական և ծառայողական զենքերի հաշվառման միասնական էլեկտրոնային շտեմարանում և թղթային տարբերակով, որոնց կարգը սահմանում է Կառավարությունը:

5. Քաղաքացիական և ծառայողական զենքերի հաշվառման միասնական էլեկտրոնային շտեմարանում հաշվառվող տեղեկությունները հանդիսանում են անձնական տվյալներ, որոնք մշակվում են առանց տվյալների սուբյեկտի համաձայնության՝ օրենքով սահմանված կարգով: Որպես սահմանափակ շրջանառության օբյեկտ՝ արգելվում է զենքի հաշվառման վերաբերյալ տեղեկությունների տրամադրումը այլ անձի կամ այլ մարմինների, բացառությամբ՝

1) «Անձնական տվյալների պաշտպանության մասին» օրենքի 15-րդ հոդվածի 5-րդ մասով սահմանված դեպքերում.

2) քրեական հետապնդում իրականացնող մարմիններին՝ Հայաստանի Հանրապետության քրեական դատավարության օրենսգրքով սահմանված կարգով.

3) համայնքային ոստիկանությանը՝ սույն օրենքի 30-րդ հոդվածի 3-րդ մասով սահմանված գործառույթներն իրականացնելու նպատակով.

4) անչափահասների գործերով և ընտանիքում բռնության կանխարգելման գործառույթ իրականացնող ոստիկանության ծառայողներին՝ «Ընտանիքում բռնության կանխարգելման, ընտանիքում բռնության ենթարկված անձանց պաշտպանության և ընտանիքում համերաշխության վերականգնման մասին» օրենքով սահմանված համապատասխան միջոցառումներ իրականացնելու նպատակով.

5) նոտարական մարմիններին՝ նոտարական գործարքներ իրականացնելու նպատակով.

6) դատական մարմիններին՝ դատաքննության անհրաժեշտությունից ելնելով.

4) լիազոր մարմնի ֆինանսական ծառայությանը՝ պետական տուրքերի վճարման մասով.

5) օպերատիվ-հետախուզական գործունեություն իրականացնող մարմիններին՝ «Օպերատիվ հետախուզական գործունեության մասին» օրենքով սահմանված կարգով:

6. Քաղաքացիական և ծառայողական գեների հաշվառման միասնական էլեկտրոնային շտեմարանը մշտադիտարկման նպատակով այլ մարմիններին չի տրամադրվում:

7. Հայաստանի Հանրապետության ոստիկանության պատասխանատու ծառայողը քաղաքացիական և ծառայողական գեների հաշվառման միասնական էլեկտրոնային շտեմարանում տվյալները սխալ, թերի կամ այլ խախտումներով մուտքագրելու համար ենթակա է պատասխանատվության «Հայաստանի Հանրապետության ոստիկանության կարգապահական կանոնագիրքը հաստատելու մասին» օրենքով սահմանված կարգով:

8. Չհաշվառված քաղաքացիական ողորկափող և ակոսափող գեները քաղաքացու կողմից կամովին ներկայացնելու, քրեադատավարական ընթացակարգով անցնելուց և վարույթ իրականացնող մարմնի կողմից քրեական հետապնդումը դադարեցնելու վերաբերյալ որոշում կայացնելուց հետո գեներ կարող է հաշվառվել Հայաստանի Հանրապետության ոստիկանության կողմից և քաղաքացուն տրամադրվել օրենքով նախատեսված համապատասխան թույլտվություն:

9. Անհատական համար և որոշման չունեցող, ինչպես նաև ինքնաշեն կամ ապօրինի ձևափոխված քաղաքացիական գեները հաշվառման ենթակա չեն և օրենքով սահմանված կարգով ենթակա են առգրավման (վերցման) և ոչնչացման:

10. Իրավաբանական անձն իր գործունեության վայրի հասցեն կամ քաղաքացին իր բնակության վայրը (բնակչության պետական ռեգիստրում հաշվառման հասցեն) փոխելիս մեկշաբաթյա ժամկետում տեղեկացնում է լիազոր մարմին՝ գեներ նոր հասցեում հաշվառելու համար:

11. Իրավաբանական անձինք ապահովում են իրենց մոտ առկա գեների և փամփուշտների հաշվառումը:

12. Ինքնապաշտպանական միջոցները, ոչ ավելի, քան 7,5 ցուլ փողային էներգիայով և 4,5 մմ տրամաչափի չգերազանցող օդամղիչ և ազդանշանային սարքերը հաշվառման (գրանցման) ենթակա չեն և քաղաքացին դրանք կարող է ձեռք բերել առանց թույլտվության՝ միայն գեների առևտրի լիցենզիա ունեցող իրավաբանական անձանցից:

Հոդված 32. Վերահսկողությունը գեների շրջանառության նկատմամբ

1. Հայաստանի Հանրապետությունում քաղաքացիական և ծառայողական գեների շրջանառության նկատմամբ, իր իրավասության սահմաններում վերահսկողություն է իրականացնում Հայաստանի Հանրապետության ոստիկանությունը:

2. Պետական ռազմականացված կազմակերպությունների սպառազինության մեջ գտնվող զենքի շրջանառության նկատմամբ վերահսկողությունն իրականացվում է Կառավարության սահմանած կարգով:

3. Քաղաքացիական և ծառայողական զենքի շրջանառության վրա վերահսկողության լիազորություն ունեցող Հայաստանի Հանրապետության ոստիկանության համապատասխան ստորաբաժանումներն իրավասու են՝

1) անցկացնել զենքի զննություն՝ դրա արտադրության, ներկրման, արտահանման, առևտրի, պահման եւ ոչնչացման վայրերում.

2) կիսամյակը մեկ անգամ ստուգել զենք եւ փամփուշտներ պահելու օբյեկտները.

3) տարին մեկ անգամ զենքի սեփականատեր-քաղաքացիների բնակության վայրում եւ իրավաբանական անձանց հաշվառման վայրում ստուգել զենքի առկայությունը եւ այն պահելու պայմանները.

4) սահմանված կարգով անհատույց ~~բռնագրավել~~ առգրավել (վերցնել) եւ ոչնչացնել Հայաստանի Հանրապետության տարածքում շրջանառությունն արգելված զենքը՝ բացառությամբ, եթե պետական ռազմականացված կազմակերպությունն այն ցանկանում է ներառել իր հավաքածուի մեջ:

5) իրենց վերահսկողական գործառույթների իրականացման նպատակով ֆիզիկական եւ իրավաբանական անձանցից պահանջել ներկայացնելու անհրաժեշտ փաստաթղթեր, գրավոր կամ բանավոր տեղեկություններ.

6) սահմանված կանոնների խախտումներ հայտնաբերելու դեպքում ֆիզիկական եւ իրավաբանական անձանց տալ դրանց վերացման մասին պարտադիր կատարման ենթակա հանձնարարականներ.

7) հարուցել վարչական վարույթ, կազմել վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ արձանագրություններ.

8) ձեռնարկել օրենսդրությամբ նախատեսված այլ միջոցներ:

4. ~~Բռնագրավված~~ Առգրավված (վերցված), կամավոր հանձնված եւ գտնված զենքի եւ ռազմամթերքի ընդունման կարգը սահմանում է Կառավարությունը:

5. Քաղաքացին Հայաստանի Հանրապետությունից 180 օրից ավել բացակայելու դեպքում զենքն ի պահ է հանձնում Հայաստանի Հանրապետության ոստիկանության տարածքային ստորաբաժանմանը: Եթե Հայաստանի Հանրապետությունից բացակայելու դեպքում քաղաքացին զենքն ի պահ չի հանձնում Հայաստանի Հանրապետության ոստիկանություն, կամ Հայաստանի Հանրապետության ոստիկանության համապատասխան պաշտոնատար անձին տեւական ժամանակով անհասանելի է դառնում զենքի սեփականատեր-քաղաքացու բնակության վայրում զենքի առկայությունը եւ պահելու պայմանները ստուգելը, ապա զենքը հաշվառվում է Հայաստանի Հանրապետության ոստիկանության ինֆորմացիոն կենտրոնում որպես՝ վերահսկողությունից դուրս մնացած զենք: Վերահսկողությունից դուրս մնացած զենքը հաշվառելու եւ հաշվառումից հանելու կարգը սահմանում է Կառավարությունը:

6. Չենքն ~~բռնագրավվող~~ առգրավող (վերցնող) մարմինը պարտավոր է այդ մասին 10-օրյա ժամկետում հայտնել Հայաստանի Հանրապետության ոստիկանությանը՝ որպես վերահսկողությունից դուրս մնացած զենք՝ հաշվառումից հանելու համար:

ԳԼՈՒԽ 9 ՀՐԱՋԳԱՐԱՆՆԵՐ

Հոդված 33. Հրածգարանի գործարկումը

1. Հրաձգարան գործարկելու իրավունք ունեն հրաձգարան գործարկելու լիցենզիա ունեցող իրավաբանական անձինք: Հրաձգարան գործարկելու լիցենզիա ունեցող իրավաբանական անձինք պարտավոր են ապահովել անվտանգության պայմանները, անցագրային եւ ներօբյեկտային ռեժիմը, ինչպես նաեւ սույն օրենքով սահմանված այլ պահանջներ:

2. Հրաձգարանի շահագործումը թույլատրվում է սույն օրենքի պահանջներին եւ Հայաստանի Հանրապետության ոստիկանության կողմից սահմանված տեխնիկական անվտանգության նորմերին համապատասխան սարքավորելուց հետո:

3. Ջենքի արտադրությամբ զբաղվող իրավաբանական անձը, արտադրված զենքի փորձարկման հրաձգարանը շահագործում է սույն եւ այլ օրենքներով սահմանված տեխնիկական անվտանգության պայմաններին համապատասխան զենքի արտադրության լիցենզիայի հիման վրա:

4. Հրաձգարանը պետք է տեղակայվի, կառուցվի եւ հագեցվի այնպես, որ դրա շահագործման ընթացքում ապահովվի հրաձգարանից օգտվողների եւ շրջակա միջավայրի անվտանգությունը, բացառվի չարտոնված անձանց եւ կենդանիների մուտքը կրակային տարածք:

5. Ակոսափող հրազենի համար նախատեսված բաց, կիսափակ եւ փակ հրաձգարանները պետք է սարքավորվեն գնդակաորսիչներով: Բաց հրաձգարանները պետք է ունենան նաեւ բնական խոչընդոտներ: Բաց հրաձգարանները պետք է գտնվեն բնակելի, պետական, հասարակական եւ արտադրական շինություններից առնվազն 3000 մետր, իսկ կիսաբացերը՝ առնվազն 300 մետր հեռավորության վրա:

6. Ողորկափող հրազենով կրակելու համար նախատեսված հրաձգաստենդային համալիրները պետք է ունենան պարագծով ցանկապատված անվտանգության գոտի եւ գտնվեն բնակելի, պետական, հասարակական եւ արտադրական շենքերից առնվազն 500 մետր հեռավորության վրա:

7. Այն հրաձգարանները, որոնք օգտագործում են միայն մինչեւ 7,5 ջոուլ փողային էներգիան եւ 4,5 մմ տրամաչափը չգերազանցող օդաձնշիչ սարքեր, գործում են առանց հրաձգարան գործարկելու լիցենզիայի, սակայն իրենց գործունեության մասին պարտավոր են գրավոր տեղեկացնել Հայաստանի Հանրապետության ոստիկանությանը:

8. Հրաձգարանները, որտեղ անցկացվում են սպորտային միջոցառումներ, պետք է կառուցվեն եւ սարքավորվեն համապատասխան միջազգային հավատարմագրված մարզական կազմակերպության պահանջներին համապատասխան:

9. Հրաձգարանում տեսանելի տեղում պետք է փակցվեն անվտանգության կանոնները, ներքին կանոնակարգը եւ հրաձգության իրականացնելու համար պատասխանատու անցանց տվյալները:

10. Հրաձգարաններին ներկայացվող շենքային, տեխնիկական, տնտեսական, անվտանգության այլ պահանջները, ուսումնական, սիրողական, սպորտային վարժանքներ, հրաձգության եւ տակտիկական պարապմունքների, մրցումների անցկացման պահանջները սահմանվում են Հայաստանի Հանրապետության ոստիկանության սահմանած կարգով:

Հոդված 34. Հրաձգության հրահանգիչը

1. Հրաձգության հրահանգիչը հրաձգարանի տարածքում հրաձգության վարժանքներ, հրաձգության եւ տակտիկական պարապմունքներ, մրցումներ անցկացնող եւ հրաձգության հետ կապված այլ գործունեություն անցկացնող եւ վերահսկող անձն է, որին Հայաստանի Հանրապետության ոստիկանության կողմից տրվել է հրաձգության հրահանգիչի որակավորում:

2. Հրաձգության հրահանգիչը պարտավոր է՝

1) վերահսկել հրաձգարանի տարածքի համապատասխանությունը զենքի եւ ռազմամթերքի օգտագործման ու դրանց հետ վարման անվտանգության կանոնների պահանջներին:

2) տեղեկացված լինել շրջանառության մեջ գտնվող սույն օրենքով նախատեսված զենքի տեսակներից ու դրանց համար նախատեսված ռազմամթերքից, և դրանց օգտագործման հնարավորություններից.

3) վերահսկել հրաձգարանի տարածքում զենքի եւ ռազմամթերքի համապատասխանությունը դրա օգտագործման նպատակներին.

4) վերահսկել հրաձգարանում զենքի եւ ռազմամթերքի նպատակային նշանակությամբ օգտագործումը.

5) դիտարկել եւ անհրաժեշտության դեպքում ուղղորդել զենքի հետ վարվելակերպը հրաձիգների կողմից.

6) վերահսկել զենքի եւ ռազմամթերքի օգտագործման, և դրանց հետ վարման անվտանգության կանոնները.

7) անհրաժեշտ եւ անհետաձգելի միջոցներ ձեռնարկել դժբախտ պատահարների դեպքում.

8) իրականացնել համապատասխան իրավական ակտերով սահմանված այլ գործառույթներ:

3. Հրաձգության հրահանգչին անհրաժեշտ որակավորում տրվում է հրաձգության հրահանգիչների համար ուսուցում անցած եւ քննություն հանձնած անձին: Քննության ընթացքում ստուգվում են սույն հոդվածի 2-րդ մասում նշված պարտականությունները կատարելիս հրաձգության հրահանգչի գիտելիքներն ու ունակությունները:

4. Հրաձգության հրահանգչի որակավորման գործողության ժամկետը 5 տարի է եւ կարող է երկարացվել յուրաքանչյուր անգամ եւս 5 տարով:

5. Հրաձգության հրահանգիչների ուսուցմանը ներկայացվող պահանջները եւ հրաձգության հրահանգիչների համար քննություն հանձնելու կարգը, հրաձգության հրահանգչի որակավորման տրամադրման, որակավորումից զրկելու դեպքերը եւ կարգը սահմանում է Հայաստանի Հանրապետության ոստիկանությունը:

Հոդված 35. Հրաձգարանում զենքի եւ ռազմամթերքի տրամադրումը եւ օգտագործումը

1. Հրաձգարանում զենք եւ ռազմամթերք (սույն հոդվածում այսուհետ նաեւ՝ զենք) վարձակալությամբ տալու իրավունք ունի հրաձգարանի աշխատակիցը (այսուհետ՝ զենքը տվող (տված) անձ)՝ հրաձգարանի տարածքում ուսումնական, սիրողական, սպորտային վարժանքներ, հրաձգության եւ տակտիկական պարապմունքներ, մրցումներ անցկացնելու համար:

2. Հրաձգարանում զենքը տրվում է 16 տարին լրացած անձին (այսուհետ՝ զենքը ստացող (ստացած) անձ)՝ վերջինիս կողմից անձը հաստատող փաստաթուղթ ներկայացվելու դեպքում: Չենքը ստացող անձի անունը, հայրանունը, ազգանունը եւ անձնագրային տվյալները գրանցվում եւ հաշվառվում են զենքը տվող անձի կողմից վարվող համապատասխան մատյանում:

3. Մինչեւ հրաձգարանում զենքը ստանալը, զենքը ստացող անձը հրաձգության հրանգչի կողմից պետք է հրահանգվի ու ծանոթացվի զենքի եւ ռազմամթերքի օգտագործման ու դրանց հետ վարման անվտանգության կանոնների, և հրաձգարանի ներքին կարգապահական կանոնների հետ: Հրահանգումն ու ծանոթացումն իրականացվում է համապատասխան մատյանում կատարված անհրաժեշտ գրառման եւ զենքը ստացող անձի ստորագրության նշումով:

4. Հրաձգարանում զենքը ստացած անձը պատասխանատվություն է կրում զենք պահելու և կրելու, այն միայն սույն հոդվածում նշված նպատակային նշանակությամբ օգտագործելու, զենքի եւ ռազմամթերքի հետ վարման անվտանգության կանոնների պահպանման համար:

5. Տրված զենքը թույլատրվում է օգտագործել միայն հրաձգարանում՝ հրաձգության հրահանգչի անմիջական ներկայությամբ եւ վերահսկողությամբ:

6. Սույն հոդվածում նշված նպատակներով օգտագործվելուց հետո ստացված զենքը եւ չօգտագործված ռազմամթերքը զենքը ստացած անձի կողմից ենթակա են անհապաղ վերադարձման զենքը տված անձին: Ջենքն ու չօգտագործված ռազմամթերքն ընդունած անձն անհրաժեշտ գրանցումներ է կատարում համապատասխան մատյանում դրանք ընդունելու մասին եւ հաստատում իր ստորագրությամբ: Չօգտագործված ռազմամթերքի համար վճարված գումարը ենթակա է վերադարձման զենքը ստացած անձին:

7. Արգելվում է հրաձգարանին պատկանող զենքը եւ ռազմամթերքը դուրս հանել հրաձգարանի տարածքից:

8. Հրաձգարանի տարածքում ուսումնական, սիրողական, սպորտային վարժանքներ, հրաձգության եւ տակտիկական պարապմունքներ, մրցումներ անցկացնելու համար քաղաքացիական երկար-ակոսափող կամ ողորկափող հրազեն կարող է տրամադրվել նաեւ 14 տարին լրացած անձին եւ օգտագործվել նրա կողմից՝ հրաձգության հրահանգչի եւ երեխայի՝ զենք պահելու եւ կրելու թույլտվություն ունեցող օրինական ներկայացուցիչներից մեկի անմիջական ներկայության եւ վերահսկողության ներքո: Հրաձգարանի տարածքում զենք պահելու եւ կրելու թույլտվություն ունեցող երեխայի օրինական ներկայացուցիչը կարող է իր պատասխանատվությամբ եւ անմիջական վերահսկողությամբ իր անձնական հրազենը եւ ռազմամթերքը տրամադրել 14 տարին լրացած երեխային՝ սույն հոդվածում նշված նպատակներով օգտագործելու համար:

9. Սույն հոդվածի կանոնների պահպանմամբ, հրաձգարանում համապատասխան լիցենզիա ունեցող կամ օրինական հիմքով զենք տիրապետող անձինք, զենքը կարող են տրամադրել նաև անհատույց օգտագործման:

ԳԼՈՒԽ 10

ՊԱՏԱՍԽԱՆԱՏՎՈՒԹՅՈՒՆԸ ՍՈՒՅՆ ՕՐԵՆՔԻ ՊԱՀԱՆՋՆԵՐԸ ԽԱՒՏԵԼՈՒ ՀԱՄԱՐ

Հոդված 36. Պատասխանատվությունը սույն օրենքի պահանջները խախտելու համար

Ֆիզիկական և իրավաբանական անձանց կողմից սույն օրենքով սահմանված զենքի շրջանառության կանոնները խախտելը առաջացնում է պատասխանատվություն՝ օրենքով սահմանված կարգով:

ԳԼՈՒԽ 11

ԱՆՑՈՒՄԱՅԻՆ ԴՐՈՒՅԹՆԵՐ ԵՎ ԵԶՐԱՓՈՎԿԻՉ ՄԱՍ

Հոդված 37. Անցումային դրույթներ և եզրափակիչ մաս

1. Սույն օրենքն ուժի մեջ է մտնում պաշտոնական հրապարակումից 6 ամիս անց:

2. Սույն օրենքի 33-րդ, 34-րդ և 35-րդ հոդվածները ուժի մեջ են մտնում պաշտոնական հրապարակումից 2 ամիս անց:

3. Սույն օրենքն ուժի մեջ մտնելու պահից ուժը կորցրած ճանաչել «Ջենքի մասին» 1998 թվականի հուլիսի 3-ի ՀՕ-246 օրենքը:

4. Մինչև սույն օրենքի ուժի մեջ մտնելը տրված լիցենզիաներն ու թույլտվությունները շարունակում են գործել մինչև դրանցում նշված գործողության ժամկետների ավարտը:

5. Մինչև սույն օրենքն ուժի մեջ մտնելը տրված զենքի արտադրության և առևտրի լիցենզիաների, զենք ձեռք բերելու, պահելու, պահելու և կրելու, պահելու և օգտագործելու, զենքի հավաքածու կազմելու և դրանք ցուցադրելու թույլտվությունների գործողության ժամկետների լրանալը՝ առնվազն մեկ ամիս առաջ իրավաբանական կամ ֆիզիկական անձինք կարող են դիմել համապատասխան լիազոր մարմին, սույն օրենքի համաձայն լիցենզիաներ կամ թույլտվություններ ստանալու համար: Սույն մասով նշված լիցենզիաները

կամ թույլտվությունները ստանալու համար ֆիզիկական կամ իրավաբանական անձինք լիազոր մարմին են ներկայացնում մինչև սույն օրենքն ուժի մեջ մտնելը տրված համապատասխան լիցենզիան կամ թույլտվությունը և պետական տուրքի վճարման անդորրագիրը:

6. Սույն օրենքի 33-րդ, 34-րդ և 35-րդ հոդվածները չեն տարածվում պետական ռազմականացված կազմակերպությունների ենթակայության տակ գտնվող հրաձգարանների վրա:

7. «Ջենքի մասին» 1998 թվականի հուլիսի 3-ի ՀՕ-246 օրենքի 20-րդ հոդվածով սահմանված կարգով զենքով պարզևատրված անձինք սույն օրենքն ուժի մեջ մտնելուց հետո 1 տարվա ընթացքում պարտավոր են Հայաստանի Հանրապետության ոստիկանություն ներկայացնել տվյալ անձի մոտ սույն օրենքի 11-րդ հոդվածի 11-մասի 5-րդ կետով նախատեսված զենքի տիրապետմանը խոչընդոտող հիվանդությունների և վիճակների բացակայությունը հավաստող բժշկական փաստաթղթեր և 7-րդ կետով նախատեսված հավաստագիր: Սահմանված փաստաթղթերը չներկայացնելու դեպքում զենքը Հայաստանի Հանրապետության ոստիկանության կողմից ենթակա է առգրավման, վերցման:

8. Ջենքի տիրապետմանը խոչընդոտող հիվանդությունների և վիճակների առկայության վերաբերյալ համապատասխան բժշկական հետազոտության արդյունքները բժշկական կազմակերպության կողմից Հայաստանի Հանրապետության ոստիկանությանը էլեկտրոնային եղանակով ինքնաշխատ փոխանցելու նպատակով ծրագրային ապահովում իրականացնելու համար սույն օրենքի 11-րդ հոդվածի 6-րդ մասն ուժի մեջ է մտնում սույն օրենքի պաշտոնական հրապարակումից հետո մեկ տարի անց:

ԱՄՓՈՓԱԹԵՐԹ

«ՋԵՆՔԻ ՇՐՋԱՆԱՌՈՒԹՅԱՆ ԿԱՐԳԱՎՈՐՄԱՆ ՄԱՍԻՆ» ([Պ-350-02.08.2022-ՊԱ-011/1](#)) ՕՐԵՆՔԻ ՆԱԽԱԳԾԻ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ ՆԵՐԿԱՅԱՑՎԱԾ ԱՌԱՋԱՐԿՆԵՐԻ

	Առաջարկի (փոփոխության, լրացման) հեղինակը	Առաջարկ (փոփոխություն, լրացում)	Առաջարկի վերաբերյալ հեղինակի (հիմնական զեկուցողի) եզրակացությունը	Առաջարկի ընդունելու կամ մերժելու վերաբերյալ հանձնաժողովի որոշումը
1.	Պատգամավոր Վիլեն Գաբրիելյան (հեղինակ)	«Ջենքի շրջանառության կարգավորման մասին» Պ-350-02.08.2022-ՊԱ-011/1 օրենքի նախագծում կատարվել են մի շարք խմբագրական փոփոխություններ և հեղինակի կողմից ներկայացվել է նախագծի լրամշակված տարբերակը:	Ընդունվել է	Ընդունվել է
2.	Պատգամավոր Վիլեն Գաբրիելյան (հեղինակ)	«Որսի եւ որսորդական տնտեսության վարման մասին» օրենքում փոփոխություններ կատարելու մասին Պ-350²-02.08.2022-ՊԱ-011/1 օրենքի նախագծում կատարվել են մի շարք խմբագրական փոփոխություններ և հեղինակի կողմից ներկայացվել է նախագծի լրամշակված տարբերակը:	Ընդունվել է	Ընդունվել է
3.	Պատգամավոր Վիլեն Գաբրիելյան (հեղինակ)	«Գովազդի մասին» օրենքում փոփոխություններ կատարելու մասին Պ-350³-02.08.2022-ՊԱ-011/1 օրենքի նախագծում կատարվել են մի շարք խմբագրական փոփոխություններ և հեղինակի կողմից ներկայացվել է նախագծի լրամշակված տարբերակը:	Ընդունվել է	Ընդունվել է

4.	Պատգամավոր Վիլեն Գաբրիելյան (հեղինակ)	«Հիդրոօդերեուծաբանական գործունեության մասին» օրենքում փոփոխություններ կատարելու մասին Պ-350⁴-02.08.2022-ՊԱ-011/1 օրենքի նախագծում կատարվել են մի շարք խմբագրական փոփոխություններ և հեղինակի կողմից ներկայացվել է նախագծի լրամշակված տարբերակը:	Ընդունվել է	Ընդունվել է
5.	Պատգամավոր Վիլեն Գաբրիելյան (հեղինակ)	«Ինկասացիայի մասին» օրենքում փոփոխություններ կատարելու մասին Պ-350⁵-02.08.2022-ՊԱ-011/1 օրենքի նախագծում կատարվել են մի շարք խմբագրական փոփոխություններ և հեղինակի կողմից ներկայացվել է նախագծի լրամշակված տարբերակը:	Ընդունվել է	Ընդունվել է
6.	Պատգամավոր Վիլեն Գաբրիելյան (հեղինակ)	«Մշակութային արժեքների արտահանման եւ ներմուծման մասին» օրենքում փոփոխություն կատարելու մասին Պ-350⁶-02.08.2022-ՊԱ-011/1 օրենքի նախագծում կատարվել են մի շարք խմբագրական փոփոխություններ և հեղինակի կողմից ներկայացվել է նախագծի լրամշակված տարբերակը:	Ընդունվել է	Ընդունվել է
7.	Պատգամավոր Վիլեն Գաբրիելյան (հեղինակ)	«Բնապահպանական վերահսկողության մասին» օրենքում փոփոխություն կատարելու մասին Պ-350⁷-02.08.2022-ՊԱ-011/1 օրենքի նախագծում կատարվել են մի շարք խմբագրական փոփոխություններ և հեղինակի կողմից ներկայացվել է նախագծի լրամշակված տարբերակը:	Ընդունվել է	Ընդունվել է
8.	Պատգամավոր Վիլեն Գաբրիելյան (հեղինակ)	«Լիցենզավորման մասին» օրենքում փոփոխություններ եւ լրացումներ կատարելու մասին Պ-350⁸-02.08.2022-ՊԱ-011/1 օրենքի նախագծում կատարվել են մի շարք խմբագրական փոփոխություններ և հեղինակի կողմից ներկայացվել է նախագծի լրամշակված տարբերակը:	Ընդունվել է	Ընդունվել է
9.	Պատգամավոր Վիլեն Գաբրիելյան (հեղինակ)	«Ռազմարդյունաբերական համալիրի մասին» օրենքում փոփոխություն կատարելու մասին Պ-350⁹-02.08.2022-ՊԱ-011/1 օրենքի նախագծում կատարվել են մի շարք խմբագրական փոփոխություններ և հեղինակի կողմից ներկայացվել է նախագծի լրամշակված տարբերակը:	Ընդունվել է	Ընդունվել է
10.	Պատգամավոր Վիլեն Գաբրիելյան (հեղինակ)	Վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ Հայաստանի Հանրապետության օրենսգրքում փոփոխություններ եւ լրացումներ կատարելու մասին Պ-350¹⁰-02.08.2022-ՊԱ-011/1 օրենքի նախագծում	Ընդունվել է	Ընդունվել է

		կատարվել են մի շարք խմբագրական փոփոխություններ և հեղինակի կողմից ներկայացվել է նախագծի լրամշակված տարբերակը:		
11.	Պատգամավոր Վիլեն Գաբրիելյան (հեղինակ)	«Պետական տուրքի մասին» Պ-350¹¹-02.08.2022-ՊԱ-011/0 օրենքի նախագծում կատարվել են մի շարք խմբագրական փոփոխություններ և հեղինակի կողմից ներկայացվել է նախագծի լրամշակված տարբերակը:	Ընդունվել է	Ընդունվել է
12.	Պատգամավոր Վիլեն Գաբրիելյան (հեղինակ)	«Ոստիկանության մասին» օրենքում փոփոխություններ կատարելու մասին Պ-350¹²-02.08.2022-ՊԱ-011/1 օրենքի նախագծում կատարվել են մի շարք խմբագրական փոփոխություններ և հեղինակի կողմից ներկայացվել է նախագծի լրամշակված տարբերակը:	Ընդունվել է	Ընդունվել է
13.	Պատգամավոր Վիլեն Գաբրիելյան (հեղինակ)	«Ազատ տնտեսական գոտիների մասին» օրենքում փոփոխություն կատարելու մասին Պ-350¹³-02.08.2022-ՊԱ-011/1 օրենքի նախագծում կատարվել են մի շարք խմբագրական փոփոխություններ և հեղինակի կողմից ներկայացվել է նախագծի լրամշակված տարբերակը:	Ընդունվել է	Ընդունվել է
14.	Պատգամավոր Վիլեն Գաբրիելյան (հեղինակ)	«Մասնավոր պահնորդական գործունեության մասին» օրենքում փոփոխություն կատարելու մասին Պ-350¹⁴-02.08.2022-ՊԱ-011/1 օրենքի նախագծում կատարվել են մի շարք խմբագրական փոփոխություններ և հեղինակի կողմից ներկայացվել է նախագծի լրամշակված տարբերակը:	Ընդունվել է	Ընդունվել է